

Edita:
Edicions Terra
Nostra, S.A.
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any VIII N.º 398

Setmana del 10 al 16
de maig del 1987

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 75 Ptes.

Catalunya Cristiana

*"Quan el cristià troba
dificultats o és odiat
pel món, la proesa que
ha de realitzar no és
pas la de demostrar
eloqüència de paraules,
sinó grandesa
d'esperit."*

Sant Ignasi
d'Antioquia

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

**El patriarca de
Constantinoble
visitarà Joan
Pau II.**

Pàg. 6

**L'Església dona
suport a les
aspiracions
socials dels
treballadors
andorrans.**

Pàg. 10

**Mil anys de la
parròquia de
Sarrià.**

Centrals

**Noves traduccions
bíbliques en
català.**

Pàg. 24

Publicat el "document de treball" del proper Sínode sobre els laics

El Papa ens demana que siguem apòstols de la fe

ROMA.— "L'home contemporani escolta més amantent els testimonis que no pas els mestres i, si es dona el cas que escolta els mestres, ho fa perquè aquests mestres són testimonis", ha dit el papa Joan Pau II tot evocant el paper dels laics en ocasió del Sínode dels Bisbes que tindrà lloc a Roma la tardor vinent.

Atesa la importància de la qüestió, i excepcionalment, el Papa ha decidit fer públic el document de treball, que normalment només s'envia als pares sinodals per tal que l'estudiïn. Així atorga una gran dimensió eclesial al Sínode, que complirà les condicions establertes per Pau VI en el sentit que tingui una finalitat pastoral, un interès universal i ser urgent.

El Papa diu també que "cada cristià, pel fet que és cristià, és un apòstol identificat amb el Crist-Llum, i és cridat a ser també la llum del món. És en aquesta línia que el Concili ha tractat àmpliament l'apostolat dels laics. I no l'ha pas concebut com una mena de suplència del ministeri consagrat, sinó com un exercici concret i sempre necessari de la vocació cristiana". És amb aquesta "afirmació fonamental" que el Papa ha conclòs: "els laics són cridats membres vivents a contribuir amb totes les seves forces en el creixement de l'Església." L'apostolat dels laics és, doncs, una participació a la mateixa missió de salvació de l'Església i són destinats a aquest apostolat pel mateix Senyor, tots aquells que han rebut el baptisme i la confirmació.

AFINANT

Maria, model de fe "evangèlica"

JOAN E. JARQUE i JUTGLAR

La recent encíclica del Papa, el nostre llibre de capçalera d'aquest mes de maig, il·lumina amb una claredat nova el tema —escull per l'ecumenisme— de la mediació universal de Maria. Com molt bé ho assenyala Max Thurian, "la funció maternal de Maria no enfosqueix gens l'única mediació de Crist, sinó que en revela l'eficàcia". La posa en obra. A Canà, Maria es comporta ja segons la seva doble maternitat. És sol·licita davant la tribulació dels esposos mancats de vi, i la seva intercessió fa que es manifesti la potència messiànica del Fill. Ara, la seva intercessió és fruit de la seva fe. La "benaurada perquè va creure", esdevenint per la seva fe en la Paraula Mare del Senyor, persevera en el seu "camí de fe" creient, la primera, en la missió salvadora de Crist. Ella creu ja abans de constatar "el signe-miracle" que començarà a fer creients els deixebles. La mediació de Maria no té res, doncs, de "semi-divinal" sinó que és plenament "evangèlica" (gosaria dir "protestant"!) des de la fe i en la fe.

Nota dels bisbes catalans en ocasió de les eleccions de juny

"Votar és una seriosa responsabilitat moral de tots els ciutadans"

BARCELONA.— Els bisbes de Catalunya en ocasió de la reunió celebrada els propers dies 28 i 29 d'abril, han fet pública la següent nota:

El pròxim mes de juny se celebraran eleccions municipals al nostre país. Sense la participació activa dels ciutadans la vida democràtica perd credibilitat i esdevé una ficció. Joan XXIII afirmà: "És un dret inherent a la dignitat de la persona humana que els ciuta-

dans prenguin part activa en la vida pública".

Les eleccions municipals constitueixen una de les formes més bàsiques i immediates d'exercir aquest dret. Són també un moment important en què els ciutadans són cridats a fer una revisió i un balanç de la gestió municipal per tal de ratificar-la o modificar-la amb el vot responsable i conscient.

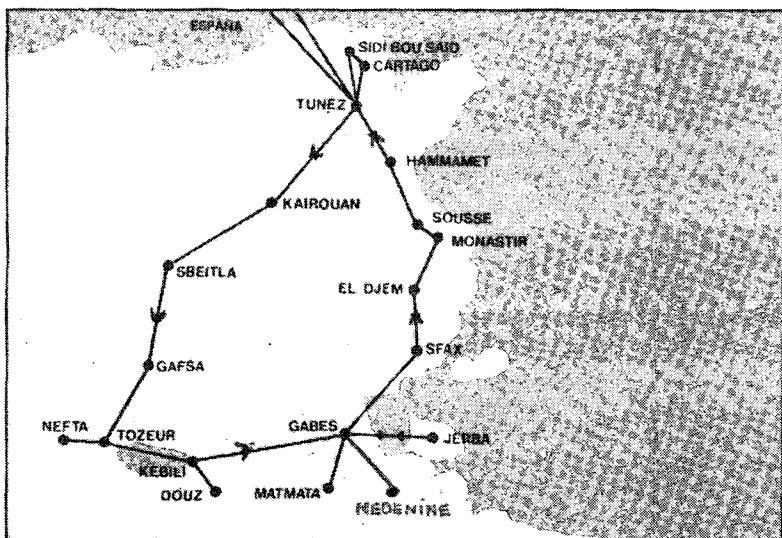
Votar és una seriosa res-

ponsabilitat moral de tots els ciutadans. L'abstenció, llevat d'alguns casos justificats o explicables, seria una greu omisió.

Els bisbes de Catalunya demanem, doncs, a tots els fidels de les nostres diòcesis que prenguin consciència de la seva responsabilitat ciutadana i compleixin el dret i deure que tenen d'acord amb les exigències de la seva condició cristiana.

VISITEM TUNÍSIA AMB MOTIU DEL MIL·LENARI DE SANT AGUSTÍ

Del 5 al 12 de juny

ITINERARI:

5 de juny - Barcelona - Tunis

6 de juny - Tunis - Cartago - Sidi Bou Said - Kairouan

7 de juny - Kairouan - Sbeitla - Gafsa - Tozeur

8 de juny - Tozeur - Nefta - Douz - Gabes

9 de juny - Gabes - Matmata - Medenina - Djerba

10 de juny - Djerba - Sfax

11 de juny - Sfax - El Djem - Monastir - Sousse - Tunis

12 de juny - Tunis - Barcelona

Capitolio de Dugga

Per informació i inscripcions: "CATALUNYA CRISTIANA", C/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona. De 10 a 1 i de 5 a 7 (Srta. Maria Figueras). Tels. 215 27 39 / 27 84.

La inscripció és oberta. PLACES LIMITADES. Reservat el dret d'admissió.

Direcció tècnica G.A.T. 48

ALTRES VIATGES

De l'1 a l'11 d'agost, SUÏSSA
Del 9 al 18 d'octubre, TERRA SANTA

EDITORIAL

L'Any Marià de cada u

D'aquí a quatre setmanes, el dissabte vetlla de la Pentecosta, comença l'Any Marià convocat pel Papa i que es clourà el dia de l'Assumpció de l'any vinent. Esperem que aviat sortiran exhortacions i indicacions per a la celebració d'aquest any; que es publicaran programes d'actes, que es donaran a conèixer iniciatives dels uns o dels altres; en un mot, que les comissions diocesanes seran actives i que el poble cristià, també a casa nostra, començarà a viure en sintonia amb tota l'Església entorn d'aquest esdeveniment. Però ja des d'ara tots tenim a les mans dos elements, dos punts d'arrencada, per a començar a viure aquest Any Marià. Un és una persona: la figura mateixa del Papa que ens convoca. L'altra és la carta encíclica "Redemptoris Mater", en què ens ofereix les bases doctrinals i ens marca la ruta espiritual d'aquesta celebració a què ens invita.

La fesomia mariana d'aquest Papa és coneguda. La seva divisa pontifical la resumeix: "Totus tuus", amb la M de Maria al peu de la creu. La referència és clara: Karol Wojtyła reprèn el llegat rebut pel deixeble Joan al peu de la creu; successor de Pere, el Papa Joan Pau II ens proposa a tots els cristians a ell encomanats aquest programa de vida cristiana: ser tots i totalment de Maria, com un fill ho és de la seva mare, perquè aquesta és l'última voluntat de Crist. Aquest Papa, encara, afegeix a la seva doctrina mariana sòlidament cristològica l'exemplaritat de la seva pietat personal. Una munió de gestos i de detalls la il·lustren a bastament: des de la seva devoció, que remunta a la seva infantesa, al santuari marià de Kalwaria Zebrzydowska, en el camí entre la seva vila natal i Crakòvia, on l'endemà de la mort de la seva mare va anar a pregar amb el seu pare, i on li va arribar la notícia de la mort de Joan Pau I el dia del 20è aniversari de la seva ordenació episcopal, fins al lliurament a la Mare de Déu de Czestochowa de la seva faixa blanca foradada per les bales que el portaren a les portes de la mort essent ja Papa. I no hi ha viatge que no sigui puntuat amb les seves visites i la seva pregària intensa als peus de Maria, a Montserrat per exemple, tal com en tenim un record ben viu els catalans. Heus ací una primera "eina" per a començar la nostra celebració personal de l'Any Marià: la figura i l'exemplaritat del nostre Papa.

L'altra, ho és sens dubte aquesta magnífica carta que ens ha escrit. Pensem fer-ne una edició popular perquè tots la puguem llegir i meditar. Ja hem començat a publicar-ne comentaris i continuarem fent-ho. Assenyalen només aquí i avui quelcom que ens sembla important. El Papa ens fa adonar que Maria no és pas la imatge fada de la dona submissa, passiva, sense personalitat, que potser una pietat mal orientada havia divulgat. Ben al contrari. Maria és la dona forta, amb una personalitat quasi viril, que diu "sí" a un projecte ardu. Un projecte que Déu no podia realitzar pas amb un ésser descolorit. Sinó amb una mare plena d'humanitat capaç d'afaiçonar la humanitat del Verb. Jesús s'hauria ben avorrit durant trenta anys amb una "Mare de Déu" d'estampeta! L'amor que Jesús reclama per a ell va indefectiblement a la mare que li va donar els trets humans que fan amable el Déu encarnat.

Ja veieu doncs si tenim tema de meditació i de reflexió individual per aquest Any Marià que ens disposem a celebrar. Els actes col·lectius, parroquials, diocesans o d'àmbit més ample no supliran pas la nostra aportació personal, feta de vida interior i de renovació cristiana a la llum dels exemples i de la doctrina que se'ns ofereix.

Maria en la vida de l'Església

MAX THURIAN
Germà de Taizé

Caldrà un llarg treball d'anàlisi per captar tota la riquesa doctrinal i espiritual de l'encíclica sobre la Verge Maria. Voldria només subratllar aquí alguns punts que m'han impressionat en una primera lectura.

En la línia del Concili Vaticà II, la introducció subratlla la relació profunda que uneix Maria i l'Església "que la venera com a mare seva molt estimada i com el seu model en la fe i en la caritat". Com Maria, l'Església uneix en ella mateixa les qualitats de mare i de verge: infanta a la vida nova aquells que son nats de Déu per l'acció de l'Esperit, i serveix la totalitat i la puresa de la fe que Crist li ha confiat.

El primer capítol relata l'esdeveniment de l'Anunciació a la llum de la benedicció inicial de la carta als Efessis (1:4-7). Maria rep el nom nou de "Kecharitomene Plena de gràcia" i la vocació de ser la mare del Senyor encarnat, per raó de la seva predestinació i de la seva elecció en el pla de Déu.

"Així, des del primer instant de la seva concepció i de la seva existència, Maria pertany a Crist, participa de la gràcia salvífica i santificant... En l'ordre de la gràcia, de la participació de la naturalesa divina, Maria rep la vida d'aquell al qual dona la vida, en l'ordre de la generació terrena, al qui dona la vida com a mare". Aquí Joan Pau II aporta un aclariment bíblic que ajuda a comprendre millor una doctrina que sovint crea dificultats entre els cristians desunits.

A propòsit de la Visitació, l'encíclica remarca fortament el paper de la fe en la vida de Maria: "Benaurada la que ha cregut que es complirà tot allò que li ha estat dit de part del Senyor" (Lc 1:45). La fe de Maria pot ser comparada a la d'Abraham, "el nostre pare en la fe" (Rm. 4:12). L'encíclica desenvolupa àmpliament aquesta relació de Maria amb la Paraula de Déu que ella rep i medita en el seu cor en la fe. Al costat del Fill que ella té la missió de seguir dia rera dia sota el mateix sostre de la família de Natzaret, Maria fa l'experiència de la peregrinació de la fe i està unida a Crist en el seu despullament. Maria és la primera entre

els qui escolten la Paraula de Déu i la practiquen (Lc 11:28), Maria és la primera deixeble del seu Fill.

L'esdeveniment de les noces de Canà és l'ocasió i el fonament d'un desenvolupament molt interessant sobre la mediació maternal de la Mare de Déu. La funció maternal de Maria no enfosqueix per res l'única mediació de Crist, sinó que en revela l'eficacitat. A Canà, Maria ii presenta al Fill les necessitats dels humans. "La seva mediació, per tant, té un caràcter d'intercessió: Maria 'intercedeix' pels humans. Més encara, com a mare, també vol que es manifesti la potència messiànica del Fill... A Canà, Maria es mostra com una creient en Jesús: la seva fe provoca el primer 'signe' i contribueix en suscitar la fe dels deixebles."

Les paraules que Jesús pronunciarà des de la creu confirmen aquesta presència maternal de Maria en l'Església: "Mare, aquí tens el teu fill", i al deixeble, "Aquí tens la teva mare" (Jo 19:26-27). La maternitat de la mare de Crist troba la seva continuïtat en i a través de l'Església, simbolitzada i representada pel deixeble estimat. Present com a Mare en el misteri de Crist, Maria esdevé, per voluntat del Fill i l'acció de l'Esperit Sant, present en el misteri de l'Església. "Amb aquest caràcter d'intercessió mostrat per primera vegada a Canà de Galilea, la mediació de Maria continua en la història de l'Església i del món...; la maternitat de Maria continua sense interrupció en l'Església com una mediació que intercedeix..." Aquesta reflexió del Papa aclareix d'una manera important el tema de la mediació de Maria, i la situa a nivell de la intercessió maternal i del servei del Fill per la fe, en la seva obra de salvació i de santificació. Penso que aquesta reflexió doctrinal pot ajudar molt el diàleg ecumènic, tot reafirmant amb claretat la convicció catòlica de la mediació maternal de Maria que intercedeix per l'Església.

El capítol sobre el caminar de l'Església i la unitat de tots els cristians revela molt bé la preocupació ecumènica de Joan Pau II

que es manifesta constantment en el seu ministeri (cf. el seu discurs a la Cúria romana, de 8 de juny del 1985). L'encíclica fa ressaltar ací tot allò que ja uneix els cristians respecte Maria: els documents del Nou Testament, els primers Concilis (Efes, el 431), els Credos, les icones venerades pels Orientals i cada vegada més i més, a l'Occident...

Penso que aquesta encíclica serà motiu per a molts cristians encara desunits per reflexionar sobre el lloc de Maria en el misteri de Crist i de l'Església. Si és veritat que en el diàleg ecumènic l'ecclesiologia esdevé cada dia més un dels punts teològics obligats, la reflexió sobre Maria com a figura model de l'Església serà cada vegada més necessària.

La tercera part sobre la mediació maternal de Maria insisteix encara sobre el vincle entre Maria i l'Església. Al peu de la creu va començar a formar-se un lligam especial entre la mare de Crist i l'Església. Jesús deixa Maria com la mare enmig de l'Església naixent. Ella és present en la pregària dels apòstols que esperen l'efusió de l'Esperit en la Pentecosta. Com a verge i mare, Maria roman per a l'Església com un model perpetu, roman present en el misteri de l'Església. La seva maternitat és de l'ordre de la gràcia, ja que ella implora el do de l'Esperit Sant, el qual suscita nous fills de Déu, salvats pel sacrifici de Crist.

Finalment, l'encíclica parla de la dimensió mariana de la vida d'un deixeble de Crist: la presència de Maria en el misteri de l'Església esdevé presència en la vida interior de cadascú. Com el deixeble estimat, cada cristià pot prendre-la a casa seva, en la seva vida personal, com una mare que intercedeix i mostra el camí vers el Crist, camí d'humilitat i de servei. Amb l'ajuda d'una encíclica tan rica de substància bíblica i doctrinal, es pot esperar que l'Any Marià serà un temps d'aprofundiment en la fe, de renovament espiritual i de progrés vers la unitat de tots els cristians.

(de "la Croix")

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS
DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director:	Redacció, administració, publicitat i fotocomposició:
Joan E. Jarque i Jutglar	Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels
Sots-director:	C/. València, 244, 2on.
Francesc Malgosa i Riera	Tels: 215/27 39 - 28 05 - 27 84
Edita:	08007 Barcelona
Edicions Terra Nostra, S.A.	Impressora: Publiagraf, S.A.L.
Gerent:	Consell de Cent, 224,
Jaume Roigé i Torrentgenerós	Barcelona. D.L. B. 14.387/79
Disseny:	
Josep Samper i Aledo	

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal, 3.900 Ptes.

Europa: 7.800 Ptes. □ Amèrica: 9.750 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 10.500 Ptes. □ Filipines: 10.500 Ptes. □ Àsia (més oriental): 13.300 Ptes. □

RESPIR

GLOBUS AMB POTES

Hi ha qui va pel món amb el posat de creure's intocable, amb els aires de qui se sent a recer de tota crítica, com protegit per un espai envoltant asèptic, per una escafandra invisible que atura tota mala paraula dita o simplement pensada. Més enllà d'aquest àmbit protector, la maldiença es desplega ferotge i crua, sense, però, que aquesta gent protegida se'n senti afectada pel més petit esquitx. ¿Es creuen de debò intocables? ¿Desdenyen qualsevol crítica? ¿Es pensen que tot ho fan bé? ¿No toleren que sigui dit que també fan coses mal fetes? ¿O és que són boigs rematats? ¿O potser d'una astúcia finíssima? Qualsevol d'aquestes raons, que d'altra banda mai no van soles, ens poden fer prendre aquell caminar tan grotesc de globus amb potes.

MIQUEL ESTRADÉ

La Constitució espanyola de 1978 estableix en el seu art. 15, primer incís, que "Tothom té dret a la vida i a la integritat física i moral, sense que, en cap cas, ningú no pugui ser sotmès a tortura ni a penes o tractes inhumans o degradants".

Els conceptes d'"integritat física i moral" es podrien englobar dins un terme més ampli: la "integritat personal". D'altra banda, el concepte d'integritat moral és certament complex. S'ha de lligar amb el principi de dignitat de la persona humana i dels seus drets inviolables reconeguts constitucionalment, com a fonament de l'ordre polític i de la pau social (art. 10 CE). En aquest sentit, l'avantprojecte de constitució parlava del "dret a la vida i a la integritat física", però la Comissió Constitucional del Senat la varià per l'actual redacció, introduint que "Tothom té dret a la vida i a la integritat física i moral".

El concepte d'integritat física no comprèn el d'integritat psíquica, ni el dret a la salut (arts. 40,2 i 45,2 CE), que semblen totalment separables. Però amb la terminologia dual d'"integritat física i moral" es completaria aquesta protecció. Això vol dir que es protegeixen conjuntament i indissociablement ambdós drets.

Potser sigui més senzill determinar el concepte d'integritat física, donat que es reconeix exterior-

El dret a la "integritat moral" en la Constitució

JOAN LLUÍS PÉREZ-FRANCESCH

ment la manca d'algun membre o òrgan corporal. La integritat moral permet diverses accepcions i sempre és més difícilment fiscalitzable, sense prescindir mai de la dependència d'uns continguts ètics als quals ens hem de subjectar.

Ara bé, la integritat física i moral tal i com es recull a la nostra constitució no podria ser conceptuada mai com un **dret públic subjectiu**, i per tant, com un dret de lliure i completa disponibilitat, un dret, en fi, renunciable, ja que aquesta perspectiva ens portaria a acceptar la plena disposició sobre el propi cos. No considero legítimable el consentiment per alterar l'esmentada integritat, ja que la protecció constitucional restaria aleshores buida i sense contingut. Com a màxim, el constituent permet que el legislador penal reguli l'abast punitiu del consentiment en les lesions físiques o en les alteracions psíquiques o morals.

Pel que fa referència estricta al dret a la integritat moral s'ubicaria en el que Giuliano VASALLI anomena "dret a la llibertat moral", caracteritzat pel fet que els processos psíquics i, en especial, la determinació de la voluntat siguin **espontanis**, desvalorant-se qualsevol forma de control, ja sigui des del Poder o mitjançant sectes o agrupacions humanes que exerceixin una influència limitadora de la lliure actuació de les persones.

La integritat moral ens apareix, així, en el nostre marc constitucional com un dret personalíssim, tributari del reconeixement previ del dret a la vida i de la dignitat de la persona humana. La seva alteració és difícilment detectable en moltes ocasions. Per això, cal no solament una actuació institucional de caràcter repressiu, sinó també i sobretot instrumentar tot un conjunt de mitjans humans i materials per a protegir especialment la joventut de determinats tractes o conductes a les quals s'arriba després d'una acceptació aparent, sense que en realitat sigui així sinó, al contrari, producte de la utilització de tot un conjunt de mitjans atemptatoris de la integritat de la persona humana.

Potser ja és l'hora de preocupar-nos per protegir la llibertat des del seu nucli més central, que no és altre que el fonament moral.

És lamentable comprovar, ja sigui a través dels diferents mitjans de comunicació, ja sigui per la pròpia observació, que els homes, animals racionals, valorem amb ben poca mesura l'existència, i la posem —tantes vegades— al servei de qualsevol concepte abstracte. Arthur Schleringer tracta, en diferents capítols de la seva recent obra "The Cycles of American History", dels danys irreparables i nefastos de les ideologies, i les considera anti-històriques pel fet que prefereixen l'essència a l'existència.

Sota la consigna de "morir per la causa!", que s'ha arribat a considerar com una heroïcitat, milers d'éssers humans s'han immolat, al llarg de la història, creient que amb el seu gest generós ajudaven a pal·liar o a redimir el mal contra

el qual estaven lluitant. A Llatinoamèrica moren moltes vides, generalment joves, que s'allisten a una bandera ideològica, la que sigui, i que prenen el fusell com un instrument per la construcció d'una societat més justa i solidària. Quin contrasentit! Quina subtil utilització en fan els qui, amagats en l'anonimat de les ideologies, tan diverses i desiguals, cerquen àvidament carn de canó per a alimentar els seus peculiars interessos!

Morir per la causa! Per la causa... de qui o de quins? I un cop morts... què?

S'ha de lluitar, sí, però amb mètodes incruents, posant tot l'esforç a contribuir per acabar tot allò que produeix la infelicitat i la desgràcia, la mort i la desolació, però no "a costa de" perdre el tresor —potser l'únic— de l'existència. El que

Morir per la causa!

LOURDES FLAVIA
Col·laboradora a Bogotà de
l'Àmbit Maria Corral

realment importa és el bé dels presents, dels homes i dones d'avui, que estimen, ploren i riuen, que escolten i parlen, esperen i lluiten; per aquests homes i dones de pell colrada en els solcs dels camps que treballen, per aquests nens i joves d'ulls brillants i vius, per aquests ancians tan plens de sabiduria. Per aquest home de la pampa, pel de la plana i del coster, pel de l'altiplà i el de la selva, per l'illenc i el de la terra endins, per tots i cadascun d'ells, pel seu bé; i el seu màxim bé és existir! Com senyala

Alfred Rubio en les seves "22 Històries Clínicas —progressives— de Realisme Existencial", no s'arregla la vida —d'aquells que pateixen d'uns mals— treient-los l'existència. Es defensa l'"eliminació" dels éssers humans d'avui —que realment existeixen—, en pro d'un futur hipotètic, per les generacions venidores, pels "fills del demà" —que no existeixen—, quan els qui en un demà siguin, estaran contents amb el que els va precedir, amb la història passada, perquè gràcies a ella existeixen! Segons com elaborem l'entramat del nostre present, hi haurà, en el futur, uns o uns altres, que seran el fruit de l'esdevenir de l'avui. Per tant, és necessari fer un esforç personal i col·lectiu pensant en el bé dels presents, dels existents reals, dels qui ara teixeixen i entre-

teixeixen les seves vides sobre aquest planeta. El bé d'aquests serà la millor herència pels de demà.

L'home, cada persona, com a ésser únic i individual, és un fi en ell mateix i, com a tal, és obligat valorar-lo i defensar-lo de tot allò que atempti contra la seva vida. L'altar dels déu-ideologia s'ha cobrat ja moltes víctimes; fins quan? ¿Fins quan el gènere humà es continuarà immolant ingènueament, inútilment? ¿Fins quan l'home seguirà estant al servei de les ideologies? ¿Fins quan en ares de l'essència es continuarà sacrificant l'existència?

La causa! La nostra causa, la de tot ésser humà, és, abans de tot, viure i poder estimar. I per això sí que val la pena aportar tot el nostre esforç i creativitat.

ARA MATEIX

La revista "Quaderns de Pastoral" ha arribat al número cent. Cercar-ne ara els primers volums, posar-los damunt la taula al costat de l'últim i fullejar-los tots a l'atzar és un petit exercici que em resulta evocador, suggestiu i, per què no dir-ho?, emocionant. Més de vint anys separen el número zero d'aquest número cent. Per això de zero és un dir. Aquell primer quadern de 1966, que es deia "Presbyterium", parlava de la pastoral de quaresma i duia l'imprimatur de l'arquebisbe Gregori Modrego i el copyright d'editorial Nova Terra, es presentava, de fet, com a número u d'una col·lecció de llibres, que era la manera de dissimular davant l'administració una revista, llavors que no se'n podien fer de catalanes. Però ni així no va poder passar... La col·lecció va ser suprimida per "Información y Turismo" i van caldre més de tres anys de gestions pacients i entortolligades perquè sortís el que de debò en seria el primer número i convertiria l'anterior en una espècie de número zero...

Per entendre la tenacitat il·lusionada dels qui, amb l'eufòria conciliar dels anys 60, recorregueren, per un costat, totes les diòcesis de Catalunya cercant adhesions per a la nova revista i, per l'altre costat, resseguien els foscos passadissos de l'administració fins a obtenir-ne un insegur salconduit... va bé fixar-se en allò del document "Arrels cristianes de Catalunya": "El dràstic desmantellament d'organitzacions d'apostolat, de publicacions i de centres de cultura que sofrí l'Església catalana el 1939..."

Cent "Quaderns de pastoral"

J. CARRERA PLANAS

Els succedanis que en forma de fulls diocesans i publicacions per a joves d'acció catòlica o d'apostolat sacerdotal van venir després —gairebé totes de la mateixa mà— malgrat la vàlua d'alguns col·laboradors que s'hi incorporaren, no podien fer oblidar les antigues revistes catalanes, entre elles "El Bon Pastor", de la clerecia. Hi havia, doncs, en els fundadors de "Quaderns de Pastoral", una voluntat que era, alhora, de renovació eclesial i de recuperació catalana. Dos incentius que es donaven força mútuament.

El resultat ha estat important. Assegurada la sempre difícil continuïtat pel Centre d'Estudis Pastoral de les diòcesis catalanes, els "Quaderns" són avui un mirall d'allò que ha estat la nostra no gaire fàcil vida eclesial al llarg de dues dècades. No hi ha cap camp de la pastoral que no hi tingui anàlisis, propostes o comentaris. I són, sobretot, una eina per a continuar treballant amb l'eficàcia i la lucidesa que facilita la comunicació d'experiències i de reflexions. "Quaderns de Pastoral" ha aconseguit una cosa difícil: fer que siguin escrites realitzacions pastorals dutes a terme per persones poc inclinades a escriure i que, per tant, sense el treball pacient de la revista, no haurien pogut ser compartides.

De cara al futur, allò que més desitjaríem, sens dubte, tots els qui estimem "Quaderns de Pastorals", és l'eixamplament del seu cercle de lectors i de col·laboradors. No ens ho pensàvem, en començar, que al cap de vint anys els subscriptors no passarien del miler... D'on ve aquesta migradesa de lectors de la majoria de les nostres publicacions, en un moment d'expansió de la lletra impresa en català? És a causa de la manca d'interès dels possibles llegidors, o de la incapacitat dels qui escriuen per a despertar-lo? Heus aquí un possible debat que remouria diversos aspectes de la nostra pastoral. De moment, però, i tot esperant-lo, us suggereixo que us convertiu, si no ho heu estat dels cent "Quaderns" publicats, en lectors dels cent que vindran.

CATALUNYA

Demanen 30 dies d'arrest per un mestre que pegà un alumne

En un judici celebrat a Granollers, l'advocat de l'acusació va demanar trenta dies d'arrest per a Manuel Fernández Fernández, professor del col·legi públic Divino Maestro que està acusat d'haver pegat, el dia 30 d'octubre del 1984, a l'alumne Juan A. Martínez Cuchillo, de tretze anys, que va necessitar atenció mèdica. El professor ja va ser absolt en un judici anterior, però la família del jove va recórrer.

Les tres universitats tenen 140.000 estudiants i més de 6.000 professors

En informació que facilita el "Butlletí informatiu" del Consell Inter-universitari de Catalunya, hi havia a les tres universitats catalanes 6.268 professors a la fi del curs acadèmic 1984-85. Això significa una relació de 17,9 alumnes per professor en aquella data.

Simultàniament el personal d'administració i serveis ascendia a 1.492 persones.

Les facultats i escoles amb més alumnat són les de filosofia i lletres, seguides de les de professorat d'EGB i Dret. De les tres universitats la que té més estudiants és la de Barcelona (mal anomenada central) amb 80.000 persones, seguida de l'Autònoma amb 32.000 persones i la Politècnica amb 25.000 persones. Mentre que aques-

tes dues darreres mantenen un augment moderat, la primera continua tenint augments espectaculars d'inscrits tenint en compte que en quinze anys quasi ha duplicat l'alumnat.

Es varen rebre 14 milions de turistes l'any 1986

En el discurs inaugural del Rotundur-87, el president del comitè executiu de la Fira recordà la importància del creixement turístic d'Espanya, en general, i de Catalunya, en particular. Assenyala que per a Catalunya, l'any passat representà el millor exercici turístic de la història, amb un increment del 17 per cent referent a l'any 1985, comptabilitzant-se un total de 14 milions de turistes.

A aquestes dades, Reyna afegí que Espanya té una mitjana de 1,22 turistes per habitant, la qual cosa d'acord amb aquest percentatge el converteix en el tercer país més visitat després d'Àustria i Suïssa i indicà que el turisme aporta a Espanya 1,5 bilions de pessetes netes.

ESPANYA

L'UGT vol l'expulsió del governador civil de Cadis

L'executiva de Cadis de la Federació de Serveis Públics d'UGT ha tramès un expedient disciplinari per a l'expulsió del governador civil de la província, Mariano Baquedano Ortega, al qual acusa de mantenir una postura "antisocial, insolidària i negligent" en el conflicte dels funcionaris de la

presó de El Puerto de Santa Maria, segons publicà "Diario de Cádiz".

Aquests treballadors demanen millores en les seves condicions de treball, davant els casos de SIDA que hi ha en aquesta població reclusa. Els representants dels funcionaris, en la seva majoria ugetistes, han demanat la dimissió del governador per considerar que no els dona ajut necessari en les seves reivindicacions.

Acusen al Partit Humanista d'exploitar joves

L'agrupació ecologista Arco Iris ha acusat el Partit Humanista i la secta Nova Acròpolis de ser tapadores que se dediquen a explotar joves obligant-los a fer de venedors pel carrer. Aquesta i altres acusacions les fa el grup ecologista en un fullet editat amb subvenció de la Diputació de La Corunya del qual s'han tirat 5.000 exemplars.

El PSOE no vol enviar les enquestes del CIS a les Corts

Tots els grups de l'oposició criticaren amb duresa la utilització partidista que fa el Govern, de les enquestes i estudis que duu a terme la direcció general d'Investigacions Sociològiques (CIS), en detriment d'altres forces polítiques que no tenen accés a aquesta informació, fins a diversos mesos després que sigui coneguda per l'Executiu.

Per posar fi a aquesta situació, el PDP defensà en el ple del Congrés una proposició no de llei perquè totes les investigacions, enquestes i estudis que dugui a terme el CIS, siguin remeses al Congrés i al Senat, dins d'un termini de deu o quinze dies després de la seva determinació, i siguin posa-

des a disposició dels diferents grups parlamentaris. Amb això s'evitaria, segons manifestà el diputat democristià Guerra Zunzunegui, que aquestes puguin ser utilitzades parcialment o interessadament pel Govern de torn que podria considerar el CIS no com a òrgan al servei de tots els ciutadans, sinó del partit que en cada moment sustenti el Govern, quan l'exigència lògica en un estat democràtic és que es garanteixi l'accés d'aquesta informació als ciutadans.

MÓN

Vagues i protestes per la baixada de salaris a Iugoslàvia

Zagreb, capital de la República iugoslava de Croàcia, va viure una veritable revolta obrera, provocada per una nova llei que preveu una disminució d'entre el 20 i el 50 per cent dels salaris, segons va revelar la premsa iugoslava. La vaga afecta unes quaranta empreses a Zagreb, segona ciutat de l'Estat.

El Senat francès permet l'augment d'ajudes a les escoles privades

El Senat francès ha aprovat un article addicional al projecte de llei sobre comunitats locals que dona la possibilitat als ajuntaments i departaments provincials i regionals de participar amb inversions al finançament de les escoles privades. Aquesta facultat, negada sistemàticament per la legislació i jurisprudència fins ara vigent, lluny de ser una cosa secundària, és quelcom que condi-

ciona el desenvolupament i el futur de l'ensenyament lliure.

En l'antiga legislació, els centres privats d'ensenyament tenien reduït el finançament estatal a les despeses de funcionament, és a dir, de la remuneració del professorat i del manteniment dels immobles. La qual cosa no era suficient per al pressupost d'inversió —la càrrega més pesada— i de promoció als centres, que ha anat recaient sobre les contribucions financeres dels pares dels alumnes. Els representants de l'Ensenyament lliure han denunciat amb freqüència la injustícia que els pares dels alumnes hagin de pagar dues vegades per a l'educació de llurs fills: Una pels impostos i una altra per les taxes d'inscripció.

Per iniciativa de la comissió de lleis presidida per Jacques Larché, el Senat ha aprovat les noves disposicions que volen donar remei al "tractament desigual". A partir d'ara els ajuntaments provincials i regionals —amb la ratificació de l'Assemblea Nacional— podran atorgar a les escoles primàries, col·legis i instituts de batxillerat, subvencions i préstecs sense cap més limit que la quantitat que reben els altres centres públics en idèntiques condicions. En una paraula, es reinstaurarà un tracte d'una sana emulació i igualtat entre els dos sectors educatius, en benefici d'una autèntica llibertat.

Onze militars turcs morts pels guerrillers kurds

Onze militars turcs —dos oficials i nou soldats—, que formaven part d'una unitat de gendarmeria, van morir en una emboscada preparada per rebels kurds a la província d'Hakkari, al sud-est del país, segons va anunciar a Ankara el ministre de l'Interior, Yıldırım Akbulut.

Primeres comunions
Un bon llibre per créixer per dins

LA BÍBLIA IL·LUSTRADA

Primera edició en català

Text de José Ramón Sáenz Uranga
Traducció al català d'Enric Castanyer
Il·lustracions de F. Monzio Compagnoni

- Un autèntic museu bíblic: 75 il·lustracions en color.
- Més de 100.000 exemplars venuts en les 12 edicions en castellà.
- La Bíblia visiva, de fàcil lectura per a tota la família. 160 pàgs. 1.000 ptes.

• Edita i distribueix:

Edicions Paulines

Via Laietana, 38 - 08003 BARCELONA - Tel. (93) 310 18 08

- També pot trobar aquesta obra a:
LLIBRERIA SAN PABLO - Ronda de S. Pere, 19-21 - 08010 BARCELONA
- i en totes les llibreries del ram.

Pel desembre

El patriarca de Constantinoble visitarà Joan Pau II

“Sa Santedat Dimitrios I, patriarca ecumènic de Constantinoble, visitarà el papa Joan Pau II del 3 al 7 de desembre pròxim. La màxima autoritat del món ortodox, líder espiritual de 200 milions de fidels, torna d'aquesta manera la visita que li va fer el 30 de novembre del 1979 el Sant Pare amb motiu de la festa de Sant Andreu, apòstol-pare de l'Església ortodoxa”.

L'anunci d'aquesta visita fou fet pel patriarca de Constantinoble, qualificant-la de la “visita de caritat i pau a l'Església de Roma”. Una nota oficial del Vaticà assenyala que aquest esdeveniment “s'inse-
reix en la sèrie de contactes al més alt nivell amb vistes a una comunió creixent entre les esglésies de Roma i de Constantinoble”.

L'inici d'unes relacions més cordials i estretes entre l'Església catòlica i l'ortodoxa trobaren una històrica expressió gràfica en l'abraçada que es donaren a Jerusalem l'any 1964 Pau VI i el patriarca Atenàgoras, predecessor de Dimitrios I. Es posava fi a gairebé un mil·lener de sospites i mútues ignoràncies. Tres anys més tard, el juliol del 1967, el papa Montini fou a Constantinoble a visitar Atenàgoras en la seva seu oficial de El Fanar. I en aquest

mateix any del 26 al 28 d'octubre, el venerable patriarca fou rebut amb tota la solemnitat a la basílica de Sant Pere. En finalitzar aquesta sèrie de trobades es va declarar la comuna voluntat de prosseguir la tasca ecumènica i de fer créixer el contacte entre l'ortodòxia i el catolicisme.

Un dels primers viatges internacionals de Joan Pau II fou a Turquia per visitar el successor d'Atenàgoras, Sa Santedat Dimitrios I. Com a conseqüència d'aquesta visita es va crear una comissió mixta catòlico-ortodoxa per aprofundir els llaços entre ambdues confessions cristianes. El diàleg ha prosseguit amb alguns contratemps nascuts de les susceptibilitats entre les mal anomenades segona i tercera Roma: Constantinoble i Moscou.

A. P.

Aquest viatge projectat pel Patriarca Dimitrios I a Roma pot ser en reconeixement al que Joan Pau II va fer a Turquia, quan va visitar el Patriarca de Constantinoble, Dimitrios I.

A Madrid del 22 al 24 d'abril

Congrés agustiniana internacional

En el Col·legi Major Universitari “Elias Ahúja” de Madrid s'han celebrat unes jornades d'estudi científic sobre el pensament antic de sant Agustí. Duraren del 22 al 24 d'abril d'enguany.

Les jornades o congrés acadèmic, amb un total de vint hores de duració, s'ha desenvolupat en dinou ponències i dues comunicacions presentades per especialistes de tot el món, amb una presència especial de la Federació Agustinià, entitat organitzadora del congrés dins les activitats de la Comissió Coordinadora del XVI Centenari de la conversió de sant Agustí.

Les jornades foren inaugurades amb la presència del Nunci d'Espanya al Vaticà, monsenyor Tagliaferri i clausurat pel cardenal arquebisbe de Madrid, monsenyor Àngel Suquía. En les sessions del congrés s'aprofundí en l'estudi de les fonts i continguts doctrinals que han incidit directament en la conversió del bisbe d'Hipona: la cultura clàssica, el maniqueisme —un dels aspectes més tractats en el congrés— la Bíblia i la teologia cristiana.

El pare Pedro Rubio Bardón, president de la Federació Agustinià, en l'acte de cloenda manifestà que sant Agustí ofereix als investigadors una imatge actual.

Entre molts d'altres, es destacaren les intervencions del Dr. Tirso Alesanco, de la universitat de Salamanca sobre les bases metafísiques de la filosofia de Plató en el sistema agustiniana, i les del Dr. Alvarez Turienzo sobre la resposta agustiniana al problema del mal. Cal dir també que un professor català, el Dr. Eudald Forment, Vice-Degà de la Facultat de Filosofia de la universitat de Barcelona, exposà l'escatologia històrica en el pensament de sant Agustí. Finalment, entre els ponents ex-

trangers cal esmentar el Dr. Basave Fernández del Valle, rector emèrit de la universitat de Monterrey de Mèxic, que dissertà sobre l'antropologia filosòfica de sant Agustí, d'alt contingut científic.

Tant en la participació com en la simple assistència abundaven els laics. Entre els assistents ens hi comptàrem un grup d'estudiants de filosofia de la universitat de Barcelona.

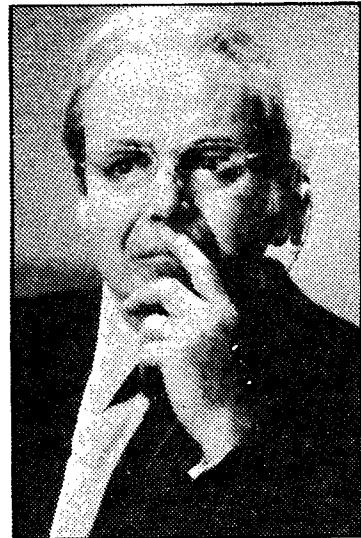
MANUEL CANALS I SURÍS

L'ONU ha de promoure una visió ètica del desenvolupament

Audiència del Papa a Pérez de Cuéllar

Joan Pau II va rebre en audiència el secretari general de l'ONU, Javier Pérez de Cuéllar, i successivament els directors generals de les organitzacions internacionals del sistema Nations Unides.

La trobada amb el senyor Pérez de Cuéllar va tenir caràcter privat i durà vint-i-cinc minuts. Sobre el contingut d'aquesta conversa no hi ha informacions oficials, però se suposa que versà sobre la situació internacional, la pau i la cooperació internacional, així com la crisi del sistema onusià que preocupa molt la Santa Seu.

En el discurs que després pronuncià el mig centenar d'alts funcionaris de l'ONU, Joan Pau II subratllà que el major repte de l'organització era aquest: “Trobar inspiració en els ideals i en els valors morals sobre els quals es fonamenten. Només d'aquesta manera podem mantenir una visió que inspi-
ri la confiança i la cooperació internacional. Durant massa temps la humanitat s'ha vist condicionada per l'enfrontament

d'ideologies contraposades i d'interessos econòmics i ha sofert els profunds efectes dels desenvolupaments científics i tecnològics”.

El Papa resumí així la seva concepció de l'actual missió de les Nations Unides: “**Superar la competició ideològica i promoure una visió ètica en el desenvolupament humà i en la solució dels problemes socials”.**

VATICÀ DIA A DIA

Possibles viatges del Papa al Canadà, a Corea i a Lituània

El Papa tornarà a Canadà, possiblement el proper setembre, com a prolongació del seu viatge als Estats Units. En parlar-li el primer ministre d'aquest país sobre aquest viatge, Joan Pau II li va contestar: "He de fer-ho. Vaig donar la meua paraula als indis". El Papa feia referència als indis de Fort Simpson als quals fou impossible visitar per causa de la boira al 1984 i als quals va prometre de tornar.

Fou convidat també a visitar Corea del Sud el 1989 amb motiu del Congrés Eucarístic que tindrà lloc a l'esmentat país aquest any. La invitació fou formulada, durant l'audiència privada que el Pontífex va concedir al President Sud-coreà, Shin Yong Lho.

El Papa ha rebut en audiència el President de la Conferència Episcopal Lituana (annexionada a la Unió Soviètica), amb qui va tractar possiblement d'una visita papal a Lituània amb motiu del 600 Aniversari de la Cristianització d'aquest país que se celebrarà l'any que ve.

Augment de vocacions sacerdotals en els països de l'Est

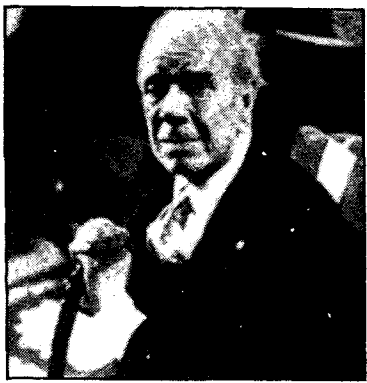
El 15 de juny del 1986 van ser ordenats 32 nous sacerdots catòlics en quatre ciutats d'Eslovàquia. D'altra banda, en la regió iugoslava de Croàcia, 65 diaques —50 de clergat secular i la resta del clergat regular— al final de mateix mes, reberen les Sagrades Ordes. En una altra República de majoria catòlica al nord de Iugoslàvia, Eslovènia, hi hagué 17 ordenacions. Segons una altra informació facilitada per la fundació suïssa "Glaube in der Zweite Welt" (Fe en el segon món), el primer de juny es van ordenar 38 sacerdots catòlics a la Unió Soviètica, 19 a Kaunas (Lituània) i 19 a Riga (Letònia). La majoria d'aquests últims sacerdots letons, exerciran el seu ministeri en altres repúbliques soviètiques.

Segons l'últim Anuari Estadístic de l'Església Catòlica, Polònia és el país on s'ordena un nombre més crescut de sacerdots a l'any. Això significa que de cada tres sacerdots nous que s'ordenen, un és polonès. Per altra banda, actualment els sacerdots polonesos són 22.381, la desena part del nombre total dels sacerdots europeus. La situació a Polònia contrasta amb la situació internacional. El nombre de sacerdots catòlics en el món, està baixant des de fa anys. Cada any s'ordenen uns 6.000 nous sacerdots, mentre que el nombre dels que moren anualment en el món és de 7.000 i cal afegir-hi un miler de defeccions. Això significa que hi ha un dèficit de 2.000 sacerdots.

Reconciliació de l'escriptor argentí Jorge Luis Borges amb l'Església

Un grup d'amics de l'escriptor argentí Jorge Luis Borges ha promogut una missa en sufragi de la seva ànima a la Catedral de Buenos Aires. La cerimònia serà possible gràcies a la reconciliació de Borges amb l'Església Catòlica. Segons el testimoni directe d'un sacerdot catòlic suís, que fou cridat pels familiars del propi escriptor, Borges rebé l'Absolució sacra-

mental i abans de morir s'uní a les oracions del sacerdot.

La Santa Seu confia en la CIJOC

La Santa Seu ha fet pública la nominació del P. Giovanni Fornero com a assistent eclesiàstic provisional de l'oficina de la Coordinació internacional de la joventut obrera cristiana (CIJOC). El pare Fornero era fins ara consiliari de la JOC italiana que, junt amb els moviments francesos, anglesos i de Malta, són l'origen d'aquesta nova estructura nascuda després d'un conflicte que va esclatar després de molts anys en el si de la JOC internacional. El comunicat precisa que la Santa Seu ha informat a les Conferències episcopals que reconeix com a "únic interlocutor de la JOC a nivell mundial l'oficina de la CIJOC". Aquesta decisió —continua dient— ha estat suscitada per "un procés de renovació a l'interior dels moviments nacionals, amb el fi de retrobar una orientació cristiana i apostòlica".

Brutal persecució de cristians a Moçambic

"Mai no hauria considerat possible que es pogués donar un odi tan destructor. En un viatge de quatre dies vaig poder visitar un territori relativament petit en el qual vaig veure restes de 50 poblataments cremats amb més de 80 esglésies destruïdes". Aquesta és la descripció de Moçambic marxista que Peter Hammond, director d'una associació missionera de Sudàfrica, va fer a un grup de periodistes a Pretòria.

Hammond va recórrer amb motocicleta el passat mes de juny les províncies de Tete i Zambezia de l'antiga colònia portuguesa. La seva finalitat era, com en anteriors ocasions, repartir Bíblies i literatura religiosa. Però aquesta vegada va descobrir davant dels seus ulls les restes d'una matança col·lectiva i d'una terra en flames, en la qual regnava la rebel·lió i la fam. Va veure nombroses esglésies arrassades i va poder parlar amb supervivents de la persecució religiosa.

Aquesta terra —segons Hammond— ha sofert 11 anys de dictadura d'un règim marxista capitanat per Samora Machel, líder del Frelimo (Front per a l'alliberament de Moçambic) l'autoritat del qual està tambalejant i que ha decidit adoptar com a mesura desesperada la política de la "terra cremada". El Frelimo es troba ara en front de la forta oposició del moviment de resistència Renamo i per combatre'l està organitzant matances entre les poblacions camperoles que donen suport als rebels.

Dins d'un informe de 30 pàgines, Hammond recull el següent testimoni d'un rector: "A començaments de juliol de 1986 van irrompre en un acte litúrgic les tro-

pes del Frelimo i van detenir 134 persones. "Per què reseu?", van preguntar. "Nosaltres no hem alliberat el Moçambic amb les pregàries, sinó amb les armes". Van apressar Robinson, el nostre director del cor, i el van degollar amb un punyal. A continuació van agafar Manel, secretari de la parròquia i pare de tres fills i el van destrossar amb un matxet. Després van detenir un pare de sis nens, el van lligar i el pegaren fins a trencar-li les costelles i els dos braços. Sembla que el Frelimo no accepta que els nostres nens freqüentin les cerimònies religioses: "Heu de saber que als nens no se'ls ha perdut res a les esglésies i que els necessitem pel Frelimo", van afirmar.

Un científic francès: "Ja n'hi ha prou de manipulacions genètiques"

Mentre els diversos "comitès ètics" de diversos països d'Occident tracten debades de reglamentar la investigació sobre la reproducció artificial humana (l'anomenada procreàtica), s'està arribant a la conclusió que perdran el tren, ja que en la pràctica ja s'ha sobrepassat de sobres el límit que es volia posar a la manipulació genètica humana. Només resta l'esperança que les consciències lúcides s'adonin de la necessitat de parar una investigació amb mètodes ètics que posa en gran perill el futur de l'home.

Una d'aquestes ments preclares és el professor Jacques Testart, el primer metge francès que el 1982 féu néixer una nena a través de la tècnica de la fecundació "in vitro". Aquest metge francès acaba de publicar un llibre que sens dubte serà un best-seller: L'òvul transparent ("L'oeuf transparent", ed. Flammarion). Aquí el conta la pròpia experiència tot mantenint que la humanitat es troba actualment en una cruïlla en què cal prendre una decisió fonamental. Si no es respecten les normes morals més elementals, s'acaba tractant el ser humà com una mercaderia i no com una persona.

Testart, que abans es proclamava ateu i que havia tingut un passat de militant trotskista, ara considera que hi ha uns límits "sagrats" que la ciència no pot traspasar tan tranquil·lament. El metge francès proposa en el seu llibre una mora, una treva internacional que faci possible el triomf del seny i del sentit comú a través de la reflexió profunda. Ara diu "no" als fantasmes de la procreàtica que s'acosten: "quimeres" que es podrien aconseguir manipulant espècies animals diverses o combinant éssers humans i animals; fecundació d'òvuls amb òvuls; clonació; gestació en el si patern; determinar el sexe i altres característiques dels embrions fecundats en el laboratori. Davant d'aquestes possibilitats eugenèsiques, Hitler es refregaria les mans...

De tot això en resulta que el veritable progrés es realitza també a base de negatives. Això pot causar escàndol en una època dominada per la mentalitat permissiva, però solament respectant la consciència del límit, l'home podrà contribuir al creixement de la humanitat. En el fons cal reconèixer que l'home no té en el seu ésser ni en el seu fer la font de la moralitat, sinó que cal que accepti una norma objectiva, inscrita en el seu cor, però amb un fonament extern absolut i tot pel seu propi bé...

En el viatge del Papa a Estats Units**Beatificació del mallorquí fra Juníper Serra**

En l'ambient de carrer i entre la gent senzilla s'espera amb gran il·lusió la visita del papa Joan Pau II a USA. En les diòcesis de Texas, ja s'han començat a reservar butlletes pels que preferiran l'autobús al cotxe per desplaçar-se a San Antonio.

L'itinerari del Papa comprendrà vuit ciutats, al llarg de nou dies: Miami (Florida), Nova Orleans (Luisiana), San Antonio (Texas), Tucson (Arizona), Los Angeles i San Francisco (Califòrnia) i, finalment, Detroit (Michigan), on hi ha una nombrosa colònia polonesa. Joan Pau II entrarà per Miami el dia 10 de setembre i la seva estada allà durarà exactament 22 hores. Solament per la missa a l'aire lliure es construirà una "petita ciutat" en el parc Tamiami.

Més de mil autobusos aproparan la gent des de llocs llunyans. Es calcula que mig milió de persones estaran presents a la missa i tot s'està organitzant per tal que cadascú pugui veure el Papa a una distància de 10 a 15 metres.

A San Antonio per la concentració que inclourà la missa s'ha buscat un lloc als afores de la ciutat. L'arrendament dels terrenys del lloc hauria costat mig milió de dòlars si els propietaris no haguessin volgut contribuir gratuïtament en atenció a la ciutat i a l'Església que rep el Papa.

Presentes 275 col·lectius de mitjans de comunicació social

Amb el Papa assistiran 275 representants dels mitjans de comunicació, a més d'uns mil corresponsals que l'estaran esperant a San Antonio. Entre les estacions que seguiran la ruta de Joan Pau II hi haurà la CNN, que espera arribar a 32 milions d'audiovisuals. I la SIN, cadena hispana de televisió, transmetrà pels milions de hispanoparlants que hi ha a distints llocs, i també per Mèxic, Amèrica Central i el Sud i les illes del Carib, amb població catòlica en la seva majoria.

A Califòrnia el Papa beatificarà el missioner franciscà mallorquí, fra Juníper Serra, gran apòstol i fundador de les principals ciutats d'Estats Units.

Donarem més informació d'aquest viatge a mesura que s'apropi la data i naturalment durant tota la ruta papal.

El cardenal Sin visitarà Moscou

El cardenal Jaime Sin, arquebisbe de Manila, visitarà per primera vegada en visita oficial Moscou el proper mes de juliol durant deu dies. El 18 de juliol assistirà a una celebració religiosa consagrada a Sant Sergi.

Les universitats catòliques i la bioètica

Els problemes morals de la bioètica estan estudiant-se pels rectors de les universitats europees, reunides recentment a la universitat de Desuto. Més de 40 rectors

d'universitats catòliques de 10 països europeus participen en aquestes trobades.

Les jornades, convocades per la Federació Internacional d'Universitats Catòliques (FIUC), són preparatòries del pròximencontre internacional, que tindrà lloc l'any vinent a Yakarta i en el qual participaran prop de 140 rectors de les 200 universitats catòliques existents a tot el món.

Segons el rector de la universitat de Deusto, Jesús Eguiluz, "un dels problemes més urgents i de major interès per les universitats catòliques és el problema de la bioètica. El recent document de la Santa Seu fa necessària la nostra reflexió a tot allò que pertany a la investigació i a les seves limitacions".

El president del govern basc, José Antonio Ardanza, rebé a Victòria aquests rectors universitaris.

VALENTINE
La pintura ideal

Aplec en honor de la Mare de Déu d'Arboló.—El dia 17, tercer diumenge de maig, a 3/4 de 5 de la tarda, els pallaresos residents a Barcelona són invitats a l'Aplec en honor de la Mare de Déu d'Arboló, a l'església de Santa Anna, de Barcelona. Hi haurà Missa, cant dels Goigs, i reunió al claustre.

Celebració del Dia de l'UMOF.—El dia 13 de maig, a 2/4 de 6, celebració de l'Eucaristia, presidida per Mn. Soler Perdigó. A 2/4 de 7, conferència sobre: "Els marginats del nostre món", a càrrec de Rosa Griso, responsable de la Coordinadora de la UMOFC de Barcelona. Aquest acte és obert a tots els qui vulguin participar-hi.

Conferències marianes. S.E. Catedral Basílica.—El Dr. Joan Mª Cascante, canonge, pronunciarà unes conferències sobre la Mare de Déu, els divendres dies 8, 15, 22 i 29 després de la missa de les 7 de la tarda, a la mateixa Capella del Santíssim. Hi exposarà els temes més indicats per a preparar l'Any Marià que començarà el proper dia 7 de juny.

Divina Litúrgia de Ritu Bizantí.—El Grup IRINI del Centre Ecumènic us invita a la propera celebració, diumenge, dia 17 de maig, a les 10'30 del matí, a la Capella de les MM. Reparadores, c/ Girona, 32 (xamfrà amb el carrer de Casp).

Parròquia de Sant Esteve. Viatge Cultural i turístic al Marroc Imperial.—Com a extensió de les activitats culturals de la Parròquia de Sant Esteve, de Barcelona, s'organitza aquest viatge de gran interès cultural i turístic. Es visitaran les ciutats del Marroc, les "Kasbahs", i llocs típics i culturals. Del 3 al 14 d'agost. Per informació: Passeig Palma de Mallorca 10-12 bis, dilluns, dimecres i divendres, de 6 a 8, tarda. Tel. 352 54 57.

Acadèmia Catòlica de Sabadell. Institut de Teologia de Barcelona.—Organitzen conjuntament un Curset d'Antropologia, centrat en el tema: "El món dels valors i la realització personal". Donarà aquest Curset el Dr. Josep Mª Fondevila, s.j., professor de la Facultat de Teologia de Catalunya i de l'Institut de Teologia de Barcelona. El Curs es donarà a l'Aula Lluís Carreras de l'Acadèmia Catòlica de Sabadell, c/ Sant Joan, 20. Dates: Dimarts, 12, 19 i 26 de maig; 2, 9 i 16 de juny. Horari: De 2/4 de 10 a les 11 de la nit. Inscripcions i informació: Acadèmia Catòlica de Sabadell, c/ Sant Joan, 20. Tel. 725 75 19, de 6 a 9

del vespre.

Triduum en honor de la Verge de Fàtima.—En el 70 Aniversari de les Aparicions. Tindrà lloc a l'església dels PP. Dominics (c/ Ausias March, 54) els dies 11, 12 i 13 de maig. A les 7'20 de la tarda: Exposició i Eucaristia amb homilia.

Teologia i Humanisme.—Escola d'Espiritualitat. Del 19 al 22 de maig, el P. Jaume Boada, o.p. donarà un curset sobre: "Experiència quotidiana de Déu". Les classes tindran lloc a la Sala Penyafort, a les 19'30. Informació i inscripció: c/ Bailèn, 10. Tel. 246 33 00.

Antigues Alumnes de les Esclaves del Sagrat Cor de Jesús.—L'Associació d'Antigues Alumnes recorda a les seves companyes que la seva festa anual se celebrarà el proper dia 3 de juny, dimecres. L'Eucaristia tindrà lloc a la una del migdia, i el dinar a les dues. Al col·legi de la Rambla de Catalunya, 83. Per informació: Tels. 215 25 07 i 216 05 73.

Parròquia de Ntra. Sra. de la Medalla Miraculosa. Pregària per les vocacions.—Diumenge, dia 10 de maig, a

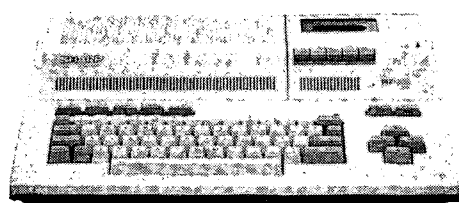
les 5 de la tarda, amb motiu de la Jornada Mundial d'Oració per les vocacions, se celebrarà una pregària per les vocacions, centrada en el tema: "Signes de Déu en el món". La comunitat de les Filles de l'Església inviten a totes les persones que hi vulguin participar. Seguidament, a les 6 de la tarda, es projectarà la pel·lícula "Germana Sol, germana Lluna". Lloc: c/ Consell de Cent, 118 (entre

Rocafort i Entença). Per a més informació: Tel. 325 21 47.

Associació Parkinson-Espanya.—Organitza una Conferència-Col·loqui sobre: "Noves tècniques en fisioteràpia i rehabilitació. Afeccions cerebrals", a càrrec de la Sra. Karin Cillekens. Tindrà lloc el dia 13 de maig, a les 19 h., a la Sala d'Actes de la Casa Elizalde, c/ València, 302. Per a més informació: Tel. 215 70 93.

EL MIRACLE - EXERCICIS PER A RELIGIOSES.—Del 30 de maig al 7 de juny. Director: P. Alcuí Seras, monjo. Del 21 al 28 de juliol. Director: P. Daniel Codina, monjo. Comencen i acaben a la tarda. Per inscripcions: Casa d'Espiritualitat, tel. (973) 48 00 45.

ES VEN

Ordinador Sharp MZ-821, 64 KB (memòria ampliable) nou!!! Amb cassette incorporat i cables connexió televisor color. Obsequi: magnífic lot de programes. Tot per només 50.000 ptes. Interessats truqueu a: CATALUNYA CRISTIANA, tel.: 215 28 05. Sr. Jaume.

P E T I T S A N U N C I S

Gerents interessats en algun candidat truqueu a:
l'Associació Cristiana de Dirigents

Tels. 237 18 45
237 19 12
Hores: de 4 a 6

TREBALL

OFERIMENTS

COMPTABLE TITULAT a hores. Contracte mercantil.

QUALSEVOL treball tardes. Contracte mercantil.

QUALSEVOL treball. Contracte mercantil.

AUX. ADMINISTRATIVA o aux. clí-nica titulada INEM 37.233.125.

ADMINISTRATIU amb experiència o portar botiga o una altra feina. INEM 37.050.357.

DEPENENT, xòfer o control admissió bingo. INEM 37.308.287.

ORGANITZACIÓ administrativa i comptabilitat. INEM 36.178.007.

ADMINISTRATIVA amb anglès i recepcionista hotel. INEM 1.469.392.

INTÈRPRET amb experiència i traductora anglès. INEM 37.272.044.

PER ACOMPANYAR malalts tardes 4 a 9. Contracte Mercantil.

VISITAR clients i traduccions anglès. Contracte mercantil.

ADMINISTRATIU i oficial electricitat. Contracte mercantil.

SECRETÀRIA import-export-Full-time, o classes d'anglès particulars a partir de 2/4 de 7 tarda, traduccions. Contracte Mercantil.

BIÒLOGA i llicenciada en farmàcia. Contracte mercantil.

CAMBRER, o neteja general. INEM 38.082.106.

ES PASSEN treballs a màquina d'escriure. Tel. 211 29 70

TENIR CURA de malalts o altra feina tardes 4 a 9. Contracte mercantil.

AUXILIAR administratiu i primer grau d'electrònica, francès i català. INEM 37.282.852.

SRA. S'OFEREIX per tenir cura d'infants o de Sra. gran. Tel. 358 94 92 - 229 68 77.

S'OFEREIX auxiliar administrativa. Sap anglès, fa traduccions i dona classes particulars. Tel. 358 94 92 - 229 68 77.

TENIR CURA d'ancians o malalts durant el dia. INEM 0037.328.

NOIA Comptable, amb 10 anys d'experiència i eficàcia, busca Empresa seriosa amb preferència gestoria, domini de comptabilitat, impostos. Es donen les màximes referències. Escriuiu a Catalunya Cristiana Ref. 140. A. C/ de València 244. 08007 Barcelona.

VARIS

TENS inquietuds espirituals, apostòliques? Vols ser missioner/a, sacerdot? Tel. 318 53 01. c/. Carmen, 18, pral. Barcelona.

SANTA MARTA Servei a domicili de ATS, INFERMERES, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel. 245 37 58.

ENSENYAMENT tall i confecció sistema Martí, especialment mestresses de casa zona Sagrada Família. Tel. 322 78 90.

VENC torre a Vallromanes. 4 habitacions, piscina. Molt bona situació. Superfície terreny 25.000 pams. Tel. 555 08 85.

RESIDÈNCIA 3.ª EDAT enfront cinema Coliseum. Direcció mèdica. Preus mòdics. Gran Via de les Corts Catalanes, 618 1er. 1.ª, Tel. 318 49 10. Barcelona 08007.

VENDA cadires i material d'acadèmia. De dilluns a divendres de 6 a 8 de la tarda. Tel. 317 58 42.

SRTA. per acompanyar persona malalta o d'edat, tot el dia o a hores. Tel.: 203 59 25 de 8 a 11 nit.

SOLTER 59 anys vol casar-se amb soltera de 50/56 anys. Tel. 256 20 12, de 20 a 22 hores.

S'OFEREIX Sra. de companyia també per tenir cura de malalts o nens. Sra. Mercè. T. 256 95 73. Dono referències.

OCASIÓ: Per necessitat veng panteó amb capella interior de marbre per 6,5 milions. Interessats escriuiu a l'apartat de correus 23.333 de Barcelona.

TITULAT empresarials, comptabilitat, iva, rendes, confec. rebuts, etiquetes, treballs administratius. Tot amb ordinador; experiència; preus econòmics. Tel.: 200 42 26 tardes.

VENDES

VENDA DE XALET I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. **FINQUES GUANER** (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a

CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. Zon. 08007 - Barcelona

NOM

ADREÇA

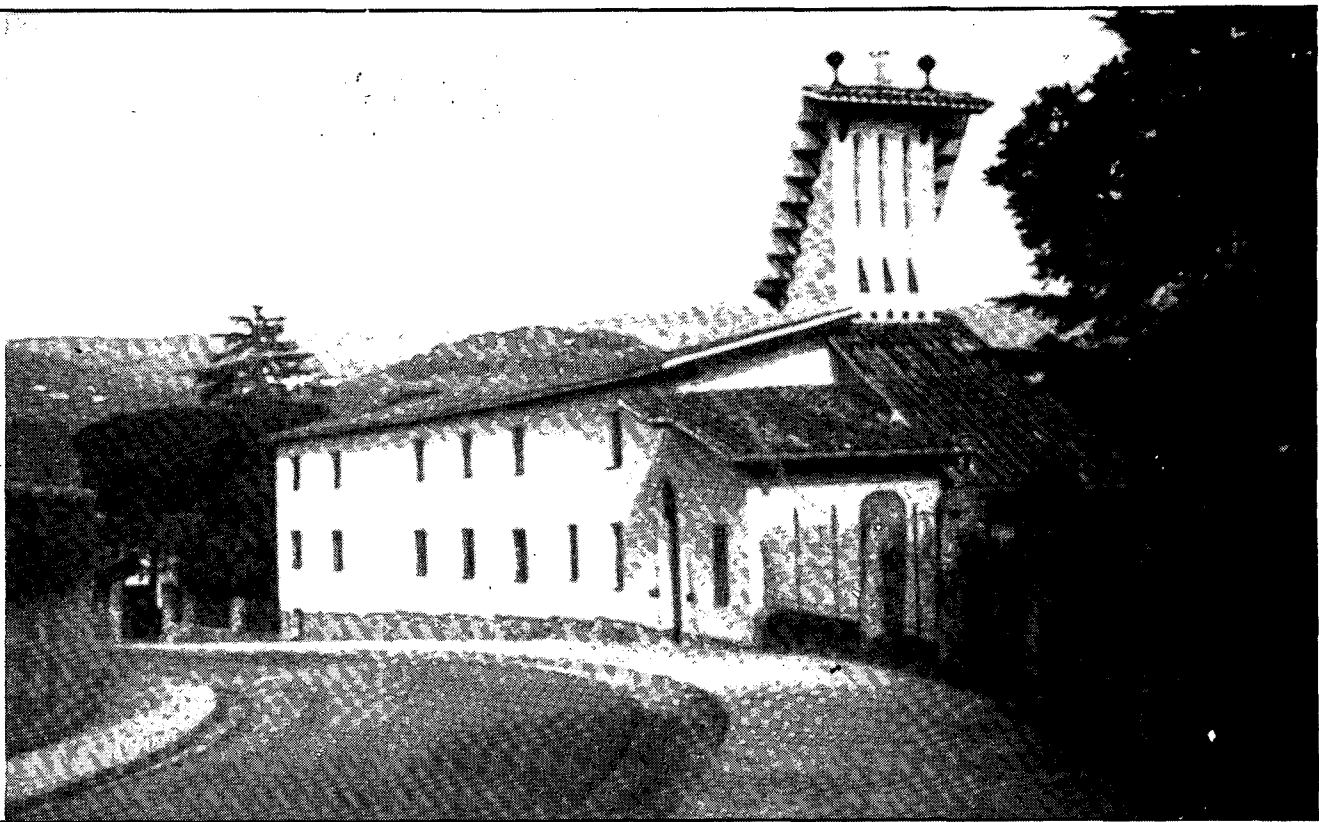
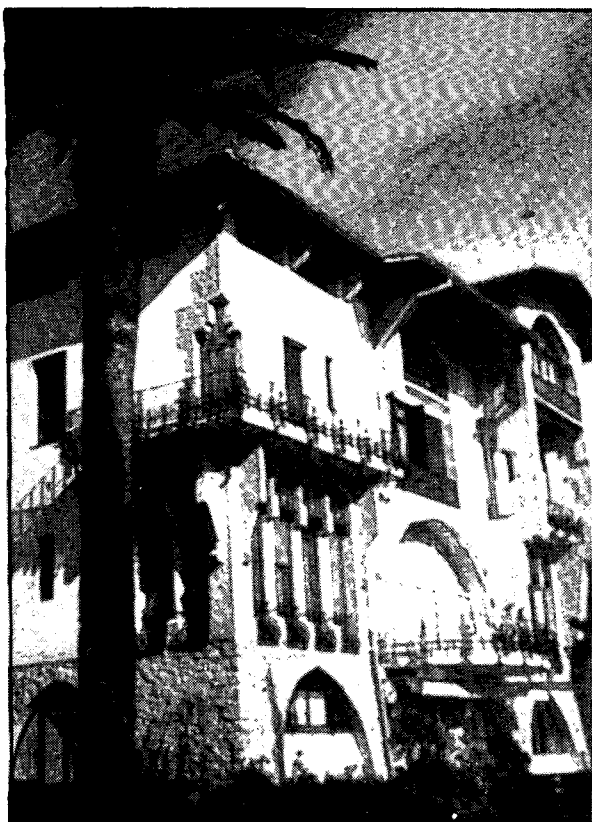
POBLACIÓ Tel.

PREU LÍNIA SETMANES

-----	100 ptas.
-----	200 ptas.
-----	300 ptas.
-----	400 ptas.
-----	500 ptas.
-----	600 ptas.
-----	700 ptas.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València 244, Zon. 08007 - BARCELONA

Un centre on es vol dur a terme la promoció de l'home i de la cultura arrelant-se en una espiritualitat fonda.

Inaugurada la casa d'espiritualitat a Sant Andreu de Llavaneres

La Llar Champagnat: un repte de futur per als Germans Maristes

SANT ANDREU DE LLAVANERES.— Tot just als cent anys de l'arribada dels primers Germans Maristes a Catalunya, el dia 4 d'abril s'ha inaugurat a Sant Andreu de Llavaneres la Llar Marista Champagnat. La creació d'una llar d'espiritualitat constitueix un homenatge a les generacions de Germans Maristes que, escampats per la geografia del nostre país, han amarat de suor i de pregàries la nostra terra catalana; i, a la vegada també, esdevé un repte de futur. L'educació i la promoció de l'home i de la cultura han d'arrelar-se en una espiritualitat fonda a l'estil de la que hem heretat de Marcel·lí Champagnat, Fundador de l'Institut dels Germans Maristes que dona nom a la Llar.

Poc abans de les quatre de la tarda, s'han aplegat a la Llar Marista els nombrosos assistents a l'acte d'inauguració i benedicció. El Sr. Rector de la parròquia, mossèn Jaume González; l'Alcalde de Sant Andreu de Llavaneres, Sr.

Albert Alarcón: representants de les comunitats maristes, sacerdots, afiliats, diversos estaments col·legiats, persones que han contribuït a l'adequació de la casa, etc.

La cerimònia va començar a les sales de l'annex. Després, de forma processional, el seguici va adreçar-se a l'oratori de l'edifici central tot cantant. A la capella, plena de gom a gom, va proclamar-se la Paraula de Déu i es va efectuar tot seguit el ritu de la benedicció a càrrec de mossèn Jaume González d'Agàpito. La pregària dels fidels i una especial benedicció apostòlica han precedit el cant final del Magnificat: "La meua ànima canta el Senyor".

Una jornada de portes obertes

A la sala de reunions, hi ha hagut els parlaments. El G. Enric

Boix, com a Superior de la Llar, va fer la història de la casa, a grans trets, des dels seus inicis, a l'any 1910, fins al dia d'avui passant per l'època del famós "Hotel del Parque". El G. Josep Lluís Gorria ha fet referència al sentit de la casa, com una de les realitzacions del Centenari Marista; a les facilitats que ha rebut, com a Administrador Provincial, per dur endavant l'obra i la col·laboració que tothora l'ha assistit. Paraules, al cap i a la fi d'agraïment. El G. Ramon Benseny, com a Provincial, fent la cloenda, ha donat per inaugurada la Llar i n'ha fet seu oferiment a totes les persones i institucions que vulguin en un clima de pau i serenor cercar Déu. Ha proposat, també, celebrar una jornada de portes obertes a fi que els habitants de Sant Andreu puguin visitar i conèixer la casa.

L'aplaudiment final ha obert pas a la visita de la casa i de les diverses instal·lacions que formen la Llar Marista Champagnat. Dos

edificis. Un edifici central amb serveis comuns (cuina, menjadors, bar...), dues sales de reunió, capella i 25 habitacions dobles amb bany. Un edifici annex amb dues sales de reunió, oratori i 15 habitacions dobles amb bany. Altres mitjans complementen les possibilitats de servei com la sonorització, projector de diapositives, TV i video VHS. Un matí plujós ha estat seguit per una tarda assolada que ha facilitat el passeig pels exteriors: bosc, jardins i piscina.

Un lloc per trobar ambient tonificant

Al menjador, unes taules assortides han possibilitat la conversa i el comentari d'una realitat marista al servei de la convivència i la pregària. La tornada, discrecional, ha permès d'assaborir un record d'inauguració senzilla i ha

esperonat a acceptar el repte de ser administradors més que no propietaris —segons paraules del G. Provincial en la inauguració— d'una casa al servei de l'Església.

La Llar Marista Champagnat és lloc per trobar ambient tonificant, temps de pau, nou entusiasme, parèntesi esperonador; lloc, envoltat de pau i serenor, per trobar-se amb si mateix, amb el propi món i, especialment, amb Déu; lloc força indicat per a exercicis espirituals, convivències juvenils, trobades parroquials, grups de matrimonis, de pregària, de formació d'educadors cristians, de religioses, religiosos i sacerdots i comunitats maristes. La seva adreça és: LLAR MARISTA CHAMPAGNAT, Avgda. Catalunya, 35-47 - 08392 SANT ANDREU DE LLAVANERES (Barcelona), tlf.: 792 75 51.

LLUÍS SERRA
Secretari Provincial

ESGLÉSIA I ESCOLA

Val la pena fer classe de Religió?

No fa gaire un mestre cristià explicava que en una reunió del Claustre de Professors de la seva escola es va plantejar aquesta qüestió: Què és millor: fer classe de Religió o no fer-ne?

Segons va dir, hi va haver opinions contraposades. Ell, que sap molt bé que els bisbes de Catalunya han recomanat als pares catòlics que demanin classe de Religió per a llurs fills, va argumentar a favor. Però els arguments en contra pesaren més.

Resultat: en aquesta escola no es fa classe de Religió. El Claustre de Professors ha decidit que és millor no fer-ne.

I jo m'he plantejat dues preguntes: Correspon al Claustre de Professors de decidir si convé o no convé fer classe de Religió en una escola? Quins són els arguments que justifiquen que es faci classe de Religió?

Deixo de banda el criteri dels nostres bisbes. Ja el sabem.

La Constitució Espanyola diu: "Els poders públics garanteixen el dret dels pares a decidir que llurs fills rebin (a l'escola) la formació religiosa i

moral que estigui d'acord amb les pròpies conviccions" (art. 27.3).

A més, per als alumnes creients l'ensenyament religiós escolar és un mitjà importantíssim per a la formació humana i per a obtenir l'adequada síntesi entre fe i cultura, aspecte assencial de la seva educació integral.

Al meu entendre, cap professor ni cap Claustre no poden negar a cap alumne l'exercici d'aquest dret fonamental.

I l'Església ha dit: "L'ensenyament religiós escolar és, com la catequesi, una forma eminent d'apostolat laical, i correspon als laics d'impartir-la en la majoria de les ocasions. Sense llur generosa col·laboració, l'ensenyament religiós escolar no podrà adequar-se a les necessitats existents. En aquest aspecte, com en tants d'altres, l'Església es troba cada cop més necessitada de l'acció dels laics".

Heus aquí un bon cap de treball per als educadors creients.

FRANCESC RIU

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11 x 17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Imprès a dues tintes Enquadernació de simil·pell - P.V.P. (amb IVA), 5.150 ptes.

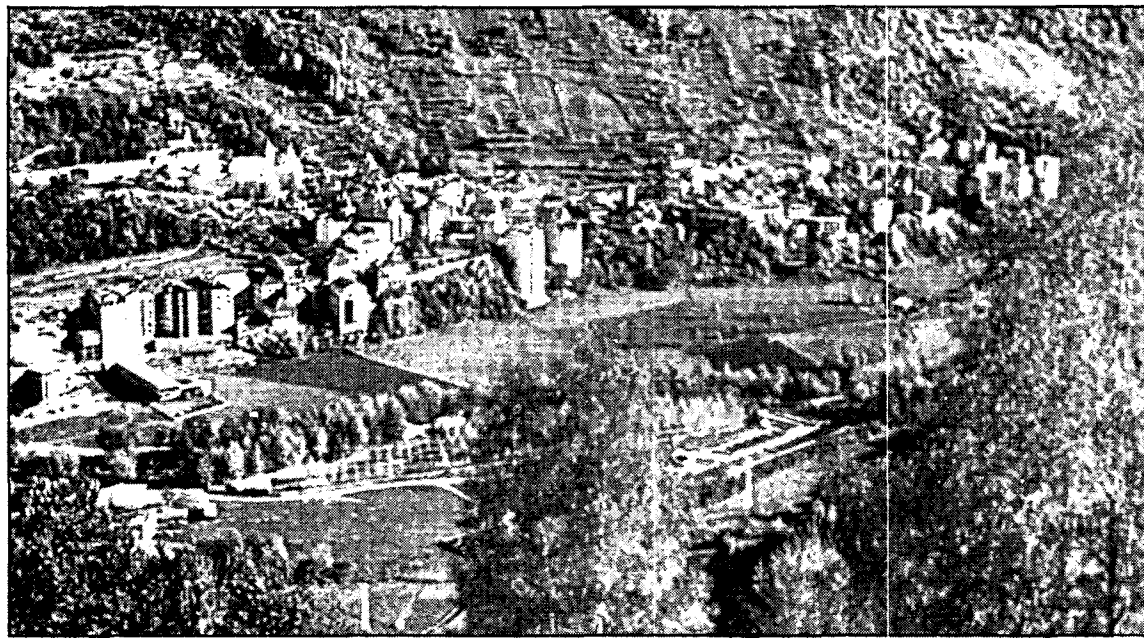
EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Hi ha necessitat de sindicats, va dir el delegat d'acció Caritativa i Social

L'Església fa costat a les aspiracions socials dels treballadors andorranos

LA SEU D'URGELL.— El Consell Sindical Interregional Pirineus Mediterrani dona suport als treballadors estrangers d'Andorra en vistes a la legalització de les seves llibertats sindicals i posarà obstacles a la signatura de la carta preferencial del País per part de la Comunitat Econòmica Europea si no són reconeguts els drets d'associació, segons que es digué en el curs de les I Jornades de Treballadors Estrangers celebrades recentment a La Seu d'Urgell els dies 2 i 3 d'abril. A les jornades hi assistien el president del C.S.I., André Barberteguy i representacions sindicals de França i Catalunya. Ha estat particularment significativa la presència del Conseller i del Director General de Treball del Principat.

En aquest moment Andorra negocia les seves relacions amb la C.E.E. i és la millor oportunitat per reivindicar l'homologació del treballador andorrà a la resta dels euro-

Andorra, o la necessitat d'adequar-se als vents que imperen a la CEE.

peus. Segons l'estadística del 31 de gener del 1986 la població total d'Andorra és de 45.768 habitants, dels quals 25.577 són espanyols i 7.690 d'altres nacionalitats.

La classe treballadora es-

trangera està integrada per un col·lectiu de 17.000 persones de diferents nacionalitats, i solament 2.000 són andorrans. Aquestes persones no tenen els drets d'associació, manifestació i d'atur reconeguts i les

condicions laborals no corresponen tampoc a les de la resta d'Europa sobretot en relació a les hores de treball, vacances, defensa en cas d'acomiadament i dies festius.

Per part de l'Església i del

Co-Príncep Episcopal, les postures són clares davant la problemàtica social d'Andorra. Darrerament el Delegat d'Acció Caritativa i Social manifestava que "cal treballar encara més per adaptar-se al context europeu, hi ha necessitat de sindicats". El Co-Príncep Episcopal en el discurs pronunciat amb ocasió del lliurament de la "Questia" (8.9.1986) esmentava l'"esforç sostingut per promoure l'assoliment de cotes més altes de reconeixement i garantia dels drets humans i de justícia social".

Les conclusions de les jornades celebrades recullen les reivindicacions i s'han estructurat en unes resolucions entre les quals destaca la sol·licitud al Govern Andorrà perquè reconegui la llibertat sindical i la resta de drets reconeguts per l'Organització Internacional del Treball.

A.M.

FETS I CRITERIS

És cosa de tothom

Durant aquests darrers mesos el nostre país ha viscut uns fets i uns esdeveniments que ofereixen matèria per a una seriosa i profunda preocupació des del punt de vista social i polític. N'hi ha prou recordant les manifestacions i vagues estudiantils, les protestes dels treballadors davant la reconversió industrial, les reivindicacions dels metges, les vagues dels serveis públics de transport, la protesta de la gent del camp amb tractorades, el tràfic creixent de la droga i els actes repetits de terrorisme.

Per més que els responsables polítics facin afirmacions de calma i de serenitat és evident que la situació fa pensar molt. Sense voler fer balanç de responsabilitats, si que vull ajudar a reflexionar per tal que qui sigui cofrere prengui la seva candela.

Els partits de l'oposició i altres persones fàcilment tendeixen a pensar que aquesta situació desgasta el partit que està al govern. No és inútil, però, recordar la paradoxal frase d'un famós polític italià: "el poder desgasta aquells que no el tenen". Aquesta sembla ésser l'experiència de la llarga situació de la política italiana.

Per la meua part crec que la situació actual més aviat ens hauria de fer pensar en el risc d'una pèrdua de credibilitat de la democràcia. Amb dos mesos de diferència dos taxistes ocasionals, a Madrid, em deien: "Mire, padre, en España necesitamos mano dura".

La qüestió de fons és molt seriosa. Reflecteix l'actitud passiva d'una "massa" que prefereix anar a remolc. Manifesta que la consciència cívica i política dels ciutadans és molt deficient.

Quan es parla de política sovint hom ho fa en sentit pejoratiu. Hi ha una opinió molt generalitzada que es decanta a creure que els polítics només actuen per ambició o per interès. La majoria de la gent del poble creu que la vida política no els afecta i que per a aquests afers ja hi ha els partits i els seus dirigents.

Té tota l'actualitat per al nostre país aquella recomanació del Concili: s'ha de procurar diligentment l'educació cívica i política, avui d'allò més necessària, tant al conjunt del poble com principalment als joves, a fi que tots els ciutadans puguin prendre part activa en la vida de la comunitat política (Cf. Gaudium et spes, n. 75).

Ara que s'apropen les eleccions és bo de recordar el dret i el deure de votar de manera lliure i responsable per a la promoció del bé comú.

Desvetllem l'interès per la vida política i bandegem la nostra passivitat. Fem un esforç per examinar els programes dels partits i per conèixer la vàlua i la capacitat dels candidats.

L'Església recorda als cristians el deure seriós de votar tot reconeixent la legitimitat de diverses opcions.

La vida democràtica d'un país té dinamisme i estabilitat quan els ciutadans creuen de debò que l'activitat cívica i (l'acció) política és cosa de tothom.

RAMON TORRELLA I CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

El progressiu envelliment de la població condiciona el futur de l'Església d'Urgell

LA SEU D'URGELL.— En les comarques del bisbat, els deu darrers anys, hi ha hagut un descens global del 35% de baptismes, estadística que s'agreuja quan hom constata que les defuncions han augmentat en un 40% en algunes parròquies, segons les informacions publicades per la Vicaria de Pastoral. "Darrera les xifres, hom hi endevina un descens alarmant de la natalitat i el conseqüent envelliment de la població. Ambdós factors condicionen negativament el futur del nostre bisbat", manifestava mossèn Joan Pujol, Vicari General de Pastoral.

A la pèrdua de densitat demogràfica, que ha continuat els deu darrers anys, cal sumar-hi el descens accelerat de naixements, perquè efectivament els índex de naixements i de baptismes coincideixen en aquestes comarques en més del 90%. L'envelliment demogràfic és acusat per l'augment absolut de les defuncions en un 6% i el descens en les comarques meridionals del bisbat (Segarra, Noguera...) més que no pas en la muntanya on l'emigració massiva dels anys 70 ja esborrà gairebé aquestes poblacions dels índex demogràfics. Efectivament també són les zones meridionals del bisbat les que acusen les xifres més altes en l'augment de

A la pèrdua de densitat demogràfica cal sumar-hi el descens accelerat de naixements.

defuncions.

Concretament en l'apartat dels baptismes les Riberes del Sió i del Segre, amb les capitals d'Agramunt i Artesa de Segre, són les dues demarcacions que presenten, un descens més notable amb el 58 i el 56% respectivament.

En l'apartat de defuncions la que dona un augment més considerable en el mateix període dels deu darrers anys, és l'arxiprestat de la Segarra (Guissona) amb el 40%, i a continuació figura la Noguera (Balaguer) amb un 19%. En un petit nombre d'arxiprestats l'estadística de defuncions ha

baixat lleugerament.

Unes xifres que mereixen la consideració no solament dels homes d'Església, sinó també dels polítics i de qualsevol persona responsable davant els problemes del poble. La conclusió és evident: Hi ha un empobriment demogràfic preocupant en les comarques de la Catalunya Vella, les dades són alarmants en nombre d'habitants i en la seva edat. Una problemàtica que ha merescut també la consideració del Consell Diocesà de Pastoral del bisbat.

ANTONI MIRABET

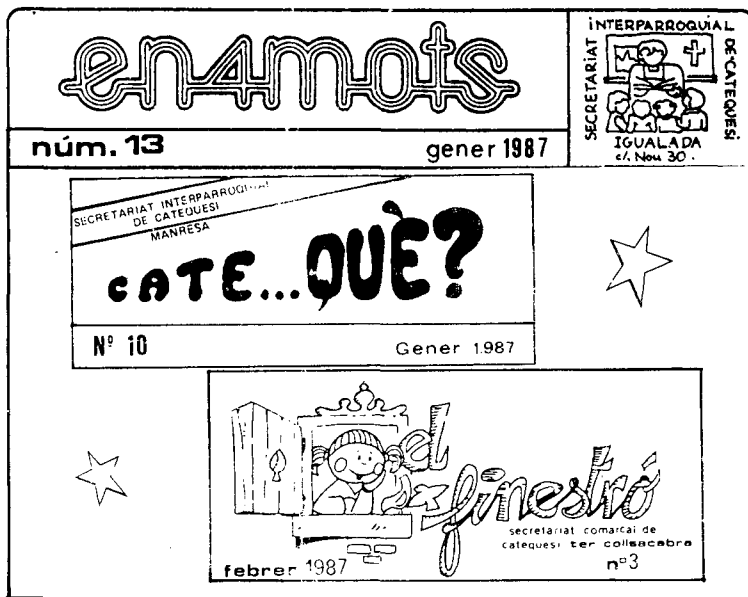
VIC

Tres noves fonts d'informació entre els catequistes

VIC.— Primer van ser els de l'arxiprestat de Manresa amb «CATE...QUE?», després s'hi van afegir els de l'Anoia-Segarra amb «EN4MOTS» i, darrerament, els del Ter-Collscabra amb «EL FINESTRÓ». De què es tracta? Doncs de tres publicacions periòdiques, en forma de fullet, que volen ser —i ho són de debò— un mitjà de comunicació entre tots els catequistes de cadascun dels arxiprestats esmentats.

En el seu primer número (setembre de 1985), el «CATE...QUE?» es presentava així: **Amb el curs que encetem volem començar una nova aventura: la de contactar amb tots els qui treballen a la catequesi, a través d'aquest full. El primer número (desembre de 1985) de «EN4MOTS» s'adreça als catequistes amb aquestes paraules: Intentaré ser full informatiu, revista, punt de contacte i pont de tot allò que en el camp catequètic passi a casa nostra, és a dir, al nostre arxiprestat Anoia-Segarra, i també d'allò que arribi a les meves mans d'altres llocs i pugui interessar-te. I el primer número (octubre de 1986) del més petit de la colla, «EL FINESTRÓ», deia: Volem tenir les orelles ben obertes per escoltar-vos... necessitem, mútuament, comunicar-nos idees, suggeriments, projectes... Com? Ah! Heus ací que, de cop i volta, s'obre EL FINESTRÓ... i ja està! Comunicació directa, directíssima.**

Ja ho veieu, l'objectiu de tots tres és idèntic i, pel que sabem, ara l'aconsegueixen a bastament. El pes de la redacció i distribució d'aquests tres fullets el porten els catequistes i el mossèn que formen

part del Secretariat Interparroquial de Catequesi de Manresa, de l'Anoia-Segarra i del Ter-Collscabra, respectivament. Això demostra que de catequistes preparats i capaços d'assumir responsabilitats d'organització i coordinació dins la catequesi també n'hi ha i, per tant, cal mirar cap al futur amb esperança.

De mitjans d'informació d'àmbit catequètic, doncs, en tenim, i ens n'hem de servir. És una manera d'anar creant lligams entre tots nosaltres. Fixem-nos que en el nostre bisbat, els catequistes ja podem disposar de tres fonts d'informació: el «BUTLLETÍ» de Catequesi del Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes (S.I.C.); és a través d'aquest butlletí —ja n'ets subscriptor?— que ens arriba la informació interdiocesana. Després hi ha aquest

«RACÓ DE LA CATEQUESI»; llegint-lo estaràs al dia del que es programa a nivell diocesà i mantindràs un mínim de contacte amb el Secretariat Diocesà de Catequesi, y finalment, «CATE...QUE?», «EN4MOTS» i «EL FINESTRÓ», per estar al cas de l'activitat catequètica de tres arxiprestats del nostre bisbat. (No parlem dels fulls parroquials perquè això sí que donem per suposat que ho llegiu puntualment cada diumenge).

Confiem que ben aviat sorgixin en altres arxiprestats, nous rebrotos de comunicació que assegurin el lligam imprescindible entre els catequistes. El temps hi acompanya... i ho agrairem tots.

EL SECRETARIAT DIOCESÀ DE CATEQUESI

BARCELONA

FINESTRAL DE LA CARITAT

Empenta de vida

La natura al nostre voltant ens parla de vida que amb empenta vol créixer i vol florir. Aquesta mateixa empenta la portem els homes dins nostre i també li volem fer pas: projectes, realitzacions; dinamisme, alegria de viure. Però... ¿quants homes i dones, joves, nens i nenes hauran d'ofegar el més petit brot d'esperança en el demà perquè tenen prou feina per creure que podran viure avui?

96.— Mare de família amb 10 fills. El marit està a la presó. Per assistir al judici necessita ajuda per fer el viatge. Són 10.000 ptes.

97.— Matrimoni amb tres fills petits. El petit ha de ser hospitalitzat sovint. El pare és peó i té uns ingressos mínims. Els han tallat el llum. Tenen rebuts endarrerits que pugen 45.316 ptes.

98.— Ancià sol amb una pensió que no cobreix les despeses mínimes. Per a instal·lar comptador de llum que no té: 17.736 ptes.

99.— Vídua sense fills. Una malaltia ha esgotat els seus recursos econòmics. Té deutes d'aliments que pugen 12.000 ptes.

100.— Mare de família amb quatre fills en edat escolar. El marit és malalt alcohòlic. Tenen deutes d'aliments que pugen 15.000 ptes.

101.— Matrimoni gran amb un fill únic disminuït psíquic. Només ingressen 18.000 ptes. mensuals. Tenen deutes de llum que pugen 12.000 ptes.

102.— Cap de família amb dos fills menors. Treballa eventualment en la càrrega i descàrrega. Per malaltia no pot fer esforços físics. No té mitjans de vida. Per ajuda aliments 27.000 ptes.

103.— Senyora de 55 anys

treballava en el tèxtil però l'empresa va fer suspensió de pagaments. El marit és pensionista (15.000 ptes.) i té tres fills solters en atur. Per a aliments, 30.000 ptes.

104.— Cap de família en atur, sense subsidi. Té dos fills en edat escolar. L'esposa està malalta. Subsisteixen de l'ajuda de familiars. Tenen deutes de lloguer que pugen 23.385 ptes.

105.— Senyor de 60 anys solter. Subsisteix amb dificultat amb treballs ocasionals de pintor. Deu un mes de pensió. Són 10.000 ptes.

106.— Esposa separada amb dos fills petits a càrrec seu. Només ingressa de feines de neteja en cases particulars. Per deutes de llum, 9.642 ptes.

107.— Ancià sol. Cobra 15.000 ptes. mensuals. Té paràlisi progressiva. Està pendent d'anar a una residència. Necessita ajuda per a aliments. Són 12.000 ptes.

108.— Matrimoni de mitja edat. Tots dos han de ser hospitalitzats regularment per malaltia. Només tenen una pensió d'invalidesa. Tenen rebuts de lloguers pendents. Són 28.340 ptes.

109.— Viudo amb quatre fills petits. La recent malaltia i mort de l'esposa ha agreujat la situació familiar. Per deutes de lloguer i d'aliments, 50.000 ptes.

IMPROMPTU

Vénen eleccions

ORIOL CAMPS

Diuen que la campanya electoral, que precedirà les eleccions municipals i les d'eurodiputats, durarà divuit dies. Això és el que es diu. Però durant tot el mes d'abril hem respirat eleccions a través de la propaganda, o queixa multiplicada, de la destinada a desaparèixer Corporació Metropolitana de Barcelona, i també la de la Diputació Provincial de Barcelona sobre el trasllat de la seva seu a un nou edifici ja que, segons el seu departament de propaganda, ha "cedit" el que ocupava a la Generalitat.

Només ho puc entendre en un sentit electoralista, ja que cal tenir cura de la imatge per abastar el màxim de vots. Segons ens diu la història, l'edifici ara "cedit" fou, fins el 1714, la seu del govern de Catalunya. Amb Felip V passà a ser-ho de l'Audiència i amb la divisió territorial del senyor De Burgos, Diputació Provincial de Barcelona. Quan va restablir-se la Generalitat durant la II República, el govern de Catalunya recuperà l'edifici, i la dictadura li va arrebassar altra vegada, restablint la cèlebre Diputació. Penseu que, en realitat, l'intrús era l'organisme provincial i que, ara, en traslladar-se no ha cedit res. Senzillament ha restituit, comportant-se com un usurpador penedit.

Com sempre, les temptacions electoralistes són ben capaces de tergiversaments històrics. I, francament, de tant tergiversament ja n'estem cansats.

GLOSSES DOMINICALS

Les vocacions religioses

La manca de vocacions a la vida religiosa és un fet palès i prou conegut. No em costaria gens citar xifres. Pensant en altres èpoques eren nombrosos els joves —nois i noies— que s'incorporaven als noviciats de les diverses institucions religioses. D'un temps ençà sembla que una ventada malastruga asseca les ànimes i fa impossible la florida d'un desig generós de donar la vida per Déu i pels homes.

On és la culpa? Potser seria millor dir-ho en plural, perquè penso que els motius són molts i diversos. L'ambient secularitzant d'avui, el llibertinatge dels costums, els enamoraments massa prematurs entre nois i noies, la manca d'una formació religiosa que arribi al cor i comprometi la vida, la falta potser d'exemples encoratjadors, la mancança de mestres d'oració i guies de l'esperit, etc., podrien donar-nos alguna explicació.

El Sant Pare ha fet aquesta afirmació: "cal considerar que és realment pobra aquella comunitat eclesial, que no ofereix el testimoni de persones consagrades a Déu, sortides del seu si". Aquesta gran veritat condueix a la pregunta següent: els cristians, els pares de família, els ensenyants, ¿coneixen i estimen la vida consagrada a Déu? ¿O bé no hi creuen?

Potser pensen que l'Església en té prou amb els sacerdots i uns laics compromesos, que donin testimoni enmig del món. Si fos així, ¿no mancaria a l'Església uns signes peculiars, altament significatius, dels valors de l'Evangeli i també de la seva vida i santedat?

Tot cristià que pensa consagrar la seva vida a Déu —en qualsevol de les seves realitats institucionals— sap que es tracta de seguir Jesucrist, més de prop, d'una manera més íntima i més radical. És cert que seguir Jesús és un deure imposat als cristians pel sol fet de ser-ho; el baptisme en això hi juga un paper decisiu. Però la vida

consagrada constitueix una expressió més visible i més significant del caràcter absolut que té la fe cristiana i també de les exigències i ruptures que imposa. Aleshores el testimoniatge és un signe d'una expressivitat especial: hi ha un títol nou, un compromís peculiar, que exigeix una vida tota ella plena d'Evangeli.

¿Qui és que negarà la necessitat imperiosa que té el nostre món d'aquests testimonis qualificats? No es pot oblidar que qualsevol decisió de consagrar-se a Déu suposa una crida prèvia, una vocació. "Cadascú ha rebut de Déu un do peculiar", adverteix Sant Pau. N'hi ha de nois i noies que reben el do de la vocació. Jesús els ha mirat amb afecte, com explica l'Evangeli d'aquell jove famós. És la crida, la paraula sentida en el silenci del cor, la petició amorosa d'un Déu que demana i espera un sí generós. Heus aquí el que pot qualificar-se "estructura interna de la vocació".

Però les dificultats no manquen. La primera rau en que la crida de Déu sigui escoltada i entesa, després seguida i darrerament que els obstacles siguin vençuts. És molta cosa! Perquè l'egoisme d'uns i altres és massa gran en els nostres temps. Per això la pregària és urgent i indispensable.

Ara com mai, cal recordar les paraules de Jesús: "la collita és abundant, però els segadors són pocs". Es tracta del terreny dels pobres, dels malalts, dels marginats, dels infants, dels joves, dels vells, dels disminuïts, dels mancats de fe i d'esperança, etc. Tots ells necessiten homes i dones totalment entregats al treball apostòlic, en un seguiment radical de Jesucrist. I també l'Església necessita homes i dones que consagrin la seva vida a l'oració i a la penitència.

En el món hi ha massa tenebres. Només pot il·luminar-lo la llum d'uns testimonis radicalment units a Jesucrist.

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

SOLSONA

**Avenços
significatius en la
catequesi d'adults**

SALIPOTA (Súria).—Són qui-sap-les les parròquies del nostre bisbat que tenen organitzada la catequesi d'adults, una catequesi cada dia més necessària. Ara s'hi acaba de sumar la barriada surienca de Salipota creant també el seu propi grup, dirigit per mossèn Xavier Castelló. Ens en felicitem de tot cor. Tant de bo que de mica en mica fossin moltes, fossin totes, les comunitats cristianes que es plantejessin seriosament de crear un grup o uns grups similars que ajudin a repensar la fe i posar-la al dia d'acord amb les orientacions del Concili i les necessitats del nostre temps.

A Puig-reig no sols restauren esglésies i canten bé, sinó que també fan catequesi, i de la bona. Així ho diu i ho demostra el "Full de la Catequesi" que han començat a publicar pel mes de març i que sortirà el quart diumenge de cada mes. "Neix —ens informa la presentació— sense pretensions, encara que vol ser com un portaveu de les activitats de la Catequesi Parroquial i un mitjà de comunicació entre alumnes, catequistes i pares... És un full obert a tothom; tothom hi pot col·laborar". Nosaltres ja comencem a col·laborar-hi donant-ne la notícia. Amb aquest ja deuran ser tres o quatre les publicacions d'aquesta feligresia del Llobregat, entre el Full Parroquial, el Full Arxiprestal i el Butlletí Cors Alegres. Ho celebrem. Tot sigui per la catequesi, una de les missions fonamentals de l'Església.

TARRAGONA

Josep Riera, animador a la diòcesi tarragonina

Vida Creixent vol donar la mà als que senten anhels de santificació

TARRAGONA.—Josep Riera, animador de "Vida Creixent" a Tarragona explica quins són els trets característics de la institució a les comarques tarragonines. Heus ací les seves respostes.

—**Què és i què vol aquest moviment de VIDA CREIXENT?**

—**VIDA CREIXENT** és un moviment d'espiritualitat cristiana que té la característica que va destinat a persones grans, aquest grup social que en diem la tercera edat.

Aquest grup, inexistent en altre temps, va prenent cada dia més força, ja que va entrant la convicció de la importància que ara i en l'avenir tindrà dintre la societat i que cal agrupar-se per a la defensa d'interessos comuns.

En aquest "signe dels temps", no podia faltar-hi la presència de l'Església. Cal tenir en compte que, amb el nom de "gent gran"; s'agrupa un important contingent de persones que augmenta dia a dia per l'anticipació de jubilacions, per la perllongació de la vida mercès a l'alimentació, la medicina, la higiene... i que aquest estol de cristians, que tenen unes característiques especials, també requereixen unes atencions i tractament distint.

La gent gran, per bé que de vegades necessita ser atesa, pot també ajudar el proïsme.

VIDA CREIXENT pretén agrupar tota persona, home o dona, que havent complert seixanta anys, té la convicció que resta molta feina a fer, que la podem fer i que l'hem de fer, ja que el Senyor, en fer-nos el regal de tants anys, espera que sabrem ocupar aquest lloc que l'Església ens ofereix i donarem el rendiment que de nosaltres s'espera.

—**Com funciona a Tarragona?**

—Com es porta a terme això? **VIDA CREIXENT** no és un movi-

ment de masses. La cèl·lula vital és la reunió de grup, constituït per unes quinze persones, les quals, amb el lligam de l'amistat, volen viure una espiritualitat ben fonamentada, i, alimentats per l'oració en comú, portar a terme ajudes entre ells, als altres i a les parròquies.

Aviat farà un any que les reunions de grup es van succeint amb regularitat.

Les reunions són quinzenals i es pretén fer jornades d'oració les

setmanes intermèdies, amb l'intent que el dia que es puguin fer diversos grups, aquests dies d'oració serien també jornades de convivència entre tots els components del moviment.

S'aprofita la trobada que l'arxiprestat convocà per a la gent gran de Tarragona per fer l'anunci de **VIDA CREIXENT** i s'espera que molts se'n fassin ressò.

—**Quines perspectives té el moviment aquí, a Tarragona?**

—Per entreveure el demà de **VIDA CREIXENT** a Tarragona, caldria, en primer lloc, desvirtuar el mite existent sobre la gent gran, ja que molts sols veuen, en aquest grup, els necessitats d'atencions per la seva disminució d'aptituds físiques o psíquiques. És cert que dintre la tercera edat hi ha aquests germans que requereixen una cura especial, però són una petita parcel·la dintre la gent gran. La resta, nombrosa, és la que podria donar aquestes atencions i prestar-ne moltes d'altres. **VIDA CREIXENT** té aquestes perspectives i voldria donar la mà a tots els qui senten anhels de la santificació pròpia i de la dels altres.

Amb l'ajuda del Senyor, esperem veure a Tarragona que **VIDA CREIXENT** sabrà donar això: una Vida i un Creixement.

Vilabertran.

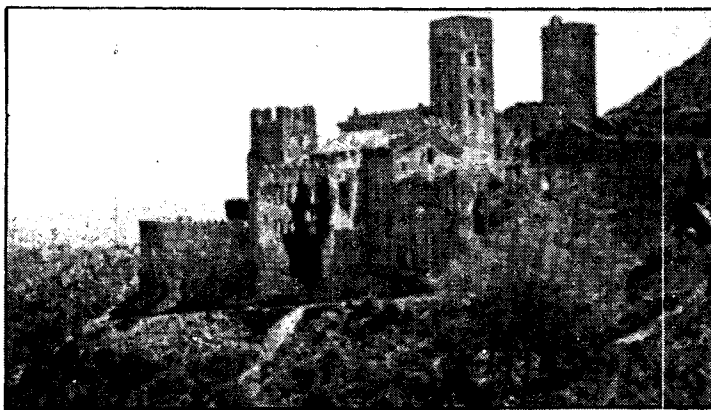
XLVI VIATGE CULTURAL

24 de maig del 1987

**VISITAREM: A FIGUERES, EL MUSEU DALÍ I EL
MUSEU DE L'EMPORDÀ; VILABERTRAN I EL
MONESTIR DE SANT PERE DE RODA.**

Vilabertran.

Monestir de Sant Pere de Roda.

Museu Dalí (Figueres).

Preu 2.500 ptes., comprenent viatge, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant.

Per reserves de places truqueu al Tel. 215 28 05 Sra. Montserrat. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.

Dinarem a

CAL RECTOR

Príncep de Bergara, 10
Tel. (972) 50 59 18
VILABERTRAN.

Preguem els participants en els viatges culturals de **CATALUNYA CRISTIANA**, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte, en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada, en hora hàbil per complir el precepte dominical.

AVIS

La Direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anular l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

Homilia del Dr. Torrella, arquebisbe de Tarragona, en la Vetlla de Santa Maria, a Montserrat

"Joves, sigueu valents i lluiteu contra els nous esclavatges i contra tota classe de manipulació"

Cada any venim a Montserrat i ens apleguem junts als peus de la Moreneta, en ocasió de la Vetlla de Santa Maria desitjosos de renovar el nostre compromís cristià quan compartim i celebrem el memorial de la mort i de la Resurrecció del Senyor.

La Vetlla d'enguany ens reuneix en aquest santuari amb el record dels 40 anys de l'entronització de la Mare de Déu de Montserrat, entronització que donà major impuls a la veneració de la Moreneta en totes les diòcesis catalanes.

Montserrat, signe esclatant de la fe del poble català

Les paraules de l'Apocalipsi, quan parlen de l'aparició en el cel "d'una dona que té el sol per vestit", evocuen un simbolisme que pot referir-se a l'Església de tots els temps com a comunitat de creients. En sentit acomodatiu, la litúrgia de la festa d'avui ens permet aplicar aquest simbolisme a la Verge de Montserrat, que ha estat sempre, al llarg de tota la nostra història, un punt de referència i un signe esclatant de la fe del poble català. Aquest signe esclatant de la santa muntanya fou ben palès quan l'estiu passat el foc devorador cremà el bosc de Montserrat. La gent d'arreu de Catalunya s'estremí d'angoixa i de sofriment i arreu del país se suscità un corrent d'adhesió, de pregària i de solidaritat amb tota la comunitat benedictina.

La maternitat divina, fonament de l'amor de Maria

El nostre amor a Maria no se sosté pas en uns sentiments personals i col·lectius més o menys religiosos. Professem amb l'Església la veritat del Fill de Déu fet home i nascut de la Verge Maria, i és la maternitat divina el fonament de la nostra devoció i del nostre amor a Maria. Sant Pau ens diu que Jesús, el Fill de Déu, fou "nascut de dona", i amb aquesta afirmació tan concisa i tan forta l'apòstol expressa la plena humanitat de Jesucrist i la maternitat d'aquella dona anomenada Maria.

L'humanisme cristià

Estimats joves, nois i noies, que desitgeu que la persona humana sigui avui respectada en la seva dignitat inviolable i que voleu una societat on hi hagi espai per al creixement i per a la promoció de la persona: assimileu amb convicció i amb fermesa l'autèntic humanisme cristià.

Tot allò que és humà no és estrany ni a l'Evangeli ni a la missió de l'Església. Fa uns anys Joan Pau II afirmava que la defensa de l'home "per ell mateix i no per cap altra raó... pertany a la substància mateixa del missatge de Crist i de l'Església" (Al·locució a la UNESCO, 2 de juny, 1980).

Jesucrist, home com un altre, enviat pel Pare, donà testimoni constant d'unes relacions huma-

nes marcades per l'amor i per l'amistat lleial fins a la mort. Ni les coses més extraordinàries de la seva vida mai no alteraren l'autenticitat de la seva condició humana.

Estimats joves: Jesucrist, nascut de Maria Verge, avui, en aquesta Vetlla, us convida a créixer en humanitat, a transformar-vos en "homes nous". Només Jesucrist ens ensenya qui és l'home i per què ha de ser estimat. Per això, tothom qui vol saber la veritat completa de l'ésser humà ha de cercar la resposta en Jesucrist.

Els joves cristians, compromesos en la construcció d'un futur millor

Joves, en la societat d'avui no s'hi respira ni la veritat ni el respecte a la persona humana. És hora de lluitar amb valentia per defensar els valors de l'esperit i per no deixar-nos seduir per l'engany del posseir, del disfrutar, del dominar.

Joves, nois i noies, sigueu valents i lluiteu contra els nous esclavatges de la societat de consum i contra tota classe de manipulació. No aneu a remolc de l'individualisme ni del propi interès. ¿De què serveix la llibertat si, "lliurement", hom queda encadenat?

És hora de cercar llaços de solidaritat entre les persones, sense discriminacions de cap mena. Quan hi ha el drama de l'atur, l'esclavatge de la droga i el càncer del terrorisme, ¿podem romandre passius, aïllats, buscant només els interessos dels egoismes individuals o col·lectius?

Catalunya no pot oblidar les seves arrels cristianes

La Vetlla de Santa Maria, any rera any, ens ajuda a estimar més la mare de Déu, i l'amor a la Mare de Déu de Montserrat ens ajuda a estimar més Catalunya. Estimar Catalunya vol dir estimar la nostra història, la nostra cultura, la nostra llengua, vol dir tenir i man-

tenir la consciència d'un poble que afirma la seva identitat nacional.

Joves, Catalunya us necessita. Catalunya, sempre freturosa de modernitat, necessita no oblidar les seves arrels cristianes. Catalunya, per progressar i per créixer amb pas decidit vers el futur, necessita joves amb les fortes energies de l'humanisme cristià. L'humanisme cristià es fonamenta en l'esperança i inspira aquella renovació que Pau VI anomenà la civilització de l'amor. Sense esperança no es pot estimar amb un amor creador de futur. Aquesta reflexió em porta a parlar d'un greu problema de casa nostra. Em refereixo al fet que el nostre país està greument amenaçat per la baixa natalitat.

El problema de la baixa natalitat, i la vida com a do de Déu

No es tracta pas d'anar al matrimoni a ulls cecs. Els esposos tenen el dret a exercir una paternitat i una maternitat responsables, és a dir, a ells correspon decidir el nombre de fills, i acceptar-ne les seves responsabilitats davant de Déu, davant d'ells mateixos, davant dels fills que ja tenen i davant del propi país. Han de seguir les exigències de la seva consciència, instruïda per la llei de Déu autènticament interpretada i sostinguda per la confiança en Ell (Cf. Populorum progressio, n. 36-37).

Joves, la vida és un do de Déu. És el primer do de Déu! No us faci por comprometre-us amb un amor de per tota la vida, amb un sí total com el de la Verge Maria. Un matrimoni sense fills, voluntàriament no volgut durant un període llarg i indefinit, és una contradicció, és no correspondre ni al pla de Déu ni a l'amor del propi poble.

L'amor a Maria ens porta a estimar més Jesucrist

Estimats germans, preveres, pares i mares de família, religio-

sos, joves, aquesta Vetlla de pregària i la Paraula de Déu que hem escoltat ens ajuden a constatar, una vegada més, que l'amor a Maria ens porta a estimar més Jesucrist.

Aquesta visió "mariana" de la Redempció queda reforçada per l'Evangeli de Sant Joan quan veiem que, per voluntat del mateix Jesucrist moribund, la persona de Maria és inseparable de la mort de Jesús a la Creu.

Les paraules que el deixeble estimat ens ha transmès, "Mare, aquí tens el teu fill", i "aquí tens la teva mare", signifiquen —com ho explica Joan Pau II— que la maternitat de Maria, Mare de Jesús, troba una "nova" continuïtat en l'Església, simbolitzada i representada per Joan (Cf. Redemptoris Mater, n. 24).

Preparem-nos a celebrar l'Any Maria

Que la Vetlla d'enguany ens ajudi a preparar-nos a celebrar l'Any Maria, que començarà el dia de la Pentecosta, amb la convicció que guiats per Maria, vint anys després del Concili Vaticà II, recordarem i viurem amb fe i amb esperança allò que l'Esperit de Jesús vol "dir a l'Església" en aquests anys que ens apropen a l'any 2000.

I que la muntanya de Montserrat, santuari de la Verge Bruna, continuï essent un fogar d'oració i de fe cristiana per a tots els catalans. AMEN.

A LA VIDA

El progressisme d'un sí

diumenge 10 de maig, al parc de la Sagrada Família

DIA DE LA VIDA

- 11.00 Construcció d'una catifa de flors.
Tu pots col·laborar amb la teva flor.
- 12.00 Actuacions musicals de grups infantils i juvenils.
- 14.00 Acte de cloenda.

ORGANITZA:

Joves Pro-Vida de Barcelona

10.000 adreces
10.000 nous lectors

5 persones de la vostra coneixença

CATALUNYA CRISTIANA *UNEIX!*

És el moment de donar un bon impuls a l'expansió de CATALUNYA CRISTIANA. També vós podeu participar en aquesta tasca. Probablement coneixeu moltes persones de les més diverses professions: enginyers, mecànics, mestresses de casa, agricultors, artistes, venedors... o d'altres que pensen com vós. Ens els voleu presentar?

- Ompliu les butlletes amb les adreces d'aquests amics vostres als qui veieu que pot interessar CATALUNYA CRISTIANA i envieu-nos-les.
- Nosaltres els farem conèixer el nostre setmanari. És molt fàcil però molt important!
- Col·laborareu així a fer possible l'augment de lectors que requereix el moment actual. Faciliteu-nos el màxim d'adreces possible.

Nom	Nom	Nom	Nom	Nom
adreça	adreça	adreça	adreça	adreça
.....tel	tel	tel	tel	tel
població.....	població.....	població.....	població.....	població.....
D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....

Encara podeu fer més

Aquell amic vostre que té interès per CATALUNYA CRISTIANA, doneu-li a omplir la butlleta de subscripció.

Envieu-nos-la

 Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA. Nom..... Domicili.....nº.....Població.....D.P..... Se subscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 3.900.- Aquest import el faré efectiu de la forma següent: ☐ Pagament domiciliat ☐ Xec nominatiu que s'adjunta Lloc.....Data..... Signatura.....	ORDRE DE DOMICILIACIÓ Banc/Caixa.....Agència..... Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avís, amb càrrec al meu compte/llibreta nº..... se serveixin pagar els rebuts que els presentarà EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A. per la meua subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA. Lloc.....Data..... Signatura.....
---	---

Catalunya Cristiana a cada llar cristiana Catalunya Cristiana

MÓN

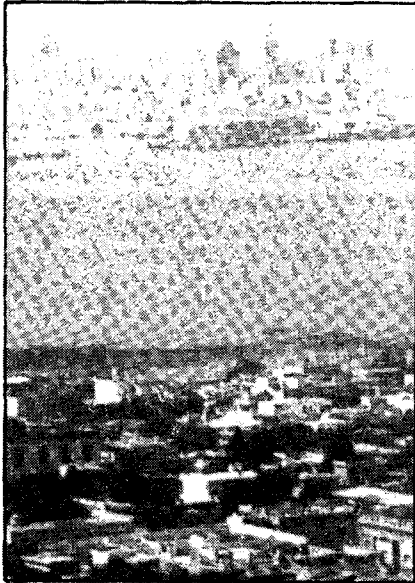
Uruguai s'ha abocat a la promoció de les comunitats de base

Una església jove i dèbil en un estat laic

Des del juny del 1963, Uruguai ha viscut una negra nit d'infortunis. La "Suïssa d'Iberoamèrica" ha esdevingut una nació arruïnada i desagnada. La guerrilla dels "tupamaros", la dictadura dels militars, els centenars de desapareguts, els set-cents mil exiliats i... la fallida econòmica constitueixen un panorama de caos, desbandada, atur, fam i por...

A partir del 3 d'agost del 1984 s'ha tornat a encendre el llum. Els partits polítics han consensuat un Govern de "concertació nacional" i el nou president, Julio María Sanguinetti, ha decretat el restabliment del règim de llibertats democràtiques, l'excerceració dels membres del "Movimiento de Liberación Nacional", l'abolició de la censura dels Mitjans de Comunicació Social i el retorn a l'activitat dels sindicats...

Malgrat tot, els problemes són encara molt greus a la República Oriental de l'Uruguai. El deute extern és cinc vegades superior al valor de les exportacions que realitza el país. El 1986, mentre les exportacions significaven 1.000 milions de dòlars, la quantitat que es devia al Fons Monetari Internacional, només en concepte d'interessos, era de 164 milions de dòlars. Aquesta situació està obligant l'Uruguai a una política d'austeritat que impedeix l'ocupació laboral i el progrés, i genera l'atur, especialment entre els joves, que arriba al 46 per cent.

L'Església de l'Uruguai ha optat pels més desvalguts.

La fugida a l'estranger cercant ocupació s'ha tornat incontenible. Enmig d'aquest context de tensions i frustracions nacionals, l'Església ha optat pels més desvalguts: perseguits, gent de pas, famolencs, indigents, alcohòlics, drogaaddictes, nens abandonats i ancians. L'esperit de Medellín i Puebla inspira tota aquesta activitat pastoral.

Però a l'Església no li és fàcil la seva missió servicial i alliberadora. Des del 1916, l'estat va trencar decididament

amb l'Església i el laïcisme es va fer amo de les institucions: escoles, instituts, universitats, associacions, moviments, Parlament i Cambres.

La història política de l'Uruguai durant els darrers 130 anys està marcada pel signe de la Maçoneria, disposada a aconseguir la total desecristianització del país. El fruit amarg d'aquesta política queda reflectit en les següents dades: el 60 per cent dels uruguaians es diuen catòlics, però només el 18 per cent van a Missa i participen dels sacraments; l'altre 40 per cent es declara ateu o agnòstic.

Actualment, l'Església compta amb una arxidiòcesi, 9 diòcesis, 600 sacerdots i 2.000 religiosos o religioses per tal d'evangelitzar tres milions d'uruguaians. Des de fa 25 anys, l'Església s'ha abocat en la promoció i acompanyament de les comunitats eclesials de base, i lluita audaçment per tal de superar les causes del laïcisme, de la ignorància religiosa i de la injustícia social.

Al mateix temps, l'Església està compromesa ara en l'assistència social, obre tota mena de tallers ocupacionals, dicta cursos de capacitació accelerada per a la creació de llocs de treball, funda cooperatives de treball associat i crea Centres de Salut i d'Acolliment per a necessitats i ancians. Joan Pau II troba un poble que lluita per subsistir i que vol fixar els seus ulls en l'Església com a far d'esperança per un demà millor.

ITÀLIA

400.000 missioners catòlics a tot el Món

Per tal d'evangelitzar tots els països del Tercer Món, l'Església catòlica té quatre-cents setanta-un mil agents, entre Bisbes, sacerdots, religiosos i catequistes.

Si bé el territori considerat com de "missió" és immens, també ho és el nombre d'evangelitzadors que intenten propagar la fe i la tasca existencial de l'Església en aquestes zones de la terra. La Congregació per a l'Evangelització dels Pobles, l'antiga Propaganda Fide, s'ocupa de coordinar el treball de gairebé mig milió de persones que són missioners en aquestes nacions, que tenen el 67,6 per cent de la població mundial. En aquests països, els cristians són el 32,4 per cent, dels quals el 58 per cent són catòlics. Això fa que el catolicisme sigui actualment la primera religió del món.

La major part dels bisbes dels diversos continents ja és oriunda de la pròpia nació: tres mil dos-cents vuitanta-cinc bisbes d'entre un total de tres mil nou-cents seixanta-quatre.

ÍNDIA

Les missioneres de la Mare Teresa donen assistència a sis milions de malalts

NOVA DELHI.— Són sis els milions de malalts pobres assistits per les Missioneres de la Caritat, congregació religiosa fundada per la Mare Teresa de Calcuta. Aquesta assistència es realitza, principalment, per mitjà de clíniques ambulants. Aquesta congregació, present ja a cinquanta nacions, s'ocupa de 300 centres de distribució de menjar a pobres, amb unes 50.000 racions cada dia. Té cura, a més, d'uns 4.000 nens orfes o abandonats pels seus pares. Prop d'un miler d'aquests nens han estat adoptats per famílies de la classe mitja, gràcies a les gestions de les Missioneres.

ESPANYA

Monsenyor García-Gascó al C.M. Zurbarán

Comunicació, educació i família: tres camps que necessiten una urgent recristianització

"La fe porta a un reconeixement teòric i pràctic de la prioritat de la persona que, en la política, l'economia o qualsevol altra activitat de la societat, ha de ser finalitat i subjecte, mai mitjà ni instrument". Monsenyor García-Gasco, bisbe auxiliar de Madrid, va dir aquestes paraules en una conferència pronunciada al Col·legi Major Zurbarán —obra corporativa de l'Opus Dei— sobre el tema "El paper del laiccat de l'Església i en el Món".

Va afirmar que "un dels nords bàsics de la presència pública dels cristians ha de ser la defensa i el suport a tot allò que afavoreixi el ple desenvolupament de les persones, el seu alliberament o la promoció integral, i la denúncia i el combat de tot allò que manipula". Va posar com a exemple Joan Pau II, "que ha encarnat de manera heroica aquest compromís. La defensa de l'home és un dels criteris fonamentals de la seva presència enmig de la societat, a la qual anuncia el Regne de Crist".

Monsenyor García-Gasco es va referir a la preocupació de la Conferència Episcopal en oferir als cristians un ajut que

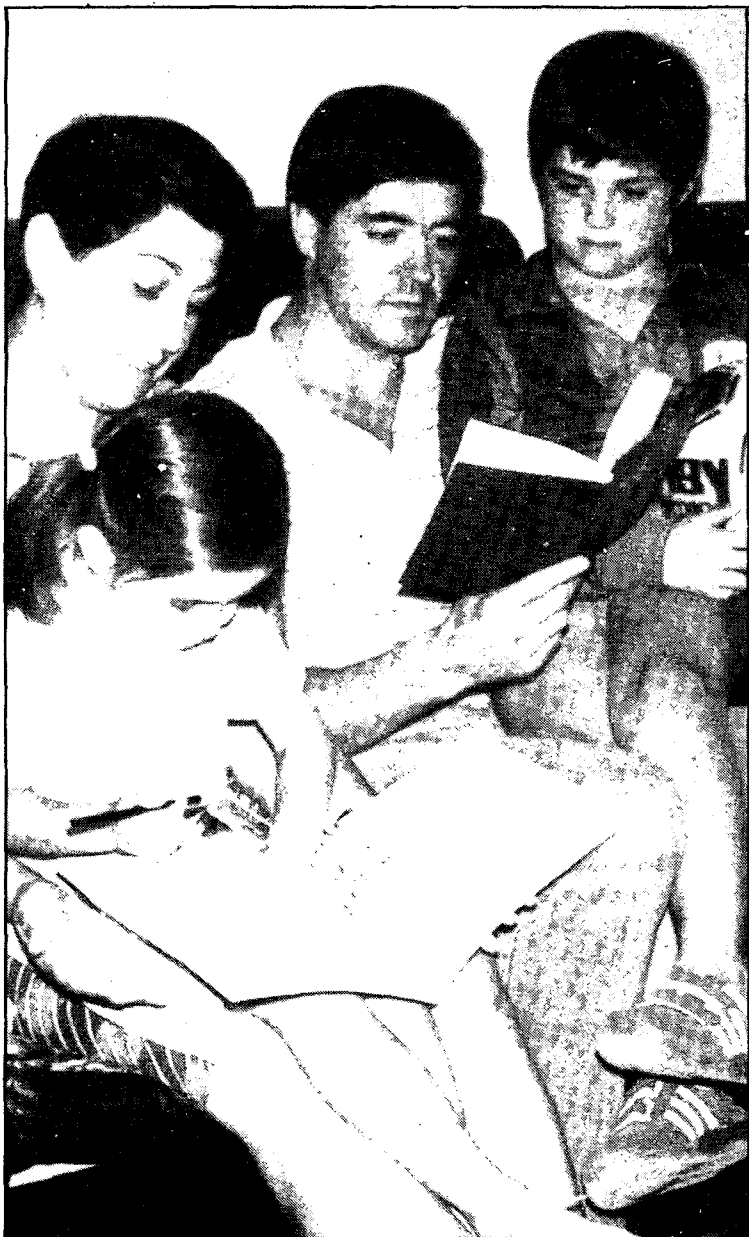
serveixi per a mantenir i enfortir o per a recuperar i assolir la identitat cristiana, enmig d'una societat en canvi constant, cada cop més secularitzada. Va emmarcar en aquesta línia el recent Document dels Bisbes sobre "Els catòlics en la vida pública", la glossa del qual va ser el nucli de la seva dissertació. En referir-se a la doctrina del Vaticà II sobre el laicat, va al·ludir l'ensenyament que des del 1928 havia portat a bon terme el fundador de l'Opus Dei, monsenyor Escrivà de Balaguer, sobre la missió dels laics en l'Església i la seva responsabilitat en el recte ordenament de les estructures temporals.

"Els cristians que pensen que les qüestions temporals no els incumbeixen estan equivocats", va dir el bisbe auxiliar de Madrid, i va recordar que mantenir una presència activa en la vida pública és obligatori pels catòlics. L'arrel d'aquesta obligatorietat té la base en la missió específica rebuda en el baptisme. Monsenyor García-Gasco va assenyalar com a possibles causes de l'abstenció dels catòlics la ignorància religiosa i una equivo-

cada formació espiritual que pretén reduir la fe a un simple assentiment a determinades veritats. "No podem permetre que la fe es dilueixi ni renunciar a la militància cristiana", va afirmar. En resposta a algunes qüestions doctrinals que reclamen una clarificació més urgent, es va referir al fals concepte que alguns tenen de l'Església, que la confonen amb un grup democràtic. Va dir que "es parla d'una Església assembleària, com si sorgís des de sota, i s'ignora que l'Església és un do de Déu Pare i que les seves arrels són al misteri de la Trinitat". Finalment, va assenyalar com a camps que reclamen prioritàriament la presència dels cristians els mitjans de comunicació i l'ensenyament.

PELEGRINATGE A FÀTIMA Parròquia de l'Esperit Sant

De l'11 al 17 de juny del 1987
Per a informació: Tel. 236 51 13

Els cristians que pensen que les qüestions temporals no els incumbeixen, estan equivocats.

Un barri que conse

Mil any parròquia

La parròquia de Sant Vicenç de Sarrià celebra aquest any el seu mil·lenari. Periòdicament es reuneix una comissió que prepara els actes de commemoració d'aquesta efemèride. Amb ells vam recordar el Sarrià d'abans i vam parlar de les vivències i problemes del Sarrià d'ara. Tots coincideixen que Sarrià encara manté l'aire de poble. És un barri amb gran tradició d'edificis religiosos.

Mossèn Felip Cassanyas, Antoni Argullol Ferran, Carme Sobrevila Masvidal, Ramon Negra Valls, Miquel Vives-Jenny Planas i Núria Mestres, vda. Gili, són les sis persones que es reuneixen periòdicament per anar preparant els diferents actes que tindran lloc durant tot aquest any 1987 per commemorar el mil·lenari de la parròquia de Sarrià, esmentada per primer cop en un document de l'any 987.

En un dels dimarts que s'han reunit, CATALUNYA CRISTIANA ha assistit a la seva trobada i ha parlat amb ells del mil·lenari, de la parròquia i del barri, un dels barris de Barcelona que encara se sent més poble. Fins i tot, durant la conversa, una de les nostres interlocutores, en referir-se a la gent que no assistia a les ballades de sardanes que es fan al barri, va dir "no puja gent de Barcelona", per referir-se als possibles balladors d'altres barris de la ciutat.

Antoni Argullol i Carme Sobrevila recorden, al principi de la conversa, quan Sarrià encara era un poble separat de Barcelona. "Encara recordo el míting que van fer contra l'agregació, jo hi vaig anar", ens diu el senyor Argullol. "Sarrià era un vertader poble, amb unes grans festes cíviques; recordo especialment l'envelat de la festa major...", comenta un altre.

Entre les tradicions més arrelades a aquell Sarrià d'abans, tots recorden la festa dels paletes, de gran tradició i renom arreu del país, que se celebrava per Sant Antoni, i tots els anaven a visitar al carrer Gran, on vivien. "Sí, eren molt importants, alguns van fer el port de Ceuta", ens diuen.

De l'àlbum dels records, que es desboca durant la nostra xerrada, tots n'extreuen les festes religioses, "molt més participades abans". En destaca la festa de Sant Vicenç, però també recorden que "pel Roser, es cantava un rosari llarguissim" i "la processó de Maria Auxiliadora, el via

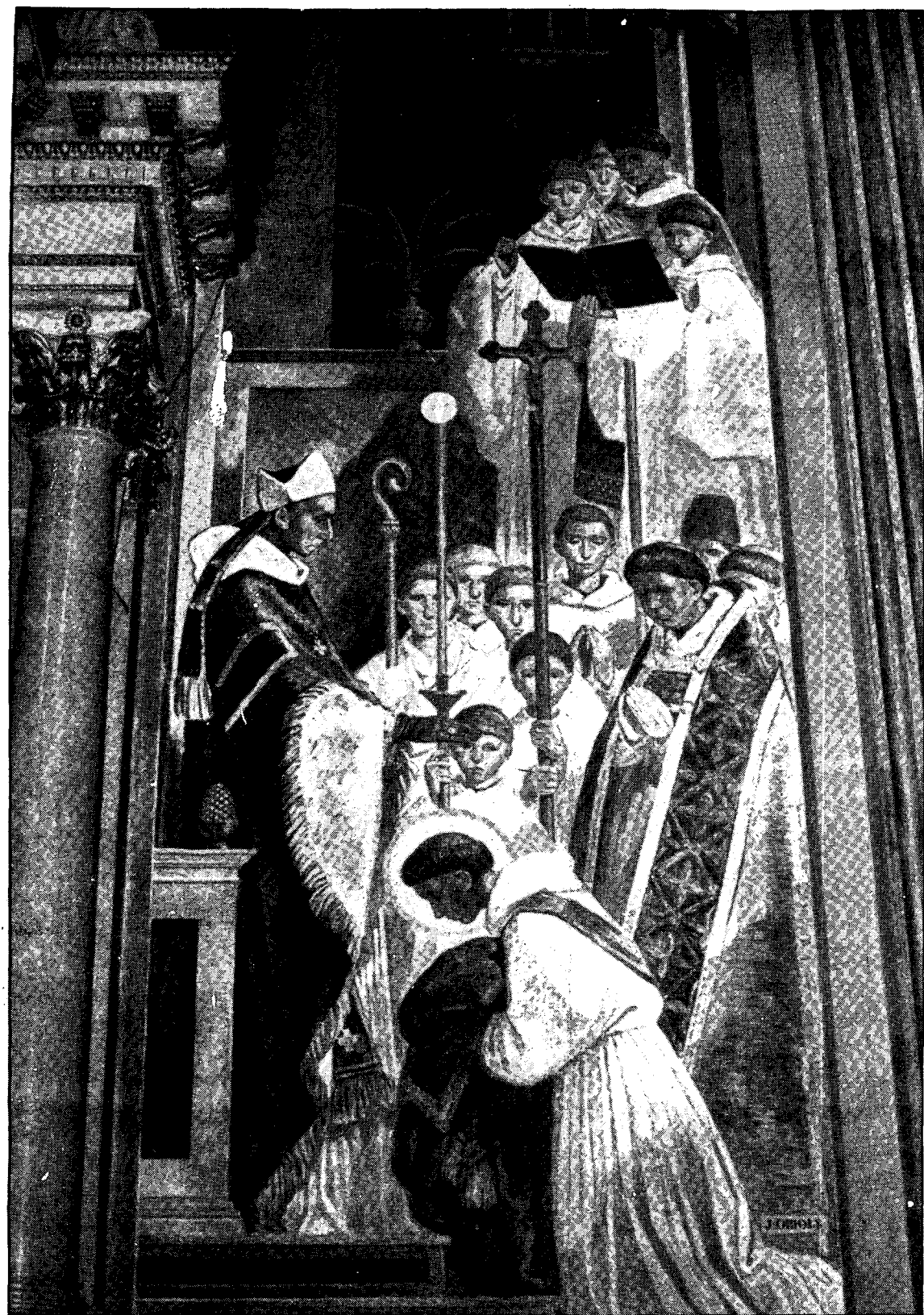
crucis, la processó del Sagrat Cor...". Tal com diu un dels membres de la comissió, era "la marca d'un poble". També amb enyorança evocuen com s'han anat morint algunes entitats que havien estat molt arrelades al poble, com aquell actiu grup de teatre que havia existit anys enrera. "Dins l'església i el centre parroquial, veritablement, es feia molta vida de barri".

El primer convent caputxí català

Carme Massana diu a l'Enciclopèdia catalana que el lloc ja és esmentat el 986 dins el terme de Barcelona, i l'any següent —ara fa mil anys— també l'església de Sant Vicenç, que ha sofert nombroses transformacions al llarg del temps: consagrada el 1147, fou eixamplada i reedificada a partir del 1373, i novament el 1781. Un notable retaule gòtic de Jaume Huguet, que havia estat a l'altar major, es conserva al Museu d'Art de Catalunya. Entre altres obres importants, hi trobem el retaule barroc del Roser, d'Agustí Pujol (1619), molt malmès el 1936, i les pintures murals que Josep Obiols hi realitzà a la postguerra.

El 1267 Jaume I atorgà al territori de Sarrià el dret a tenir batalla, però el govern municipal no es desenvolupà realment fins el segle XV. Havien tingut drets sobre l'església parroquial la canonja de Barcelona des del 1046, amb els de la capella de Santa Cecília —desapareguda el segle XVI— i el domini de la torre o força de Sarrià, prop de l'església de Sant Gervasi. El segle XII la canonja infeudà la força als Sarrià, una branca de la qual anà a la conquesta de València el segle XIII. Des del segle XVII aquesta torre fou possessió de la família Vilana.

Els drets de l'església foren concedits el segle XIV per la reina Elisenda de Montcada al nou monestir de Pedralbes. El 1578 s'establí al terme, a l'indret de l'antiga capella de Santa Eulàlia de Sarrià (el de-

Josep Obiols pintà aquests murals a l'església parroquial de Sant Vicenç de Sarrià acabada la guerra.

Aspecte actual de la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, que enguany commemora el seu mil·lenari.

erva l'aire de poble

s de la de Sarrià

sert de Sarrià) el primer convent caputxí català, destruït el 1835. Després fou traslladat a l'actual indret, prop de la riera Blanca. Altres comunitats religioses, sobretot a partir del segle XIX, s'instal·laren al terme. Lloc de refugi de l'aristocràcia barcelonina en èpoques d'epidèmia, es convertí des de la fi del segle XIX en lloc d'estiueig de la burgesia barcelonina. Hom hi bastí un bon nombre de torres. Lligada a la construcció, s'hi establí una menestralia de paletes, fusters i ferrers, principalment al voltant del carrer Major.

El tren de Sarrià, inaugurat el 1863, n'afavorí la ràpida urbanització. Això no obstant, continua dient Carme Massana, fins el 1953, que hom cobrí el tram final del recorregut entre el carrer de Muntaner i Sarrià, no es pogué acabar d'urbanitzar la via Augusta, eix important de comunicació pel barri. El pas de la carretera dita de Cornellà a Fogars de Tordera (avui passeig d'Elisenda de Montcada i de la Bonanova), al costat de l'església, motivà el 1910 l'enderrocament de la sagrera de Sarrià, el nucli més antic del terme. Sota l'impuls de l'increment de població a l'àrea de Barcelona s'ini-

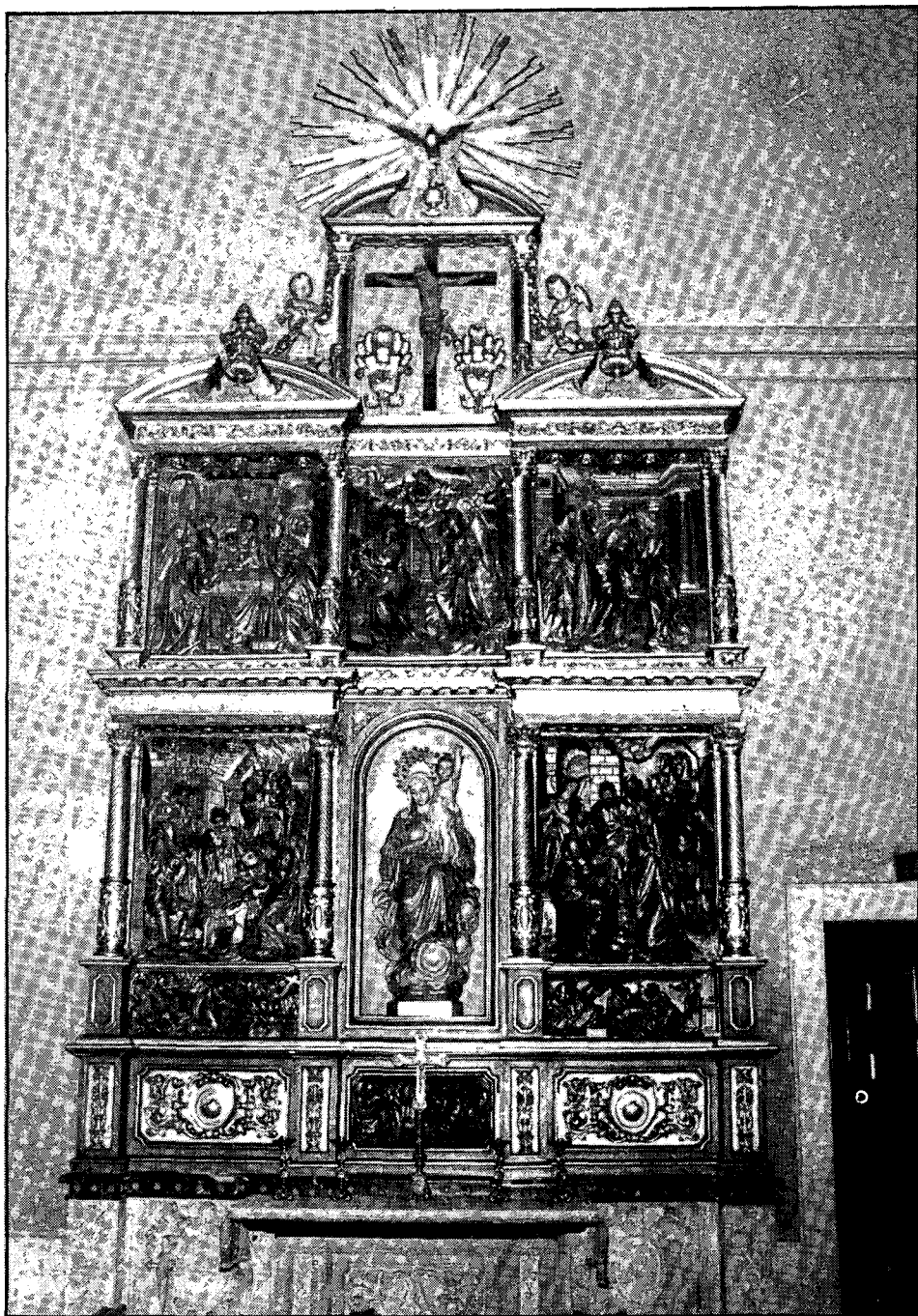
cià els anys 1960-70 un gran creixement de l'edificació.

Un barri amb aire de poble

"Religiosament, va afectar poc l'annexió a Barcelona", recorda un dels nostres interlocutors. "Fins el 36 va haver-hi molta vida de parròquia", ens diuen. "Sí, però, —diu Núria Mestres— havia sentit dir que la gent no es casava a la parròquia". De fet, tot el que es pot anar extraient de la xerrada és que Sarrià ha mantingut ja des de fa anys aquest aire de poble on tothom es coneix. "Recordo que quan sentíem tocar a morts, com que érem pocs, de seguida sabíem qui era el mort". Aquest aire encara avui pot viure's al sector antic, "encara et diuen bon dia" i "el botiguer coneix tots els seus clients". També ens informen que són molt buscades les casetes unifamiliars, que ajuden que tots els veïns es coneguin entre ells.

Amb tot, molts fills de Sarrià han hagut de marxar del barri perquè no hi havia espai material per acollir-los a tots. Durant la xerrada es va retra-

Retaule barroc d'Agustí Pujol, una de les obres que es conserven a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià.

tant el barri i la parròquia. "Sempre ha estat conservador i catalanista, diuen que és on es parla més català". I Carme Sobrevila recorda que "els anys 40 i 50 jo havia cantat i ballat cançons d'en Llongueras en català". Així mateix, tots coincideixen a dir que quan han vist l'església més plena és quan van traslladar les despulles del doctor Tarrés a Sarrià, tot i que alguns enterraments posteriors de sarrianencs importants també l'han omplert força.

Parlant d'omplir l'església, mossèn Felip Cassanyas ens recorda que a la missa d'una del diumenge molts dies fins i tot hi ha gent dreta, tot i que hi caben més de 500 persones. Amb tot, l'assistència ha baixat. Al barri, Sant Vicenç ja no és l'única parròquia i la gent es queda a les seves. L'estiu és, igualment, una època de baixa assistència i s'han de suprimir misses. Mig en broma un dels nostres interlocutors diu que "es nota fins i tot quan juga el Barça". Quant a la participació dels laics en al vida parroquial, "desitjaria que fos més gran", diu mossèn Felip, però Núria Mestres, filla de Sarrià però que viu des de fa temps a Vallvidrera, reconeix que es participa més aquí que a fora.

Una parròquia integrada al barri

I ara, la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià es disposa a

celebrar el seu mil·lenari. Els actes ja van començar el passat 22 de gener, dia de Sant Vicenç, patró del barri, amb la missa d'inauguració dels actes, presidida pel cardenal Narcís Jubany i concelebrada per una trentena de capellans i religiosos fills de Sarrià. Aquell dia tothom va tornar a pujar a l'església de Sant Vicenç. Des d'aleshores, la comissió ha notat que la gent s'interessa pels actes que es van preparant. Preguntats sobre si han rebut col·laboració de fora, ens responen modestament que "ens fa il·lusió que sigui parroquial", amb aquell aire amable de quan es vol fer la cosa a casa mateix, entre tots els de casa.

Una de les intencions de mossèn Fdelp Cassanyas és que, amb els actes del mil·lenari, la gent se senti la parròquia molt més seva i s'integri més a la vida parroquial. Caldria que el barri s'integrés a la parròquia, com la parròquia s'ha integrat al barri. Actualment, els actes de la festa major de Sarrià estan atapeïts d'actes amb la col·laboració de la parròquia, que també porta a bon terme diversos mecenatges amb entitats del barri: la coral, els artistes de Sarrià, el grup de sardanes, l'equip de futbol... "Es un signe que encara és barri", diu ell.

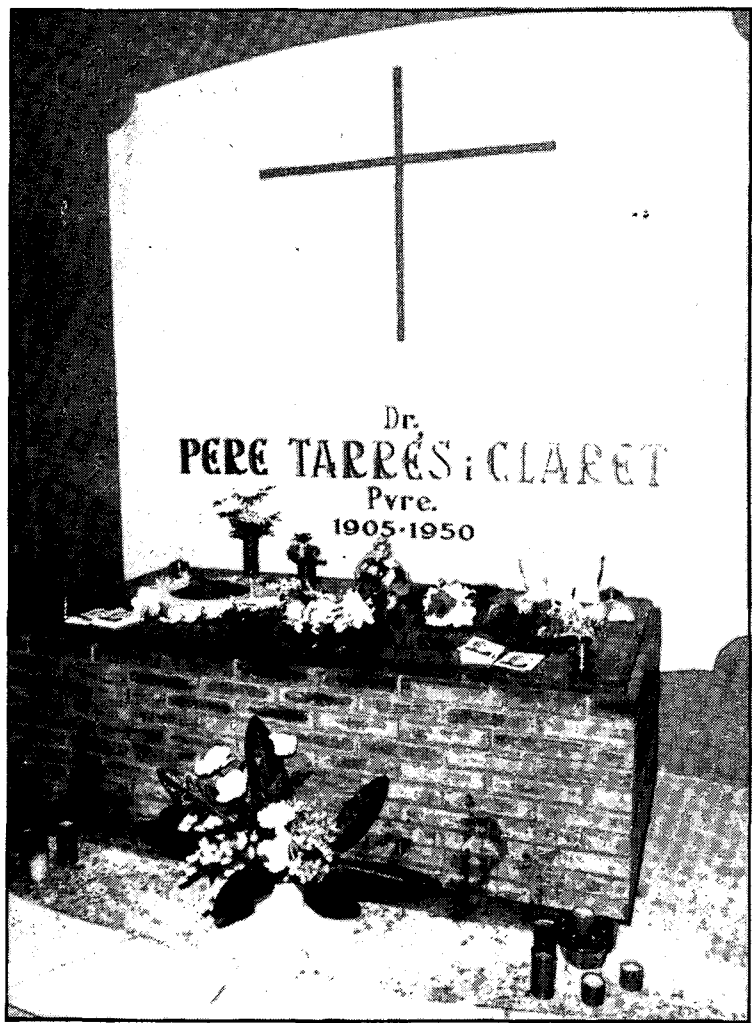
Amb tot, també hi ha algun petit problema a la parròquia. Mossèn Felip ens esmenta la pastoral juvenil, que no té la

continuïtat que caldria. Ell voldria que la catequesi d'infants, el moviment d'adolescents i el moviment de joves fossin un cicle continuat, però Sarrià "és la parenta pobre de la catequesi de l'arxipresbiterat". La multitud d'escoles religioses que hi ha al barri ja cobreixen l'espai dedicat a la catequesi i tampoc no es pot fer una acció de la parròquia a les escoles perquè hi ha molts nens de fora del barri.

Malgrat tot, la parròquia porta a terme diferents activitats i agrupa diferents associacions, des l'Schola cantorum fins la Confraria del Roser, els Grups d'oració i amistat, la llar dels avis, l'agrupació familiar obrera, els grups de MI-JAC i Joventut Alegre de Sarrià, etc.

Tots junts es disposen a celebrar els actes ja previstos per commemorar el mil·lenari. Entre els que ja es coneixen hi destaquen el descobriment d'una làpida commemorativa a l'interior del temple, l'edició d'un llibre sobre la història de la parròquia i d'unes làmines del fons del retaule de Jaume Huguet, i pel desembre un concert de l'Orfeó Català, que donarà un caire popular al programa d'actes. Així mateix, es pretén que l'assemblea parroquial d'enguany tingui un to especial. El to especial que té la parròquia i el barri, un barri que tal com deia un dels nostres interlocutors, té "la marca d'un poble".

JOSEP COMAJUAN

A l'església parroquial de Sarrià també hi trobem la tomba del doctor Pere Tarrés, el trasllat del qual va omplir totalment el temple.

CALENDARI

Diumenge, 10 de maig, IV de Pasqua. El Bon Pastor. La Mare del Diví Pastor. Sant Joan d'Àvila, prevere; sant Job, profeta; sant Antoni, arquebisbe i santa Beatriu, verge.

El sol surt a les 4,37 i es pon a les 18,50 (hora solar).

Dilluns, 11 de maig. Sant Anastasi, màrtir, patró de Lleida i sant Ponç, màrtir.

Festa major a Badalona, Lleida i Ripoll.

Dimarts, 12 de maig. Sant Pancràs, màrtir i sant Domènec de la Calçada, màrtir.

Festa major a Passanant.

Dimecres, 13 de maig. La Mare de Déu del Roser de Fàtima, sant Pere Regalat, confessor.

Festa major a Tàrraga.

Dijous, 14 de maig. Sant Maties, apòstol; sant Bonifaci, màrtir i santa Gemma Galgani, verge.

Festa major a Cruïlles i Tremp.

Divendres, 15 de maig. Sant Isidre Llauredor; sant Torquat, bisbe; sant Indaleci, bisbe màrtir i santa Joana de Lestonnac, fundadora.

Festa major a Alcanar, Almacelles, Figols, la Figuera, Guils de Cerdanya, Masquefa, la Palma de Cervelló, Tàrrés i Tornabous.

Dissabte, 16 de maig. Sant Honorat, bisbe; sant Ubald, bisbe i sant Joan Nepomucé, màrtir.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

10 de maig. Diumenge, IV de Pasqua. Lectures: Primera, Fets 2,14a-36-41, S 22, segona 1P 2,20b-25, tercera Jo 10,1-10.

11 de maig. Dilluns de la IV setmana de Pasqua. Lectures: Primera, Fets 11,1-18, S 41, segona Jo 11,11-18.

12 de maig. Dimarts de la IV setmana de Pasqua. Lectures: Primera, Fets 11,19-26, S 86, segona Jo 10,22-30.

13 de maig. Dimecres de la IV setmana de Pasqua. Lectures: Primera, Fets 12,24-13,5, S 66, segona Jo 12,44-50.

14 de maig. Dijous Sant Maties, apòstol. Lectures: Primera, Fets 1,15-17, 20-26, S 112, segona Jo 15,9-17.

(Fets 13,13-25, S 88, segona Jo 13,16-20).

15 de maig. Divendres de la IV setmana de Pasqua. Lectures: Fets 13,26-33, S 2, segona Jo 14,1-6.

16 de maig. Dissabte de la IV setmana de Pasqua. Lectures: Primera, Fets 13,44-52, S 97, segona Jo 14,7-14.

Litúrgia de les hores:
Setmana IV

DE AQUÍ Y DE ALLÁ

Gimnàstica matinal:
Maitines i Laudes

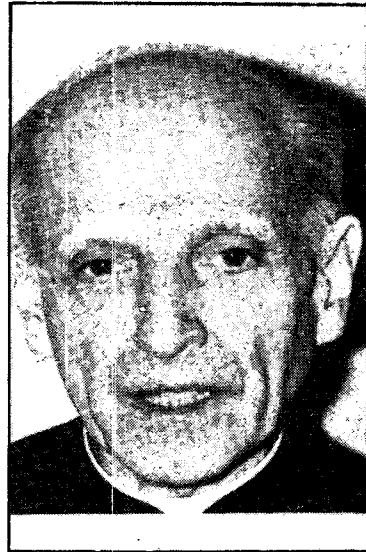
Cada dia és més habitual al nostre país veure grups de joves —nois i noies— els quals just alçat el Sol surten a practicar rítmics exercicis de gimnàstica a l'aire lliure. Alcen els braços en paral·lel damunt del cap, els posen en creu, els aplanen al llarg del cos. Es dobleguen corporalment, endavant, a un costat, a l'altre, i fan flexions de genolls fins a tocar terra. Vistos de lluny, sobretot un mahometà podria creure que es tracta d'algun ritu oracional com els que ells fan de cara a la Meca. A ningú de nosaltres no fa estrany la preocupació actual per educar el cos, que és cosa noble. Tots, però, ens sorprendriem que es posés de moda de sortir cada matí a expressar àdhuc corporalment la lloança al Creador i Artífex de l'Univers en una mena de maitines i laudes en ple camp.

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de L'Estanty

HOMES I INSTITUCIONS

El que fou general dels jesuïtes, testimoni evangèlic en la malaltia

Pedro Arrupe

El pare Pedro Arrupe, preposít general dels jesuïtes des del 1965 fins al 1983, està greument malalt; les lleugeres millores de la seva salut són mínimes.

Nascut l'any 1907 a Bilbao, fill d'un arquitecte, va fer els seus estudis secundaris a aquesta ciutat i cursà medicina a la universitat de Valladolid, que acabaria a Madrid.

Missioner al Japó

Pedro Arrupe va entrar a la Companyia de Jesús el gener del 1927, a Loiola. Cursà la carrera eclesiàstica que acabaria a Bèlgica i a Holanda, ja que per la instauració de la República l'any 1932 foren expulsats els jesuïtes d'Espanya. Fou ordenat sacerdot el juny del 1936. Posteriorment s'interessà per les qüestions mèdico-morals i va prendre part en el Congrés Internacional d'Eugènia, celebrat a Àustria l'any 1936.

Passà després a Estats Units, on es doctorà en teologia a la universitat de Sant Louis, i s'especialitzà en temes relacionats amb la psiquiatria. Però aviat va veure per a ell un nou horitzó: les missions del Japó.

Testimoni de la bomba a Hiroshima

Arribà a Tòquio l'octubre del 1938. Després de dos anys d'estudiar la llengua i la civilització japonesa, s'ocupà pri-

mer d'una obra social als suburbis de Tòquio, dirigida pels jesuïtes, i l'encàrrec d'una parroquia a Yamaguchi. Exercint de capellà, durant la segona guerra mundial, fou empresonat durant un mes.

El març del 1942 fou nomenat superior del districte jesuïta de Yamaguchi. El matí del 5 d'agost del 1945, a Hiroshima fou testimoni de l'horrorosa explosió de la bomba atòmica que destruï la ciutat. Utilitzant els seus coneixements de medicina, muntà un hospital on acollia i curava els ferits.

Preposít general de l'Orde

Des del 1954 fou provincial dels jesuïtes del Japó, i renovà els mètodes d'apostolat de la Companyia. Allí hi anaren uns 300 jesuïtes d'arreu del món. En aquesta època viatjà per Europa i Amèrica, recollint no-

ves vocacions i almoines per a les seves missions al Japó. L'any 1965 fou elegit Preposít general de la Companyia de Jesús. Participà en la quarta sessió del Concili Vaticà II i fou elegit President de la Unió de Superiors Generals.

Visità la major part de països del món per tal de mantenir un contacte directe amb els seus súbdits i analitzà les activitats apostòliques del seu orde. Fou membre de la Congregació per a l'Evangelitació dels Pobles.

Dimissió del seu càrrec

El 3 de juliol del 1980 anuncià que havia presentat la dimissió del seu càrrec al Papa, per raons d'edat. Joan Pau II li demanà que continués en el seu lloc, fins el 7 d'agost del 1981, que després d'onze hores de vol, li vingué una trombosi cerebral. El 3 de setembre de 1983, fou acceptada la seva dimissió definitiva.

Actualment, el pare Arrupe resideix a l'infermeria de la cúria general de Roma. Llarga i penosa és la seva malaltia, que du amb explícitament evangèlica.

El pare Pedro Arrupe és considerat com el mentor i impulsor del nou rumb que s'ha operat a la Companyia de Jesús, preocupada prioritàriament pel món de la marginació i de l'ateisme.

J.C.

ADULTS EN LA FE

L'home és pecador

JOAN GUITERAS i VILANOVA

ben poc brillants. L'autor sagrat vol explicar, a la llum de la fe, una dada quotidiana: que l'home tendeix al pecat i que, de fet, peca. La realitat que es palpa cada dia. El paradís, no obstant això, no és una nostàlgia, sinó una vocació. Tots som cridats, per la superació del pecat, a l'amistat amb Déu, que és la major de les felicitats. Penyora de l'anada al Paradís.

L'albada de la història és radiant de lluminositat, però també conté una densa nuvolada. L'home dubta del seu Creador. Es pensa que és la joguina d'un Déu arbitrari. Acaronant aquesta idea, deteriora la imatge benivolent de la divinitat. Es creu que pot ésser autosuficient. És l'home que, volent esdevenir rector total de si mateix, s'erigeix en Déu. I, devaluada la imatge de l'Onnipotent, el qui havia estat fet "a imatge i semblança" esdevé ben malmès.

El pecat d'Adam i Eva —qualcom més que un mite— és el resultat d'un intent va. Una llibertat desarmada no assoleix altra cosa que deixar-los enormement vulnerats i, per tant, vulnerables. S'obre la porta al mal personal, al fratricidi —recordi's la lluita de Caïm contra Abel— i a la impossibilitat de menar, amb bona avinença, vida social, tal com passa en el relat de Babel. El refús de Déu es converteix en font de dissort i la pitjor de totes. L'home i el seu entorn entren en el desordre. Roseguen, en la llunyania de Déu, la seva més gran desgràcia. És un fet!

Inclinats al mal i dividits

La dada és comprovable. Basta només adonar-se de les pròpies reaccions i observar les alienes. Nosaltres som capaços d'obrar el mal que condemnem de boca. L'afany de poder, de possessió i de gaudi desmesurat atien els nostres instints. Les notícies de la premsa vénen a ser "males notícies", les històries de bondat semblen poc interessants, l'amor es degrada fins al màxim, el diner trenca relacions familiars entranyables o, com en el cas de la droga, destrueix vides joves, els interessos creats no tenen amics...

Ja l'apòstol Pau parlava de la divisió interior. I la mateixa Església no se sent pas triomfalista, ans recorda constantment als seus membres la condició pecadora. I, per això els exhorta a la conversió. Aquest home, tan fàcilment seduïble pels lluentons, és cridat a viure en la generositat, en la novetat de vida oferta per Crist, el nou Adam. Més enllà de la pròpia raonabilitat —el major materialisme—, hom ha de sortir a l'encontre de la gràcia de la pròpia llibertat i dignitat.

Per a una visió optimista

No és pas veritat que el cristianisme posseeixi una visió pessimista de la humanitat. Sap que l'home és pecador. Però també que Crist l'ha redimit. La persona, doncs, té la possibilitat de refer-se. La redempció ha jugat a favor de la humanització. Jesús, el Salvador, ha destruït les cadenes del pecat. Ja no hi ha estancament en un cercle ni víctimes de l'atzar. La gràcia de Déu és més forta que el pecat. El cristianisme, per tant, quan parla de culpa ho fa en referència al gran do de Déu.

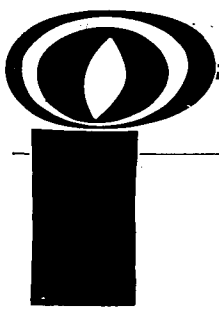
Heus aquí una reflexió antropològica arran de la constitució pastoral "Gaudium et Spes", del Concili Vaticà II. Ben adient amb la Pasqua que canta el Redemptor de l'home.

La nostra època, tan capriciosament contradictòria, no para d'exaltar verbalment l'home. Cal, certament, apostar per la dignitat de la persona. És clar, amb un respecte seriós i amb l'establiment de les condicions que l'afavoreixen. Perquè de xerrameca ja n'hi ha molta. I els prometedors de la felicitat sembla que hagin identificat els mots "home" i "bonesa". Serà un nou mite destinat a distreure la clientela? Perquè mentre, per una banda, hom entona les lloes de l'home, per l'altra, li barra el camí. Els xarlatans de la fira arriben a vendre-li productes que el destrueixen i el converteixen en un pobre espantall, en un feix de pellingots per a l'escombrari. Massa promeses de redempció des d'una religió basada en el mateix home! Ens queda encara molta via a recórrer per a assolir fraternitat i solidaritat veritables. I, en això, els cristians, malgrat les nostres defallències, hi tenim a dir i a fer.

L'afirmació de la bonesa innata de l'home no té res a veure amb el cristianisme. Una religió històrica no pot oblidar la dada, tan històrica, del pecat. Una qüestió de realisme. Les coses són com són. I falsejar-les és empitjorar-les. Això no és, doncs, honest i menys si pretén distreure el personal. La realitat del mal comès expressament és massa òbvia per a amagar-la. Fins i tot cada creient, en els moments de lucidesa, sap quina és la seva esquizofrènia interior i com, en ocasions, comet el mal que idealment detesta. Amb tot, la persona humana, en el pensament cristià, també és possibilitat. Perquè hi ha la salvació en Crist.

Una història continuada

La Bíblia, en parlar dels primers homes, mostra immediatament llur feblesa. La narració del gaudi del paradís s'esmicola de seguida. La segueixen uns episodis

“DÉU L'HA CONSTITUÏT SENYOR I MESSIES”

El fragment que constitueix la primera lectura d'aquest diumenge és la conclusió del discurs de Pere que començàvem a escoltar diumenge passat. És una reafirmació sintètica de tot el discurs: el misteri pasqual de Crist és l'obra de Déu! Enfront de l'obra de Déu, els homes no poden quedar-se indiferents. Les paraules de Pere indiquen el camí mitjançant el qual podran incorporar-se a la comunitat dels salvats, i participar del fruit de l'obra de Déu: el do de l'Esperit Sant. Així es forma l'Església, per la fe i pels sacraments de la fe.

Lectura dels Fets dels Apòstols (2:14a,36-41)

El dia de la Pentecosta, Pere es posà dret amb els onze, al·là la veu i digué a la gent: “Tot el poble d'Israel ha de saber sense cap dubte que aquest Jesús que vosaltres vau crucificar, Déu l'ha constituït Senyor i Messies”. En sentir això, es van penedir de tot cor, i deien a Pere i als altres apòstols: “Germans, digueu-nos què hem de fer”. Pere els va respondre: “Convertiu-vos, i que cadascun de vosaltres es faci batejar en el nom de Jesús, el Messies, per obtenir el perdó dels pecats. Així rebreu el do de l'Esperit Sant, ja que la promesa és per a vosaltres i els vostres fills, i per a tots aquells que ara són lluny, però que el Senyor, el nostre Déu, cridarà”. Pere continuava confirmant això mateix amb moltes altres paraules i els feia aquesta recomanació: “Aparteu-vos d'aquesta gent in-noble”. Els qui acceptaren la predicació de Pere, es feren batejar, i aquell dia s'afegiren a la comunitat unes tres mil persones.

“EL SENYOR ÉS EL MEU PASTOR, NO EM MANCA RES”

La figura de Jesús com a pastor s'aixeca en aquest diumenge enmig de l'assemblea com a tema principal. El salm 22 és una descripció extraordinària del procés de la vida cristiana, sota el guiatge i la protecció d'aquell que ha donat la vida per nosaltres, les seves ovelles.

Salm 22: 1-3,4,5,6 (R.: 1)

El Senyor és el meu pastor, no em manca res,
em fa descansar en prats deliciosos;
em mena al repòs vora l'aigua,
i allí em retorna.
Em guia pels camins segurs
per l'amor del seu nom

R.: El Senyor és el meu pastor, no em manca res.

Ni quan passo per barrancs tenebrosos
no tinc por de res,
perquè us tinc vora meu;
la vostra vara de pastor,
m'asserena i em conforta. R.

Davant meu pareu taula vós mateix,
i els enemics ho veuen;
m'heu ungint el cap amb perfums,
ompliu a vessar la meua copa. R.

Oh, sí! La vostra bondat i el vostre amor
m'acompanyen tota la vida,
i viuré anys i més anys
a la casa del Senyor. R.

“HEU TORNAT A AQUELL QUE ÉS EL VOSTRE PASTOR I GUARDIÀ”

L'al·lusió a Jesús com a pastor, continguda en aquest fragment de la carta de sant Pere, fa que deixem el procés de la lectura contínua de la carta, i així es pugui sintonitzar amb el contingut de l'evangeli. El text enllaça les imatges del Crist com a Servent de Déu (l'anyell que lleva el pecat del món) i com a Pastor i “Epíscop”; és un text que hem recitat durant els diumenges de Quaresma, a les Vespres. La passió de Jesús no pot ésser oblidada, si els cristians volem tenir una motivació vàlida per als sofriments, que inevitablement arriben.

Lectura de la primera carta de sant Pere (2:20b-25)

Estimats: Si després d'obrar bé us toca sofrir, i ho suporteu amb paciència, això sí que té mèrit davant de Déu. Aquesta és la vostra vocació, ja que també Crist patí per vosaltres, i així us deixà el seu exemple perquè seguiu les seves petjades. “Ell no obrava amb violència ni tenia mai als llavis la perfídia”. Quan l'insultaven, no responia insultant; quan el turmentaven, no responia amb amenaces; sinó que confiava la seva causa a aquell que judica amb justícia. A la creu, ell “portà” en el seu cos “les nostres culpes”, perquè no visquem més com a pecadors, sinó com a justos. “Les seves ferides ens curen”. Tots vosaltres “anàveu errants com un ramat que es dispersa”, però ara heu tornat a aquell que és el vostre pastor i guardià.

L'organisme sacramental

No és gens estrany que l'Església, des dels primers anys de la seva existència, hagi trobat en el salm del bon pastor una pregària adient per expressar la seva fe en Jesucrist. El salmista, inspirat per l'Esperit Sant, descriu prou bé el procés de les relacions entre el pastor i els seus fidels, tan en el camí com en el repòs. En el camí, dona seguretat; en el repòs, dona felicitat.

Un moment privilegiat per a la recitació d'aquest salm ha estat —i continua essent en la litúrgia actual— la celebració dels sacraments de la iniciació cristiana: baptisme, confirmació i eucaristia. Certament, a través dels diversos símbols, es van significant les maneres, també diverses, com el pastor té cura de les seves ovelles.

• ¿Per què diversos sacraments?

Això ens ajuda a comprendre la resposta a una pregunta que potser alguna vegada ens plantejem: ¿per què hi ha diversos —set— sacraments? Si el que fan els sacraments és permetre l'encontre entre el Ressuscitat i nosaltres, comunicar-nos la seva vida, enfortir-nos per la comunió del seu Esperit, ¿no és tal vegada un de sol el Ressuscitat, i cadascú de nosaltres, i l'Esperit Sant? I la vida que ens dona, ¿no és sempre la vida seva, la de Fill de Déu? ¿Per què doncs cal que hi hagi diversitat de signes, i no tan sols un sacrament?

La resposta a aquestes preguntes no és massa difícil, si tenim en compte dues coses ben senzilles de la nostra experiència: la primera, la manera com ens relacionem amb les persones; la segona, el fet que els sacraments no són pas uns esdeveniments de caràcter individualista, sinó celebracions de l'Església.

• La diversitat de relacions personals

Pensem un moment en la diversitat d'aspectes en els quals es mou la nostra relació amb un amic, tot i essent ell i nosaltres sempre les mateixes persones. Normalment, hi haurà un moment en el qual experimentarem que la nostra vida i la seva estan lligades, que compartim les angoixes i les esperances, que participem d'un mateix “esperit”; aquesta relació serà quelcom estable, amb moments més intensos que altres, però que podrà rebre impulsos amb el tracte, amb la comunicació. Si algun cop hi ha discussions, i potser ruptures, sabrem perdonar-nos, i refer la relació. Els moments de convivència per celebrar esdeveniments, menjar junts, recordar les experiències d'intercanvis joiosos, seran els moments decisius que fomentaran l'amistat més íntima. I, si algun dia algun de nosaltres està malalt, la visita de l'amic serà un confort que ens alleujarà. I, quan un de nosaltres celebri un fet tan important per a la pròpia vida com el casament, el primer convidat serà el nostre amic...

¿No descobrim de seguida, en aquest procés, l'organisme sacramental? Amb una particularitat ben clara: entre les persones humanes la relació d'amistat es fa entre iguals, en definitiva; la relació amb Crist, tot i essent home, és una relació santificant per a nosaltres, perquè és en veritat el Fill de Déu, i el seu do és l'Esperit Sant. Per això tot el que el nostre “amic” Crist fa envers nosaltres és “gràcia”, gratuïta.

Ell inicia la relació, ens fa participar de la seva passió i de la seva glòria, ens dona en veritat el seu Esperit, per compartir-lo en una comunió d'existència. Són els sagra-

ments del baptisme i de la confirmació. Ell sap perdonar-nos i vol perdonar-nos. És el sacrament de la reconciliació i penitència. Ell ens convida a la seva taula, per celebrar la seva Festa, on se'ns dona Ell mateix com a menjar —cap amic no pot fer-ho així!— per alimentar, enfortir, vivificar la nostra comunió amb el misteri de la seva persona, de la seva vida lliurada al Pare per amor als homes... I per donar-nos aquesta comensalitat admirable, envia uns germans nostres que el representin, que actuïn en nom seu, amb la seva força, amb la seva autoritat; que ens parlin d'Ell moguts per l'Esperit Sant, i tradueixin visiblement allò que Ell, invisiblement, fa en veritat. Són els sacraments de l'eucaristia i de l'orde. Jesucrist, encara, acut vora nostre quan estem malalts o tan febles que la nostra vida està en perill, i ens enforteix i ens alleuja. És la unció dels malalts. I quan un cristià es casa, inaugurant amb una aliança d'amor una família, “aquells esposos cristians es donen i es reben com a do del mateix Crist, que els surt a trobar i actua en ells i a través d'ells” (Ritual del matrimoni, n. 5).

El Crist que ha passat per la passió i la mort, i viu gloriós per sempre a la dreta del Pare, comunicant l'Esperit Sant als creients, és el gran Amic. En el seu misteri, és la Festa de l'Eucaristia, la reconciliació de la penitència, el terme del procés del baptisme i de la confirmació, l'alleujament de la unció dels malalts, l'autoritat sagrada dels ministres, l'aliança conjugal dels esposos...

Per això hi ha diversitat de “sacraments”, és a dir, de símbols de relació, volguts per Crist mateix per a la seva Església.

• La diversitat en els grups humans

Aquesta és la segona dimensió de l'organisme sacramental: els sacraments són celebracions de l'Església.

En els grups humans, les persones estem vinculades per llaços visibles, constatables. Som d'una família perquè hi hem nascut, o perquè ens han adoptat. Participem en una festa perquè ens hi han convidat, d'una manera o d'una altra. Sabem que hi ha persones que tenen responsabilitats especials en la societat, encara que cadascú és responsable en el seu lloc. El fet familiar és prou important, socialment, perquè calgui que sigui públic. La salut és un tema que ens afecta tots. Els esdeveniments “fundants” d'una societat els celebrem com a moments forts de la nostra pertinença. Actuem com a ciutadans de ple dret en la mesura en què res no ho impedeix de la nostra situació personal...

També aquí es dibuxen amb facilitat els signes sacramentals, en la seva vessant eclesial. Som membres de l'Església perquè hem estat batejats i confirmats. Celebrem, com esdeveniment central, l'eucaristia del Senyor, especialment la dominical i, sobretot, la pasqual. Si la nostra vida cristiana no està d'acord amb la nostra condició de membre de l'Església, caldrà reconciliar-nos per la penitència, si volem ésser actius: combregar, celebrar els sacraments... Acollirem els ministres de Crist, com a “administradors de la gràcia”, i pastors del poble de Déu. Atendrem els malalts, en nom de Crist, i celebrarem, en l'Església, la constitució de famílies cristianes.

Tot això, amb la consciència que l'actor invisible i real de la formació de l'Església i de la permanència de la seva vida, és el Senyor: el pastor i guardià de les nostres ànimes.

“JO SÓC LA PORTA DE LES OVELLES”

El diumenge quart de Pasqua, amb la seva setmana, ocupen el centre de la cinquantesena pasqual. La imatge de Jesús com a bon pastor és explicada cada any, pels textos de Joan, d'una manera diversificada. Enguany, es destaca sobretot al caràcter de Mijancer: Jesús és la porta. En Jesucrist, i per Jesucrist, les ovelles troben tot el que necessiten: no els falta res, tenen vida a desdir, són lliures, troben pasturatges, se salven de tot perill...

Lectura de l'Evangelí segons sant Joan (10:1-10)

En aquell temps, Jesús parlà així: “Us ho dic amb tota veritat: el qui no entra per la porta al corral de les ovelles, sinó que salta per un altre indret, és un lladre o un bandoler. El qui entra per la porta és el pastor de les ovelles: el guarda li obre la porta, i les ovelles reconeixen la seva veu; crida les que són seves, cadascuna pel seu nom, i les fa sortir. Quan té a fora totes les seves, camina al davant, i les ovelles el segueixen, perquè reconeixen la seva veu. Però si és un estrany, en lloc de seguir-lo, en fugen, perquè no reconeixen la veu dels estranys”. Jesús els parlà amb aquest llenguatge, però ells no entengueren què volia dir. Jesús continuà: “Us ho dic amb tota veritat: Jo sóc la porta de les ovelles. Tots els qui havien vingut abans que jo eren lladres o bandolers, però les ovelles no en feien cas. Jo sóc la porta. Els qui entren passant per mi, se salvaran de tot perill, podran entrar i sortir lliurement i trobaran pasturatges. Els lladres només vénen per robar, matar i fer destrossa. Jo he vingut perquè les ovelles tinguin vida, i en tinguin a desdir”.

Una lectura pasqual

El salm 22 ja el vam trobar com a cant responsorial el diumenge quart de quaresma d'aquest mateix cicle A. En el context de les lectures d'aquell diumenge, fèiem una lectura del salm bàsicament veterotestamentària, encara que també projectada cap a la realitat de la Nova Aliança, establerta per Jesucrist. El Bon Pastor, allí, era Jahveh. Déu es preocupa del seu poble i el mena pels camins de la vida. Ell, Jahveh, és qui el condueix i li dona possessió del país promès als pares d'Israel, la qual cosa comporta que li assegurí l'aliment i el benestar, que el defensis dels atacs dels seus enemics i el faci viure en pau i contol. Però —i és el que remarcava la primera lectura d'aquell diumenge— Jahveh no sols es preocupa de "menar" el ramat del seu poble des de lluny, sinó que hi suscita qui el representi i sigui imatge i realitat del responsable de pasturar-lo. Aquest bon pastor del poble —imatge viva del Bon Pastor Jahveh— és David, l'ungit de Déu. Així el govern del rei a Israel esdevé acció pastoral, feta en benefici del poble i en nom i representació del Senyor que segueix essent el Bon Pastor radical. En l'evangeli —la guarició del cec de naixement— ens és presentat Jesús com el nou i definitiu ungit —el crist— de Déu, capaç d'obrir els ulls de la humanitat perquè pugui passar sense temença de cap mena pels barrancs tenebrosos (v. 4) de la vida.

Avui —diumenge quart de pasqua— tornem a cantar el mateix salm responsorial. No és que el repertori sàlmic flauegi. Som convidats a fer-ne una lectura en clau de pasqua, una lectura bàsicament cristiana. Pasqua, entre altres coses, ens porta el missatge de la vida nova que el Crist Total —el Cap i els membres— fa possible de viure en el sagrament de l'Església. Una vida que és camí, ara com ara, cap a la plenitud del repòs de Déu.

El Senyor és el meu pastor

(Salm 22 -H. 23-: 1-3. 4. 5. 6 R.: 1)

JOSEP M. ARAGONÈS

Un camí amb els seus alts i baixos, amb les seves dificultats, però un camí de llum, de seguretat. El camí fet en comunió amb Jesucrist i amb l'aplec dels germans, ben senyalitzat per la fe i orejat per l'esperança. És el camí que l'Església fa sota el guiatge de Crist, el Bon Pastor.

La veu del Fill

Jesús és la revelació del Pare. Qui em veu a mi veu el Pare, diu Jesús a Felip moments abans de la passió. I afegeix: És el Pare qui, estant en mi, fa les seves obres. I posa precisament aquestes obres com a testimoni de la veritat d'una afirmació tan rotunda: Creieu-ho per aquestes obres (Jo 14:9ss.). Les "obres" que el Pare ha fet estant en Jesús són el misteri pasqual: la seva mort i la seva resurrecció. I és a la llum que aquest misteri pasqual de Jesús irradia que nosaltres avui cantem el salm responsorial. Comencem amb la professió de fe en el Pare —el "credo" del Fill fet home— que Jesús proclama amb el salmista. Ell, Jesús, assumeix ara tot el pes d'elecció del poble d'Israel, i mira endins de la "història sagrada". El Pare és el Bon Pastor de Jesús, el Fill d'home, al qual aquest mira amb tota la confiança que li pervé de la seva fe amorosa i de la seva experiència. El Senyor és el meu pastor, no em manca res, em fa descansar en

prats deliciosos; em mena al repòs vora l'aigua, i allí em retorna; em guia pels camins segurs per l'amor del seu nom (vv. 1-3). Com un gran vitrall policromat, aquesta professió de fe ens posa davant dels ulls tota la lluminositat de la revelació de Déu a través de la seva actuació en la història del seu fill escollit: Israel —la imatge— i Jesús —la plenitud de la realitat—.

A partir del v. 4, el salm es fa pregària. En les hores amargues de la prova —els barrancs tenebrosos de la passió i de la mort (v. 4)— l'heroica esperança en el Pare no fa fallida. Jesús sap que el té vora seu, menant-lo i sostenint-lo. Això és la seva força. La vostra vara de pastor m'asserena i em conforta. I ve la resurrecció, l'exaltació del Fill humiliat fins a la mort de creu. El Pare segueix obrant en el Fill. Es lliura al seu servei. Davant meu pareu taula vós mateix, i els enemics ho veuen; m'heu ungit el cap amb perfums, ompliu a vessar la meua copa (v. 5). Sant Pere ens ho ha dit en la primera lectura: Tot el poble d'Israel ha de saber sense cap dubte que aquest Jesús, que vosaltres vau crucificar, Déu l'ha constituït Senyor i Messies, o sigui: Ungit (Fets 2: 36). La glorificació de Jesús, manifestació de la plenitud de l'amor del Pare pel seu Fill fet home, el porta a seure a la seva dreta. Oh, sí! La vostra bondat i el vostre amor m'acompanyen tota la vida, i viuré

anys i més anys a la casa del Senyor (v. 6).

El Pastor Ressuscitat

Ara és l'Església, aplegada per Jesús, que diu la seva fe i aclama el seu pastor. Enmig de la comunió dels germans es fa present el Crist Ressuscitat i tots els fidels reconeixen la seva veu, la veu del Bon Pastor. El Pastor Ressuscitat ens ha portat al repòs vora l'aigua del baptisme, i allí ens ha retornat. Ens ha fet néixer de nou i ens guia pels camins segurs de la vida que no coneix la mort per l'amor del seu nom. És la generositat del do d'empeltar-nos a ell i fer-nos semblants a la seva mort i resurrecció. I la història de la comunitat, malgrat que moltes vegades ha de reconèixer que passa per l'experiència de barrancs tenebrosos —l'Església és alhora santa i pecadora—, ens diu també que no hem de tenir por de res: La vostra bondat i el vostre amor —el do del perdó i la reconciliació— m'acompanyen tota la vida. És sota el guiatge de Crist, el Bon Pastor, que l'Església troba serenitat i confort en el seu pelegrinatge: La vostra vara de pastor m'asserena i em conforta..

Pasqua és baptisme, és confirmació i és també eucaristia. Cristians plenament configurats i constituïts en membres de Crist. El Pastor Ressuscitat s'ha fet el nostre aliment —Pa de vida eterna i calze de salvació— anticipació de la gran i eterna comunió del cel. Així el qui ens ha menat com un pastor mena el seu ramat, para taula per tots nosaltres i omple a vessar la nostra copa. Qui menja la meua carn i beu la meua sang està en mi i jo en ell... té vida eterna, i jo el ressuscitaré el darrer dia (Jo 6:56 i 54). L'Església celebra el misteri del seu Pastor Ressuscitat i li prega amb confiança que la mení cap a la resurrecció.

CULTURA CIENTIFICA

La cèl·lula i la reproducció dels éssers vius

49. Manipulacions genètiques

Amb el que la ciència va anar descobrint de la constitució i fisiologia de la cèl·lula es va obrir camí perquè els científics poguessin penetrar-hi i alterar-ne el funcionament. I una nova tècnica ha nascut: la de manipular les microscòpiques cèl·lules. En dos aspectes sobretot s'ha fet això: amb els clonats i amb l'enginyeria genètica.

Els clonats

La paraula "clon" fou inventada per a indicar el conjunt d'organismes originats per multiplicació vegetativa d'un de sol. El terme fou manllevat del grec que en aquesta llengua significa brot, branca tendra. Tots els individus d'un clon tenen, doncs, la mateixa dotació de gens que el que els ha originat, fora del cas d'una mutació espontània que hi hagi pogut haver en algun. Són com els germans bessons univitel·lins. Les plantes provinents d'esqueixos d'una mateixa planta i tots els pugsos nascuts partenogenèticament d'una femella formen un clon.

Ara bé, a més d'aquests exemples prou coneguts, naturals (com els pugsos) o provocats artificialment (com els esqueixos), avui dia s'ha intentat a partir de la cèl·lula un nou sistema d'obtenció d'organismes idèntics originats d'un de sol, és a dir un "clonatge" com es diu ara: el de la trasplantació nu-

clear. És una manipulació genètica que consisteix a treure el nucli d'uns ous fecundats de poc i introduir-hi els nuclis diploides extrets de cèl·lules de l'individu del qual hom vol aconseguir el clon. Un cop els ous modificats així siguin reimplantats en el medi apte, que en el cas dels mamífers serà l'úter de la femella, començarà la seva divisió fins a formar-se els embrions. La cosa és fàcil de dir, però no tant fàcil d'aconseguir. Només amb amfibis (granotes i tritons) s'ha obtingut un cert èxit: l'extracció dels nuclis tot just acabats de fecundar no presenta excessius conflictes tècnics ni tampoc la implantació de nous nuclis, que es pot aconseguir en un percentatge força elevat. Però amb mamífers, concretament ratolins, els resultats han estat més migrats. I només amb nuclis provinents de cèl·lules d'un embrió en els primers estadis de desenvolupament s'ha arribat a formar l'animal complet. Amb nuclis cèl·lulars d'animals ja formats no han resultat individus normals o bé no han sobreviscut fins a l'edat adulta. La raó és que nuclis que procedeixen de cèl·lules especialitzades no presenten ja la potència de diferenciació que és pròpia de les cèl·lules embrionals. I cal notar que tractant-se de cèl·lules de l'embrió quan encara és un blastòmer vol dir que realment el que s'ha aconseguit és provocar molts bessons i

FRANCESC NICOLAU
Profesor de la Facultat de
Teologia de Catalunya

prou; ja que les cèl·lules d'un blastòmer ja se sap que són capaces, si se separen, de produir l'individu sencer, és a dir d'originar bessons. La diferència haurà estat fer-ho amb un embolcall citoplàsmic diferent. Tot això demostra que és una ficció científica no gaire conforme amb la ciència pretendre que un individu humà adult pugui donar una cèl·lula diploide del seu cos per a "fabricar" un fill exactament igual a ell; com va idear no fa gaire, el 1978, una novel·la americana escrita per David Norvik de força èxit editorial. Hi hagué qui va creure que això ja era una possibilitat pròxima a realitzar-se o que fins i tot el cas ja s'havia donat...

Enginyeria genètica

L'enginyeria genètica és una altra manera de manipular la cèl·lula. No és més que una tècnica de modificació dels gens d'un organisme afegint-hi fragments d'ADN d'un altre ésser viu. I és possible introduir trossos d'ADN dins de la dotació genètica ja existent dels cromosomes d'una cèl·lula? La cosa no va ser difícil de

resoldre en el cas del bacteri *Escherichia coli*, que és procariota i conté plasmidis. Aquests plasmidis, com hom sap, són fragments circulars d'ADN que es multipliquen independentment del cromosoma únic que posseeix aquest bacteri. L'ADN que es vol implantar es pot trencar en certs punts amb un enzim específic, anomenat "de restricció", i fer que el fragment convenient s'uneixi a un plasmidi tret de la cèl·lula i obert en un punt per un altre enzim. Un cop reintroduït en el bacteri, el plasmidi amb el tros d'ADN aliè implantat comença a duplicar-se amb el sistema de l'ADN inserit, i també fabricarà les noves proteïnes que aquest intrús li ordenarà. En comptes d'un plasmidi hom ha fet servir també un virus bacteriòfag, i també el "vector F", que és d'índole sexual.

Les tècniques aquestes foren iniciades el 1971 per Paul Berg, nascut a Nova York el 1928. El 1980 rebia el premi Nobel de química, juntament amb F. Sanger i W. Gilbert pels seus treballs d'aquesta enginyeria genètica. Ben aviat molts altres genetistes del món empenyeren tècniques semblants amb l'afany d'obtenir així proteïnes útils per a la medicina. I es perfeccionaren els mètodes d'extracció i síntesi de l'ADN i també de la seva integració a la nova cèl·lula. La primera proteïna útil que així s'obtingué fou la somatosta-

tina humana de s14 aminoàcids, que és una hormona de l'hipotàlem. Després s'aconseguí la proinsulina de rata de 82 aminoàcids i l'ovalbúmina de 381. Més tard la insulina humana que fou un gran èxit per a la medicina. Però encara s'arribà més enllà: la producció de l'antigen de l'hepatitis, la de l'hormona del creixement, la d'alguns interferons és a dir, proteïnes antivíriques específiques...

Però tots aquests èxits no impediren que un grup de científics es mostrés hostil a aquesta mena d'experiments, que en bona part s'aturaren el 1974 per la pressió que hi van fer els que hi veien una certa perillositat. És clar que les noves cèl·lules manipulades podien originar noves espècies d'efectes imprevisibles; potser insòlites i estranyes malalties inatacables... El 1975 es reuniren a Asilomar (Califòrnia) 140 investigadors de 17 països i acordaren una normativa per poder fer les recerques amb seguretat. Adoptada arreu, les investigacions han anat seguint. Als Estats Units ja hi ha una vintena de societats dedicades a les recerques i explotació dels productes de l'enginyeria genètica. I també n'hi ha a Alemanya Federal, al Japó i a Anglaterra. La ciència de la cèl·lula ha posat en mans de l'home una eina de resultats imprevisibles. Déu faci que tots siguin per bé.

Són ben necis tots aquells homes que s'han quedat amb el desconeixement de Déu i no han estat capaços de descobrir qui és Ell per les coses bones visibles, ni n'han reconegut l'artífex de fixar-se en les obres.

Sav 13,1

BIOÈTICA

I. El respecte als embrions humans

Comentaris a la instrucció de la Congregació per a la Doctrina de la Fe sobre el respecte de la vida-humana naixent i la dignitat de la procreació.

Quan la vida humana queda ontològicament individualitzada?

Des de fa anys biòlegs, metges, filòsofs i teòlegs catòlics intenten aprofundir un tema que només és tractat d'esquella en la recent Instrucció de la Sagrada Congregació per la Doctrina de la Fe. Aquest tema és el de la possibilitat o no de determinar sense cap dubte quan la vida humana resultant de la unió de l'espermatozou i de l'òvul, queda ontològicament individualitzada, és a dir, gaudeix de les dues propietats necessàries per la individualització: la unitat —qualitat d'ésser únic— i la unitat —que fa referència a la interna indivisió d'un ésser. En el moment d'aquella unió, si bé és cert que queda determinat el codi genètic de la nova vida humana, no queda tan clar que hi tinguem una vida individualitzada. Hi ha una ampla evidència experimental que mostra que les propietats que són essencials perquè puguem parlar d'individu com a persona, no queden definitivament establertes en el nou ésser en desenvolupament abans que acabi el procés de nidació (procés pel qual l'embrió s'uneix a la paret de la matriu i que comença cap al dia 7è després de la fecundació i acaba cap al dia 14è). En aquest procés són possibles encara tant el desdoblament del material genètic com la seva fusió; en el cas del desdoblament tindriem bessons monocigòtics —identitat genètica dels individus— prova que encara no hi havia l'estabilitat genètica suficient com per a afirmar la unitat; en el segon cas es produiria una quimera humana —individus constituïts per la fusió de dos zigots o embrions diferents— amb això veiem que la unitat no estava clarament determinada. En conclusió, no podríem identificar el moment de la fecundació amb el moment de protectibilitat absoluta del nou ésser humà com a persona.

Importància teòrico-pràctica d'aquesta precisió

El lector es podria preguntar contra qui aniria aquest coneixement si se'n traguessin conseqüències d'aplicació pràctica immediata i sense que es provés de manera absoluta la

tesi segons la qual la individualitat queda només i sempre fixada en un moment concret posterior a la fecundació i que podria ser el final del procés de la nidació. No hi ha dubte que aniria contra la vida naixent i en concret contra l'embrió humà. El lector, però, es podria preguntar també a qui afavoriria aquest coneixement. Crec que és important assenyalar que només el simple plantejament ajudaria a afinar mitjançant la raó i tenint en compte les dades científiques, els ar-

ria dels moralistes catòlics no consideren pas que aquesta vida no sigui humana i al mateix temps veuen molt difícil, sinó impossible de donar-li el qualificatiu de persona. Aquest problema, relativament freqüent (un per cada mil embarassos) és motiu d'angoixa per l'obstetra i per la família que passa per aquest tràngol i de manera especial per la dona.

Il·lustrem així el problema per desfer la idea que els que es plantegen aquesta qüestió volen només atemptar a la vida naixent. Hi ha un reguitzell d'altres possibles aplicacions del coneixement derivat de la precisió sobre el problema de la individualització: conèixer millor el procés de la reproducció humana i, gràcies a això fa-

Dr. Francesc Abel Fabré, s.j. Llicenciat en Medicina i Cirurgia per la Universitat de Barcelona; s'especialitzà en Obstetrícia i Ginecologia. L'any 1970 realitza una tesi doctoral als Estats Units sobre Fisiologia fetal; es gradua en Sociologia (especialitat de Demografia) i col·labora amb l'Institut Kennedy de Bioètica. L'any 1975 funda l'Institut Borja de Bioètica, a Sant Cugat del Vallès, on s'estudien els problemes fronterers entre els progressos mèdico-biològics i l'ètica. Membre del Comitè Directiu del Grup Internacional d'Estudis de Bioètica de la Federació Internacional d'Universitats Catòliques (F.I.U.C.) i de l'Associació Europea de Centres d'Ètica Mèdica.

guments per defensar la vida humana des del primer moment que podem parlar de persona. Al mateix temps permet oferir la doctrina de l'església i els seus fonaments a aquells que també fent servir la raó posen en dubte la protectibilitat quan no el respecte de la vida humana des del primer moment de la concepció en totes les circumstàncies.

El problema s'ha de plantejar amb seriositat científica sense voler amagar ni les dificultats ni els perills. Hi ha un cas molt clar en el qual es palesa la dificultat de quan tenim persona humana. És el cas del fetus acrani, és a dir, del fetus mancat de les estructures minimes, dinàmica i evolutivament considerades, per a esdevenir ésser racional. La majo-

cilitar la correcció de defectes genètics, investigacions immunològiques i en el terreny del càncer i també a valorar millor l'acció de dispositius intrauterins i altres contraceptius que per bé o per mal són de freqüent utilització.

Criteris per a una reflexió

Els biòlegs, metges, filòsofs i teòlegs catòlics que, des de fa anys i periòdicament analitzen el problema esmentat i les seves conseqüències a la llum de la doctrina de l'Església, i tenint en compte els progressos científics i tècnics mèdico-biològics, havien arribat, no sense tensió, a uns criteris que podríem resumir així:

1) Si un dia arribéssim a la conclusió certa que no hi pot haver individu fins un moment posterior al de la fusió de l'espermatozou i de l'òvul, podríem adoptar posicions ètiques diverses a les actuals sobre el moment d'absoluta protectibilitat de la vida humana en les primeres etapes del desenvolupament.

2) Tot el que podem afirmar en aquest moment és que estem segurs de no poder negar amb certesa que existeix un subjecte de dret des del primer moment de l'existència humana.

3) S'ha de reconèixer en el moment actual, i tenint en compte els progressos científics, el dret innat i irrenunciable a la vida des del moment de la fecundació.

massa febles com per retirar-li el benefici del dubte.

L'argument segons el qual mai l'embrió humà no arribarà a ésser humà si no ho ha estat des del començament, conserva tota la seva força. I així, l'ésser humà ha de ser respectat i tractat com a persona des del moment de la concepció.

La Instrucció del Cardenal Ratzinger. Actitud pastoral i prudent

La Instrucció del Cardenal Ratzinger arriba, doncs, a les mateixes conclusions que nosaltres havíem arribat. No és d'estranyar, doncs, que en el document es digui que es coneixen "les discussions actuals sobre l'inici de la vida de l'home, sobre la individualitat de l'ésser humà i sobre la identitat de la persona". El document de la Sagrada Congregació pren una actitud essencialment pastoral i prudent de protecció de la vida humana embrionària, que queda així subvertida a una perillosa curiositat científica que tendeix a instrumentalitzar l'embrió al servei de la ciència. Amb això hi estem d'acord els catòlics i molts altres no catòlics, que mai l'ésser humà no pot convertir-se en mitjà per a un fi. Això, avui, és un perill real i que ha alertat ja els legisladors de quasi tots els països. Amb aquesta afirmació rotunda de defensa de la vida humana en front de qualsevol càlcul o interès, l'Església llança un repte als legisladors i als científics perquè no caiguin en compromisos utilitaristes que disminueixen la sensibilitat davant la vida, instrumentant-la en els primers estadis del desenvolupament. Hi estem d'acord.

Camp obert a la ulterior reflexió i profundització

El problema teòric que hem plantejat al començament i que constitueix el nus gordià teòric i científic, el Document diu que el coneix, i afirma de manera sorprenent per a nosaltres que "els recents avenços de la biologia humana confirmen que en el zigot resultat de la fecundació queda ja constituïda la identitat biològica d'un nou individu humà". Estem d'acord amb la intenció pràctica i pastoral, però, tenint en compte la "finta" que es fa després amb la pregunta: "com un individu humà podria no ésser persona humana?" creiem poder afirmar que es talla, sense desfer-lo el nus gordià. Queda, doncs, un camp obert a la ulterior reflexió i profundització.

FRANCESC ABEL, S.J.

Històries, llegendes i tradicions del romànic català

A Sant Cebrià de Palau es barrà el pas als invasors

Església restaurada recentment. D'una nau, volta de canó, arcs torals. Absis i dues absidioles formant creuer, tots tres amb planta de ferradura. Al mur sud, porta i dues finestres. A l'Oest, la porta nova. Exteriorment solament es veu un tros d'absis —sobrealçat—, absorbit, com tot el temple, per les construccions del castell de Fluvià. (V. Burón).

Per explicar l'episodi que va tenir lloc a l'església romànica de Sant Cebrià de Palau, situada dins el castell de Fluvià, crec necessari donar a conèixer encara que sigui breument, la situació política del Principat en aquell hivern de 1640.

Ens trobem en ple regnat de Felip IV, un monarca amb molt poques simpaties entre els nostres avantpassats, i que mantenia en aquells moments una constant lluita fronterera amb França per la possessió de distintes places fortificades del Pirineu. En arribar l'hivern, es pensà que no era prudent mantenir aquell exèrcit de més de nou mil homes en aquelles posicions sota els rigors del fred i de les condicions adverses que prenia la guerra. L'ordre fou que tots aquells soldats castellans, italians i valons, esperessin la primavera allotjats en distintes indrets de Catalunya amb millors condicions climàtiques, per retornar a la lluita en arribar el bon temps.

Els ciutadans, contraris als allotjaments

La idea d'haver d'allotjar

totes aquelles tropes a la nostra terra, no agradà evidentment als governants de la Generalitat, i menys encara al poble que no sentia cap simpatia ni per les tropes forasteres, ni per les raons d'aquella lluita.

Fou per aquestes raons que durant aquells mesos, s'enregistressin fortes topades entre pagesos i vilatans, i les tropes del Comte Duc d'Olivares. Aquestes topades en principi de poca importància, acabaren en una autèntica guerra coneguda per tots com la "Guerra dels Segadors"; i precisament el breu episodi que anem a explicar fou, una de les espurnes que va encendre aquella contesa civil.

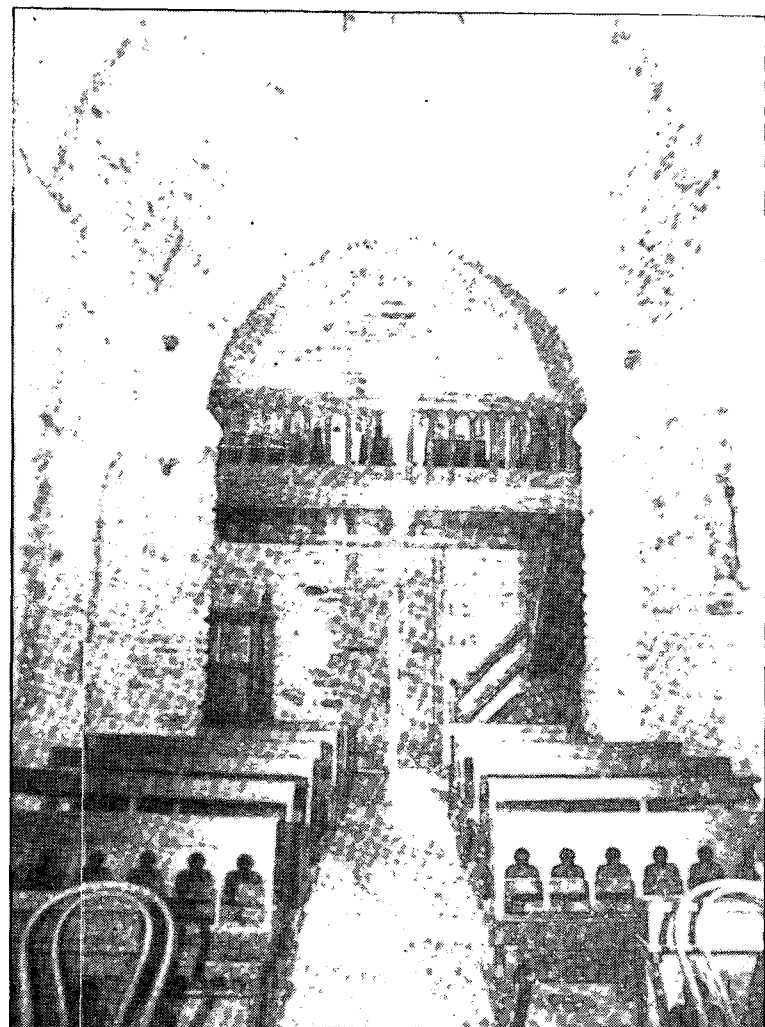
Com he dit, aquells exèrcits es distribuïren per diferents indrets del Principat, i a la comarca del Vallès, s'allotjaren les tropes de cavalleria, gairebé totes d'origen italià. Doncs bé, aquell dia de finals de febrer del 1640 un escamot de soldats napolitans comandats per un capità anomenat Spatafora, pensaren que aquell bonic Castell de Fluvià, podria ser un magnífic lloc per passar-hi l'hivern, i cap a ell es dirigiren. En arribar a les portes trucaren insistentment, fent que

el propi senyor del castell, Antoni de Fluvià, sortís a parlar amb el cap de les forces; el resultat fou l'enèrgica negativa de donar entrada a aquells soldats. Suposem que la discussió deuria ser bastant forta, el cas és que no s'acceptà obrir les portes a les tropes italianes.

Assalt al castell

En aquell moment s'inicià el fet més dramàtic del que podríem anomenar la preparació de la gran guerra dels segadors. Aquella negativa del senyor de Fluvià féu que aquell terç napolità, prengué la decisió de prendre el castell en un arriscat assalt. El resultat fou una tragèdia car aquells soldats estrangers iniciaren una autèntica matança entre els pocs defensors de la fortalesa, així com amb els criats i servents. El senyor del castell Antoni de Fluvià, refugiat a l'interior de l'església romànica, caigué també assassinat en mans d'aquells exaltats napolitans, dintre la pròpia casa de Déu.

No cal dir que aquest fet tràgic, esdevingué com un autèntic toc d'atenció per tot el poble català, i des de les altes

L'Església és a Sant Esteve de Palautordera, a la comarca del Vallès Oriental. (Foto: Arxiu Gavín).

institucions del país, fins a l'últim camperol, es prengué la consciència que situacions com l'esmentada no es podien repetir. Era tanta la tensió que es vivia, que tothom tenia la certesa que a curt termini era inevitable una revolta popular en contra de les tropes assentades en les nostres llars, una certesa que es confirmà plenament pocs mesos després.

L'episodi de la mort del Senyor de Fluvià, fou com he dit una de les moltes causes que portaren a la guerra, però el

seu record quedà tan gravat en el poble, que entre les estrofes de l'himne patriòtic Els Segadors —convertit segles més tard en himne nacional de Catalunya—, no oblidaren aquell passatge que diu:

*Mataren un sacerdot
mentre que la missa deia.
Mataren un cavaller
a la porta de l'església,
Don Anton de Fluvià,
i els àngels hi fan gran festa.*

JOSEP Mª BROTO I TWOSE

Diego Quejada, membre del Sindicat de Mestres de Filipines

"L'Església de base està al costat de les classes populars"

Diego Quejada, 36 anys, secretari de Relacions Internacionals del sindicat de mestres "Alliance of Concerned Teachers" i professor de filosofia a la Universitat de Saint Joseph, de Quezon City (Filipines), va passar uns dies a Barcelona.

El sindicat al qual representa reuneix més de setanta mil docents, des de la primària fins a la Universitat. Es tracta d'una organització democràtica i pluralista integrada a la World Confederation of Organizations of the Teaching Profession. Va néixer durant els darrers temps de la dictadura de Ferdinand Marcos, amb l'objectiu de defensar els drets dels educadors i de contribuir al canvi polític. Per aquests ideals van donar la seva vida cinc professors durant els anys de la clandestinitat (1982-85).

Diego Quejada va fer escala a Barcelona i a altres ciutats espanyoles com a part d'una gira informativa que l'ha portat a nou països europeus a fi d'entrevistar-se amb autoritats i professionals del món de l'educació.

Vam parlar amb Diego Quejada sobre la situació a Filipines i sobre el que es pensa a l'arxipèlag del govern de Corazón Aquino i de la recentment estrenada Constitució.

A Filipines, ¿es veu Corazón Aquino com una dona preparada per al govern del país?

Com a membre de les classes dirigents, Corazón Aquino ha viscut de prop la realitat política del país. Això la converteix en una persona preparada per governar, però d'acord amb els interessos de les

classes dominants. No crec que pugui ser el líder que necessiten les classes populars.

Si la Sra. Aquino pertany a la classe dirigent, és a dir, aquella que posseeix les terres, ¿és realment viable la Reforma Agrària?

La Constitució aprovada ara, recull el principi legal de la Reforma Agrària. Ara correspon al Congrés posar-la en marxa. Tanmateix, els polítics que componen la cambra difícilment faran efectiu aquest principi, car, a Filipines, només els membres de les classes privilegiades arriben al Congrés.

¿Significa això que la guerrilla no abandonarà la lluita armada?

La violència no cessarà. La guerrilla rebutja la Constitució perquè no creu que aquesta pugui facilitar els canvis socials que hi demanen; entre altres coses, una reforma agrària real.

Una cosa que preocupa l'opinió pública mundial és la tendència al golpisme a Filipines. ¿Creu que continuaran els intents golpistes a l'arxipèlag?

Les temptatives militars que hi ha hagut després de Marcos no han estat veritables cops d'estat, sinó que més aviat han estat intents de pressionar el Govern. El problema rau en els interessos contraposats que es troben dins de les classes dirigents. Hi ha diversos grups que intenten controlar la direcció política del país i portar-la cap a posicions més conservadores.

Quins interessos representen els militars?

A més de representar els interessos de l'oligarquia, defensen també els interessos econòmics i estratègics dels Estats Units.

I quin és el paper dels Estats Units?

Els Estats Units continuen controlant la vida social, política i econòmica del país. De fet, continuen igual com quan erem la seva colònia. La nostra independència és només teòrica.

En tot el procés de democratització de les Filipines hem vist que l'Església ha pres un protagonisme. ¿Quin paper juga actualment l'Església a la vida política del país?

Cal distingir entre la Jerarquia i l'Església de base. La Jerarquia sempre ha estat al costat de les classes dirigents, i encara ho està. Per la seva banda, l'Església de base està al costat de les classes populars ja que n'és part.

¿Quin paper tenen els mestres i professors de la seva organització en el procés filipí?

Defensem els drets i els interessos dels educadors i volem canviar el sistema educatiu filipí com a factor essencial per a una veritable transformació social del nostre poble.

I una darrera qüestió. ¿Quines esperances veu per a Filipines?

La nostra principal esperança rau en el fet que és la pròpia gent qui s'ha posat en marxa i està treballant per fer realitat els canvis que necessita aquest país.

SANTIAGO MARTÍNEZ-OROZCO
INTERMÓN

Joves de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Barcelona

Una Pasqua compartida amb els minusvàlids

Com altres anys, un grup de joves lliurats al servei dels malalts, hem volgut que també, segons les nostres possibilitats, alguns minusvàlids poguessin gaudir d'un clima de família i participar en les celebracions litúrgiques d'aquests dies sants a Montserrat.

Voldríem que, certament, la Setmana Santa, no fos convertida en uns dies de simples vacances o convivències juvenils, mentre moltes persones no poden participar activament en les celebracions i actes d'aquestes jornades en no disposar de mans generoses que els facilitin uns mitjans econòmics de solidaritat cristiana per compartir fins i tot les seves limitacions físiques.

Creiem que la nostra comunió eclesial en el Crist Vivent ha de plasmar-se principalment en els més pobres i no en paraules sinó en fets concrets. Ens agradaria que també aquests, sentissin dintre del seu cor, el gest esperançador de Jesucrist, que no va vacillar a lliurar-se a mans de mal factors i a patir el suplici de la creu, per la SEVA salvació.

Nosaltres, joves de l'Hospitalitat, com a membres actius de l'Església —concretada a la diòcesi de Barcelona— hem procurat compartir, ajudant-los en allò que ells no podien, a viure amb esperit de servei i convivència fraterna, aquests dies de profunditat religiosa dintre del marc que la pastoral de Lourdes ens ha indicat per aquest any. "Ves a dir", pa-

Tot el grup de l'Hospitalitat de Nostra Senyora de Lourdes de Barcelona que va celebrar durant quatre dies la Pasqua Jove a Montserrat.

raules de Maria a Bernadette que li confià el gran missatge d'intercessió apostòlica. Som enviats per proclamar la salvació —especialment als joves d'avui— tan necessitats d'un ideal d'estimació profunda i de realització personal que els defineixi en la seva identitat.

Com a joves creients, vo-

lem potenciar la nostra fe, en l'acceptació de la voluntat de Déu, en el servei, cada dia amb més generositat, als nostres germans malalts. Ells són, per a nosaltres, la viva imatge del Crist sofrent: els grans contemplatius en la paciència i en l'oració silenciosa, el testimoni del que SÓN, més que

donar-nos una acció externa del que FAN. Donem gràcies de tenir uns tan grans amics intercessors.

Fem constància de ser-hi presents —i en fem pregària— en les profunditats de l'angoixa, del dolor, del fracàs, de les penes i alegries dels homes d'avui i demanem a Déu, el nostre

Pare, que protegeixi perpètuament la seva Església perquè renovada pels sagraments Pasquals, arribi a la glòria de la Resurrecció, en la possessió d'aquells valors que sols en Ell, troben plenitud.

ANDREU M. SOLER
Responsable de la Joventut de l'Hospitalitat de Barcelona

Activitats del Centre Cristià dels Universitaris

—Conferència: "Desafiaments de la medicina del tercer món a la del primer món". 22 anys d'experiència mèdica entre els adibasis (Índia del nord).

Per Roser Montagut.

Dimecres, 6 de maig, a les 8 del vespre.

—Vídeo-Fòrum: "Literatura i cinema historicista".

Pel·lícula: "Faraó" dirigida per Jerzy Kawalerowicz.

Divendres, 8 de maig, a les 8 del vespre.

—Conferència: "Integrisme a l'Església".

Per Casimir Martí.

Dimarts, 12 de maig, a les 8

del vespre.

—Conferència: "La reforma universitària: els nous plans d'estudis". Procés seguit i estat actual de la qüestió.

Per Salvador Carrasco. (Es facilitarà documentació).

Dijous, 14 de maig, a les 8 del vespre.

Pel·lícula: "Sempre fa bon temps" dirigida per Gene Kelly.

Divendres, 22 de maig, a les 8 del vespre.

—Conferència: "Joan Pau II: un signe de contradicció".

Per Jaume Aymar.

Dimarts, 26 de maig, a les 8 del vespre.

Trobada de joves de Vilanova i la Geltrú

"Els joves hem de saber donar raó de la nostra esperança"

Durant aquestes darreres setmanes, un grup de joves de la comunitat de Santa Maria de la Geltrú hem celebrat una trobada per reflexionar, pregar i compartir la nostra fe.

El tema de la nostra reflexió ha estat l'esperança. Hem vist que els cristians hem de saber donar raó de la nostra esperança enmig d'un món on sembla que no hi ha motius per esperar.

L'esperança cristiana, fonamentada en la mort i resurrecció del Crist, és capaç de superar el desànim, el cansa-

ment; però per això cal tenir els ulls ben oberts per veure els motius concrets i reals d'esperança que Déu ens ofereix constantment.

Nosaltres volem treballar per l'esperança, però som molt conscients que, sols, caurem fàcilment en el desànim; ENS CALE EL VOSTRE EXEMPLE, EL VOSTRE TESTIMONI, EL VOSTRE SUPORT. És per això que, ara que durant el temps Pasqual celebrem tots el motiu de la nostra Esperança, hem volgut oferir-vos el fruit de la nostra reflexió.

NOVA SEU
DE
L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE
"CATALUNYA CRISTIANA"

(Antic Patronat)

I de les seves corresponents activitats: Sessions culturals, Divulgació teològica, Viatges, Rifa, Llibres, etc. que donen suport a la vida i difusió de "CATALUNYA CRISTIANA".

Preneu-ne nota:

ASSOCIACIÓ D'AMICS
DE
"CATALUNYA CRISTIANA"

Plaça Urquinaona, 11, 3er. 3a. A
08010 - BARCELONA

Tel. 301.37.18

Noves traduccions bíbliques en català

Ultra les magnífiques versions i edicions populars dels llibres bíblics en català produïdes enguany per l'Obra del Sant Evangeli, la Fundació Bíblica de Catalunya, l'Abadia de Montserrat, els Missioners Claretians i la Institució Bíblica Evangèlica de Catalunya, s'han fet noves traduccions entre els anys 1978 i 1986. Tret algun cas, les versions modernes tenen com a model les edicions crítiques de la llengua en què els textos foren redactats originalment. Quasi tots els traductors adopten la tècnica coneguda com a "equivalència dinàmica". Consisteix a no traduir literalment certes paraules o certes imatges sinó a transmetre el sentit original per tal que els lectors d'avui ho captin amb el mateix sentit i la mateixa naturalitat amb què ho captaven els lectors o els auditoris de l'original. Sovint, el resultat és una manera de dir més fluïda, però sovint també una manera de dir senzillament entenedora, quan no ho seria si els traductors es mantinguessin dins els límits d'una correspondència formal.

Heus ací les noves traduccions que han aparegut en aquests vuit darrers anys.

Versió catalana de la "Nueva biblia española"

Ediciones Cristiandad de Madrid publicà la **Nueva Biblia Española** (1975, reedicions 1977 i 1984), dirigida pels professors de sagrada Escriptura Luis Alonso Schökel i Juan Mateos, els quals tingueren l'ajut d'altres biblistes.

L'editora madrilenya auspicià una versió íntegra del **Nou Testament** en català (1978), seguint les pautes de la Bíblia suara esmentada. L'obra estigué a cura de Josep Rius i Camps, Joan Vergés i Rosa Porter amb la col·laboració de Josep Ruai. L'objectiu és posar a l'abast de les comunitats, grups de revisió de vida, de pregària i de catequesi, preveres, religiosos i laics preocupats per la seva identitat cristiana, un text que alhora que procura ser fidel i adherent a l'original, interpel·li i qüestionï la comprensió del missatge de Jesús, a partir del seu compromís amb l'home, del seu estil de vida i de grup que ell anà configurant.

Inclou un esbós de les grans línies del cristianisme a partir d'una reconstrucció aproximada de la situació social, política i religiosa del temps de Jesús i de la seva pretensió fonamental, la implantació del Regne de Déu enmig de la societat humana. Els temes més cabdals de la predicació de Jesús i de la vida de l'Església primitiva són coneguts en el "vocabulari bíblico-teològic" que hom troba al capdavant del llibre.

El Nou Testament interconfessional

Els primers passos d'aquesta obra cabdal, per la procedència confessional dels traductors i les de diverses entitats que el publicaren, es van fer el juny del 1972, en el Centre Ecumènic "Reconciliació", prop de Figueira de Foz, a Portugal. Era amb ocasió d'un seminari per a traductors de la Bíblia a tres de les llengües de la Península: portuguès, castellà i català. L'organitzatiu mundial de la **Societats Bíbliques Unides (SBU)**, dirigí i subvencionà generosament el seminari. Dels quatre

Biblistes catalans reunits per a celebrar les XXV Jornades, a Lloret de Mar, el desembre del 1986. L'actual **Associació Bíblica de Catalunya**, començà a fer els primers passos, el 1963. Els professors de sagrada Escriptura sentien la necessitat de comunicar-se les experiències i els projectes, i, també ajudar-se mútuament per a poder mantenir-se al corrent de les noves investigacions (Foto, Arxiu de l'AB de C).

catalans invitats a participar-hi, es van trobar Guiu Camps, monjo de Montserrat i el pastor evangèlic Enric Capó. Conversaren sobre la possibilitat d'una Bíblia catalana preparada amb la col·laboració de les diverses confessions cristianes, tal com en l'actualitat es va fent arreu del món. El catòlic i el protestant van creure que es podia portar a terme el projecte, a partir del treball fet fins aleshores, sobretot, del que més s'apropava al que van aprendre en aquell seminari: les versions de les lectures bíbliques publicades en els llibres litúrgics.

Ambdós clergues intentaren interessar en un projecte únic totes les institucions que fins llavors havien treballat en la traducció i en l'edició de la Bíblia a Catalunya. Els bisbes catòlics (gener 1973) i els pastors protestants (agost 1974), de Catalunya, País Valencià, Balears i el Rosselló consultats a través d'una enquesta i el Comitè europeu de les **Societats Bíbliques Unides** van veure amb bons ulls el projecte. No aconseguiren l'adhesió de l'Obra del Sant Evangeli ni de la **Fundació Bíblica de Catalunya**.

Quedaren l'Abadia de Montserrat i la **Institució Bíblica Evangèlica de Catalunya (IBEC)**. En aquell moment, l'**Associació Bíblica de Catalunya (AB de C)**, aprovada el setembre del 1974, es va adherir al projecte. El contracte entre les tres entitats per a tirar endavant el **Nou Testament Interconfessional** es va signar el juliol del 1975, i el juny del 1977 s'hi van afegir les **Societats Bíbliques Unides** a través del seu Comitè d'Europa. D'acord amb els termes del contracte, una Comissió de redacció formada per Jordi Sánchez Bosch en nom de l'AB de C, per Enric Capó en representació de la IBEC i Guiu Camps, per l'Abadia de Montserrat i secretari de la mateixa Comissió, es responsabilitzà de la preparació dels textos. A partir del 1977, és integrat a la Comissió Ignasi Mendoza, a prec del Comitè d'Europa de les mateixes SBU., per a supervisar tècnicament la qualitat de l'obra. Per poder finançar el **Nou Testa-**

ment, del qual imprimiren 64.500 exemplars, les institucions contractants hagueren de comptar amb els fons recaptats de les quotes dels seus socis o amb donatius procedents d'altres entitats o de particulars.

El 14 de novembre del 1979 tingué lloc a la sala Millet del palau Dalmases, de Barcelona, estatge d'Omnium Cultural, la presentació de la traducció interconfessional. Acabant el 1986, quedava en llestida una reedició de 17.500 exemplars. Les novetats introduïdes, endemés d'alguns retocs, són una selecció de fotografies en color i mapes, degut als Missioners Claretians i les Societats Bíbliques Unides respectivament, i una representació digna i molt atractiva. La reedició s'ha fet en contracte junt amb la **Institució Bíblica Evangèlica de Catalunya**, les **Societats Bíbliques Unides** i l'Editorial Claret.

A hores d'ara, els nostres biblistes treballen intensament en la traducció de l'Antic Testament (ATI), que completarà una Bíblia sencera interconfessional, en llengua catalana.

La bona nova segons sant Marc

Per encàrrec del Presbiteri de la Diòcesi de Mallorca, Miquel Ambrós, Guiu Camps, Pere Orpí, Joan Rosselló, Teodor Suau i Llorenç Tous, giraren aquest evangeli de la llengua original al "mallorquí casolà". El text es dona dividit en seccions titulades i amb referències als textos paral·lels dels altres evangelis i, si s'escau també als Fets dels Apòstols. Unes notes a peu de pàgina expliquen amb elegant concisió el significat de certs noms, conceptes, institucions i costums propis de fa dos mil anys i d'una cultura allunyada de la nostra. L'edició de **La Bona Nova segons sant Marc**, de tipografia i presentació curoses, fou subvencionada per la Diòcesi mallorquina, i l'edició de 5.000 exemplars aparegué el 1984.

Els evangelis de Mateu i Lluc ja estan traduïts i es treballa en la

versió de Joan. Quan estaran en llestits tots quatre evangelis, hom pensa imprimir-los junts. També està en tràmits l'adaptació mallorquina del **Nou Testament Interconfessional**.

Els quatre evangelis en llengua valenciana

A les acaballes del 1960, els valencians començaren a traduir els textos bíblics destinats als seus Leccionaris. Llavors van pensar publicar els evangelis en al seva llengua vernacle. La versió que en resultà fou treta de la Nova Vulgata, per Josep Almiñana i Lluís Alcon Edo, revisada per Vicent Vilar Hueso, les Reflexions que apareixen al final del llibre les va redactar Enric Esteve i Francisco, i, encara hi van col·laborar Antoni Romero Torres i Manuel León Contell. Editats per **Amunt el Cor**, de València, la primera edició fou presentada solemnement a la Seu Metropolitana, el 8 d'octubre del 1984. Exhaurida en pocs dies, se'guí una reedició de 10.000 exemplars, al cap d'unes setmanes.

A la presentació del volum, es diu que els traductors tenen ja acabada la versió de tot el Nou

Testament i una bona part de l'Antic.

Els crítics literaris no han trobat reixida aquesta publicació perquè hi troben incorreccions lexicals, morfològiques i sintàctiques i una ortografia contrària a la que, actualment, s'ensenya a l'escola. Malgrat aquests defectes i de no ser una traducció treta directament del grec, com es fa enguany, **Els Quatre Evangelis en Llengua Valenciana** representa el desig de donar a conèixer la Paraula de Déu i la voluntat de normalitzar la llengua parlada als Països Catalans.

Les diverses i seguides traduccions bíbliques, amb les variants i adaptacions del català parlat a les diferents contrades de la nostra terra, fan realitat el bell somni de Frederic Furió i Cerial (1527-1592). Aquest erasmista convençut i juriscult valencià, en el seu tractat **Bononia** (Basilea 1557), defensà abundantment, la necessitat i la utilitat pastoral de les versions vernacles àdhuc dialectals dels llibres de la Bíblia. Però llavors no se'n va sortir. Ara, però, el seu somni... és una realitat enriquidora!

JOAN GONZÁLEZ i PASTOR

BALMESIANA

Secció de Llengua i Literatura Catalanes

Presentació de l'obra poètica

ÀNCORA DE SOGUES

de JOSEP ESPLUGAS

Pròleg de Monsenyor Antoni Deig i Clotet

Intervindran a l'acte literari, juntament amb l'autor, membres rapsodes de l'esmentada Secció de Lletres.

A Balmesiana, c/. Durán i Bas, 9 - Barcelona
Dilluns, dia 11 de maig de 1987
A 3/4 de vuit del vespre.

III Convocatoria del Servei de colònies de vacances

Premis a treballs que versin sobre casals, colònies o clubs d'esplai

A) PREMI "ESPLAI".—15.000 Ptes. Treball de 15 a 20 folis escrits a màquina a doble espai, mida DIN A-4 (fotografies a part), sobre experiències, reflexions o estudis relacionats amb colònies, casals o clubs d'esplai.

B) PREMI "TECTAJOC".—5.000 Ptes. Treball de 3 a 5 folis escrits a màquina a doble espai, mida DIN A-4 (material gràfic a part) sobre alguna tècnica, joc, taller... relacionat amb colònies, casals o clubs d'esplai.

C) PREMI "ESTIU".—20.000 Ptes. Treball audiovisual: diapositives, vídeo, pel·lícula... d'una durada de 15 a 30 minuts, sobre colònies, casals o clubs d'esplai.

Caldrà adjuntar-hi el guió.

En aquest premi hi ha, a més, un fons acumulat de 20.000 Ptes. de la convocatòria anterior.

La participació en aquests premis implica l'acceptació de les bases. El Servei de Colònies de Vacances podrà introduir, si s'escau, les modificacions que estimi convenientes per al bon funcionament dels premis, i resoldrà les qüestions que puguessin sorgir pel que fa a la interpretació d'aquestes bases.

El Servei de Colònies tindrà cura de les obres presentades, però no es fa responsable de la seva integritat davant danys fortuïts i/o involuntaris.

BASES

- 1.—Han de ser treballs inèdits, i no presentats a cap Escola de l'Esplai.
- 2.—Els treballs s'han de cenyir a l'extensió fixada. Si no es compleix aquest requisit, el Jurat no els tindrà en compte.
- 3.—Han de ser signats amb pseudònim. En sobre a part ha de constar el nom, l'adreça i el telèfon de l'autor o autors.
- 4.—S'han de presentar abans del 15 de setembre al S.C.V. de Girona.
- 5.—Els treballs escrits s'han de presentar per triplicat.
- 6.—La proclamació dels guanyadors es farà a l'Assemblea Diocesana del S.C.V. el 23 d'octubre de 1987.
- 7.—El premi "ESTIU" pot declarar-se desert.
- 8.—El Jurat aconsellarà la publicació dels treballs que consideri adients.
- 9.—Els treballs premiats quedaran en poder del S.C.V., el qual en disposarà segons consideri.
- 10.—Els treballs guanyadors es publicaran.
- 11.—Els treballs no premiats es poden passar a recollir abans del 31 de desembre de 1987. Si no es retiren en el termini fixat quedaran en poder del S.C.V.

JURAT

Joan Foresté i Domingo
Ferran Pérez i Boluda
Miquel Àngel Ferrés i Fluví
Francesc Compte i Cervera
Pere Fanals i Oriol
Josep Rossell i Carreras

President del S.C.V.
Director de l'E.D.L.E.
Consiliari del S.C.V.
Professor de l'E.D.L.E.
Professor de l'E.D.L.E.
Secretari del S.C.V.

RACÓ DEL LLENGUATGE

Els noms de persona (2)

ALBERT PERA

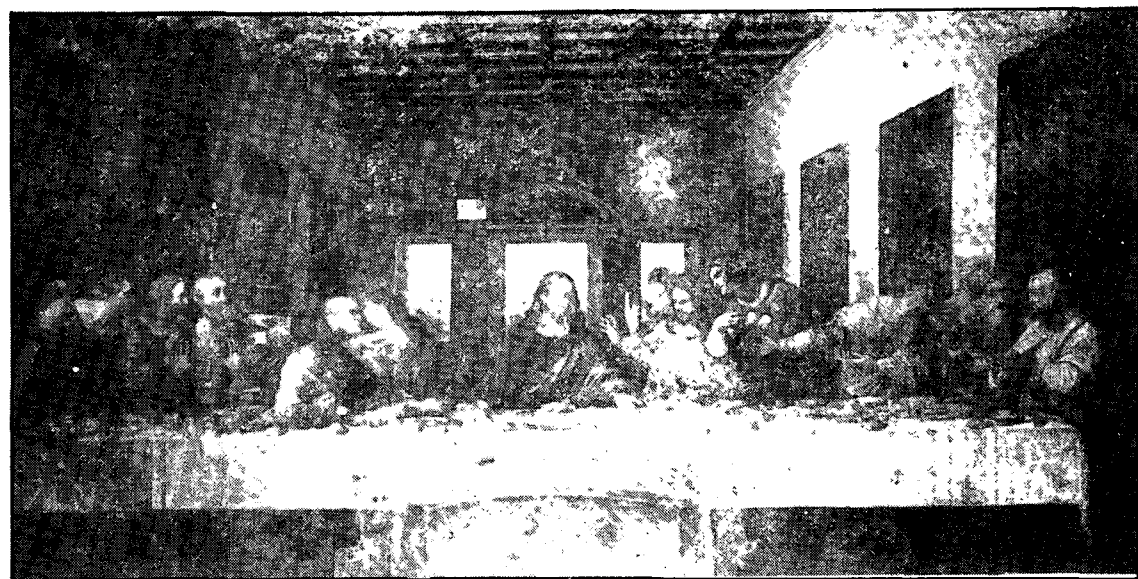
No hi ha res tan poderós com la moda. Com us expliqueu sinó, la gran quantitat de persones ben catalanes que encara anomenem en castellà perquè provenen de l'època en què feia molt fi dir-se Juanito, Pepito, Rosita, Mercedes, Anita o Asunción; i Joan, Josep, Rosa, Mercè, Anna o Assumpta eren considerats ordinaris, poc senyors. Època que va retratar Santiago Rusiñol en el popular sàinet "Gente bien", on ridiculitza la burgesia catalana que va decidir baratar el seu català autèntic per un artificiós castellà, model de distinció, segons el seu criteri.

Després de les traduccions vénen els escurçaments, els quals constitueixen els hipocorístics, és a dir, les formes acariciadores i amicals que hom dóna als noms de persona.

En això també ens diferenciem dels castellans, ja que ells, en la majoria dels casos, tallen la cua dels noms i es queden amb el començament: Javi, Trini, Montse, Nico, Rafa, Salva, Tere, Gabi, Sebas, Estanis, Bartolo, Asun. En canvi, nosaltres ho fem

al revés, llencem el començament i aprofitem la cua: Toni, Ció, Deri, Mingo, Mílio, Lau, Laia, Cesc, Biel, Tano, Tuies, Quildo, Pòlit, Nasi, Zidro, Cinto, Met, Quel, Ciset, Nofre, Peius, Vador, Fina, Tinet, Tomeu, Tófol, etc.

Sabut és que el nom pot exercir una influència benèfica o nociva en cada un de nosaltres. Un nom fàcil de dir i de bon so pot facilitar el desplegament de la personalitat, i tots hem conegut persones de les quals sospitem que no han arribat gaire lluny gràcies al malefici d'un nom enrevessat o ridícul. Els padrins haurien de sentir-se responsables del nom que trien al fillol per tota la vida. Sembla que, gràcies a Déu, tornen els noms casolans i senzills, i ja no hi ha gaires padrins tossuts que imposin noms estranys pel fet d'haver-lo dut algun besavi il·lustre o, encara més absurd, perquè és el porta escrit el calendari

Amb limitacions ja es pot tornar a visitar "L'últim sopar"

El refectori de l'Església de Santa Maria delle Grazie, el "Cenacolo", on es conserva el famós fresc de Leonardo da Vinci "L'últim Sopar", tornà a obrir les seves portes als turistes, després de 60 dies de clausura total. L'ordre de tancar les portes al públic i la seva posterior reobertura en l'antic menjador dels frares dominics fou cursada pel ministre de Béns Culturals, Antonino Gulloti.

El passat 16 de febrer, Gulloti ordenà que es tanqués la sala perquè el fresc de Leonardo, que des de fa sis anys està en procés de restauració, estava "greu-

ment amenaçat" per l'afluència massiva dels turistes. El decret de tancament assenyalava, a més a més, que s'havien d'estudiar "més profundament" els efectes dels treballs de restauració, a càrrec de l'especialista Pinin Brambilla. Ara només es permet l'entrada simultània de quinze persones que no podran romandre en el refectori més de set minuts. La plaça situada davant de l'església ha estat tancada al trànsit. L'any 1943, en un bombardeig, els habitants de Milà salvaren "L'últim Sopar" i cobriren amb sacs de sorra la part interna i externa de la paret en què fou pintat.

Nova emissora de ràdio

El dia 10 començarà a emetre Catalunya Música

El diumenge 10 de maig començarà les seves emissions la nova emissora institucional Catalunya Música, que forma part de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió.

La inauguració es farà amb un gran concert al Palau de la Música Catalana de Barcelona, protagonitzat per la soprano Victòria dels Àngels, concert que serà transmès en directe a través de la nova emissora, que ocuparà en el dial els 101,5 MHz de la freqüència modulada.

Com se sap, Catalunya Música serà el canal de música clàssica i contemporània de Catalunya Ràdio i emetrà durant les vint-i-quatre hores del dia l'anomenada **música culta**, a més de jazz i altres formes musicals contemporànies.

En una primera etapa, Catalunya Música només arribarà al 75 per cent de la població catalana, ja que només es podrà sentir a l'àrea d'influència de Barcelona i el Maresme. Posteriorment, la nova emissora arribarà a quasi tot Catalunya.

XII Premi periodístic "Ramon Cunill"

1.—La Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació convoca el dotzè CONCURS NACIONAL DE PREMSA, amb motiu de la XXI JORNADA MUNDIAL DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL (31 de maig del 1987) i com a homenatge al que fou durant molt de temps el seu Delegat Episcopal de MCS i Director de l'Oficina d'Informació de l'Episcopat, Dr. Ramon Cunill.

2.—EL PREMI "RAMON CUNILL" s'atorga a l'article o sèrie d'articles la temàtica dels quals desenvolupi, totalment o parcialment, el lema de la XXI JORNADA MUNDIAL: "LES COMUNICACIONS SOCIALS AL SERVEI DE LA JUSTÍCIA I DE LA PAU".

3.—Aquests articles han d'haver estat publicats en alguns dels diaris o revistes espanyoles entre el dia d'aquesta convocatòria i el 31 de maig del 1987.

4.—Per a optar al PREMI "RAMON CUNILL", s'haurà de remetre els esmentats articles apareguts en les publicacions corresponents (o fotocòpies) per quintuplicat, al Secretariat Nacional de Mitjans de Comunicació Social (C/ Añastro, 1 - 28033 Madrid). Telèfon 766 55 00, ext. 264 i 265, fins el 8 de juny. Els articles concursants poden ser presentats pel mateix interessat o bé per la Delegació Diocesana de MCS corresponent.

5.—Aquest Secretariat Nacional de MCS es reserva el dret de presentar al PREMI "RAMON CUNILL" d'altres articles que, reunint les condicions a dalt indicades, no hagin estat presentades al premi.

6.—El Jurat qualificador estarà constituït per rellevants figures del periodisme espanyol i professors de la Facultat de Ciències de la Informació. El seu veredicté es donarà a conèixer alguns dies després del terme d'aquesta convocatòria.

LLIBRES

Un recull d'articles de "Sempronio"

Del Mirador estant

Un dels setmanaris de literatura, art i política de casa nostra que més es va vendre i llegir va ser "Mirador". A "Mirador" (1929-1936) s'estrenà, com a periodista, en aquell temps molt jove, Andreu Avel·lí Artís i Tomàs que, posteriorment i amb el pseudònim "Sempronio", ha obtingut un bon prestigi literari. Ell ha aplegat amb el títol "Del Mirador estant" (Edicions Destino) articles seus publicats a l'al·ludit setmanari. Tanmateix, les cròniques de "Sempronio" relaten fets remarcables que va viure el nostre país. És a dir: són textos d'ahir comentats avui. Podrien ser unes memòries per l'agudesa i veracitat amb què "Sempronio" sap contar les peripecies. El llibre ve a ser un viu panorama "d'abans de la guerra" narrat amb gràcia i veracitat.

Pensem que "Mirador" va ser per "Sempronio" una part important de la seva intensa i penetradora vida literària, sobretot en allò que es refereix a Barcelona en els seus aspectes més interessants. No oblidem que "Sempronio" és un dilecte Cronista Oficial de la Ciutat.

Però, per damunt de tot això, hem de referir-nos a la marxa de les seves evocacions: la fundació del setmanari, amb una silueta encertadíssima del seu fundador, Amadeu Hurtado, l'ànima del periòdic, que residia a la biblioteca de l'Ateneu Barcelonès; els que van ser-ne directors, Manuel Bru-

net i Just Cabot. "Sempronio" ens explica anècdotes molt curioses. Remarquem la gràcia i fina ironia que ha sabut infondre a aquells personatges.

El primer capítol del llibre és d'un vivíssim interès. Hi ha clares siluetes d'Hurtado, Macià, Cambó, Tarradellas, Anguera de Sojo... També estudis atractius sobre política amb anècdotes com la paròdia dels goigs maragalianes. I quan parla d'una vaga general, sap dir aquestes penetradores paraules: "hora de venjança i del triomf dels sorolls humils i domèstics".

"Sempronio" potser no s'ho creu; però jo tinc la convicció que,

en l'època que narra, ell va representar un bon paper: per la visió encertada dels fets socials, per la interpretació de l'ànima del poble. És a dir: una petita història d'una època passada, però que duu records vivíssims de persones i actes polítics significatius. Es poden llegir, encara, un regitzell d'anècdotes que ens fan, si més no, somriure. Per això i per l'encert psicològic dels seus personatges —com el breu i magnífic d'Angel Pestaña—, podrien ser pàgines vivíssimes d'unes memòries.

En el llibre tampoc no hi manquen les seves elucubracions i informacions artístiques. Parla del cubisme, i recorda aquella professió de fe replicada per Josep Maria Junoy, un dels crítics d'art més aguts del seu temps i alhora un catòlic adherit a la gràcia i sagacitat del paradoxal Chesterton.

"Del Mirador estant" subratlla, sobretot, els capítols "El cor de Marcel Proust", "La matinada amb Manolo" (el gran escultor de llenguatge pintoresc i gràfic, però d'una desperta cultura artística), i "Els creadors del cubisme", amb aquella afirmació: "Nosaltres no els negarem mai".

El més admirable, tal vegada, del llibre "Del Mirador estant" és l'abundància i la seva vitalitat. "Sempronio" parla sempre copiosament de les coses i pressentim que podria parlar-ne amb més profusió encara.

LEANDRE AMIGÓ

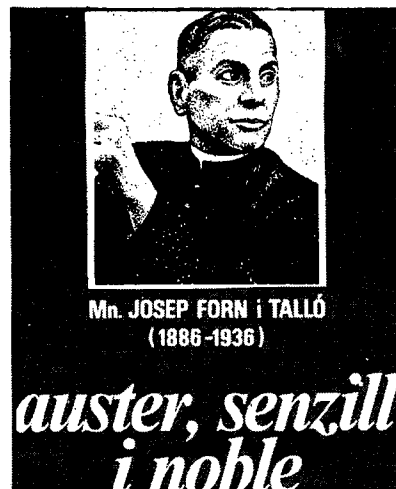
Biografia d'un capellà-literat assassinat el 1936⁽¹⁾

Fa uns mesos van començar els recordatoris de tants i tants cristians morts durant la revolució de 1936 pel simple fet de ser-ho. I molts d'ells han tingut la sort de ser recordats: capellans, monges i laics. Però no tothom ha tingut un bon biògraf ni sovint els seus mèrits martirials anaven precedits d'una vida de gran interès. Per això, molts dels llibres apareguts són d'un interès mitjà.

Però el llibre que comentem és diferent. D'una banda, mossèn Josep Forn i Talló era un cristià exemplar —l'autor del llibre l'ha titulat "Auster, senzill i noble"— i d'altra, l'aproximació biogràfica està feta amb la traça de tots coneguda d'Antoni Dalmau i Jover. Aquest ja ha establert el costum d'obsequiar-nos cada any amb un llibre i el d'enguany no desmereix dels anteriors.

L'interès d'aquesta biografia, a més dels mèrits cristians ja esmentats anteriorment, rau en les virtuts literàries de mossèn Forn. Dels seus escrits s'ha dit que "són models d'eufonia, de precisió i puresa lingüístiques" (Antoni Jorba i Soler). I el doctor Griera digué que "el dia que es publicuin les seves obres es veurà clarament que fou, en els darrers anys de la seva vida, dels millors escriptors contemporanis de la llengua catalana", tot i que mossèn Forn va manifestar que emprava "un llenguatge d'estar per casa, però d'estar-hi amb dignitat i correcció".

El prestigi que adquirí mossèn Forn en els seus cinquanta anys que visqué el vinculen a persones notables de diferents camps de la vida intel·lectual i artística. Així,

el dibuixant Junceda li féu més d'una caricatura; al mestre Lluís Millet col·labora amb ell musicant el càntic de "l'Adoració de les Cinc Llagues de Jesús Crucificat" i l'"Himne a Santa Maria". I cal afegir-hi Joaquim Ruyra, César Martinell, Octavi Salter, el mestre Llongueres...

Poc després de la revolta militar marxà a viure a la masia d'uns cosins. Mentre donava classe de gramàtica catalana als fills de la casa, el 18 d'agost de 1936, es presentaren uns milicians armats que se l'endugueren al bosc, on l'assassinaren.

A la segona part del llibre es presenten unes mostres en prosa i en vers de la literatura de mossèn Forn que permeten calibrar-ne la qualitat. I encapçalant el volum hi ha unes paraules del monjo de Montserrat P. Romuald Díaz. Tot això, més unes quantes fotografies completen aquest volum.

FERRAN CAMPS

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

Estada d'estiu

Organitzada per l'Agrupament d'Esbarts Dansaires se celebrarà a la vila de Ripoll, dels dies 20 al 25 del proper juliol, una estada col·lectiva on mantenir converses i fer estudis sobre temes de dansa popular i folklòrica. L'estada tindrà diferents aspectes, incloent-hi també el recreatiu, i s'hi tractaran temes sobre Introducció al Folklore, Escenografia, Expressió corporal, Creació coreogràfica, Exercicis físics, Música, Vestuari, Maquillatge i, als vespres, saraus. El preu de l'estada, tot comprès, serà de 9.000 ptes. Informació i inscripcions, a la Secretaria de l'Agrupament, fins el 5 de juny.

Disc "Ninalba"

En el concert de l'últim diumenge d'abril dels "Amics dels Concerts", de l'A.C.F. Barcelona, s'ha presentat el disc de sardanes "Ninalba", que és monogràfic, en una cara, de la producció sardanista de Jesús Ventura, amb les sardanes "Ninalba", "Com una onada", "Inquietuds", "Albada" i "Ahi, avui i sempre". A l'altra cara hi ha sardanes dedicades a gent menuda: "Despertar a la vida", de Conrad Saló; "El petit Guillem", de Tomàs Gil; "El petit Albert", de Joaquim Serra; "El petit Jofre", de Ricard Viladesau; i "L'esquirol", per a dues còpies, de Josep M.ª Bernat. La interpretació és a càrrec de la cobla La Principal de Barcelona, i el disc és una promoció del Grup d'informadors Sardanistes de Catalunya.

Sardanes a Girona

El dia 3 d'abril va començar un cicle de ballades a la ciutat de Girona, tots els divendres al vespre, que durarà fins el dia 19 de juny. La interpretació del cicle és a càrrec de la cobla Ciutat de Girona, i el punt de celebració la popular Rambla.

Ciutat Gegantera 1987

La població de Vilassar de Dalt rebé aquest nomenament el dia 1 de maig, amb una sèrie d'actes i una gran trobada de gegants, de les quals, aquest any, se'n celebrarà un cicle de gairebé una trentena, repartides en totes les direccions de la geografia catalana.

Història del monestir de Sant Feliu de Guíxols Per mossèn Josep M.ª Cervera i Berta

Mossèn Josep M.ª Cervera i Berta és un distingit fill de Figueres. Entre els diversos ministeris de la seva vida sacerdotal, figura el de Rector de la Parròquia de Sant Feliu de Guíxols, a l'església de l'antic Monestir benedictí del segle X. Allí s'hi ha jubilat.

Heus ací, doncs, el motiu de mossèn Josep M.ª Cervera d'escriure aquesta obra d'investigació històrica: oferir-la als seus antics feligresos perquè, com deia Isaïes, puguin "mirar la roca d'on han estat tallats, i la balma d'on han sortit".

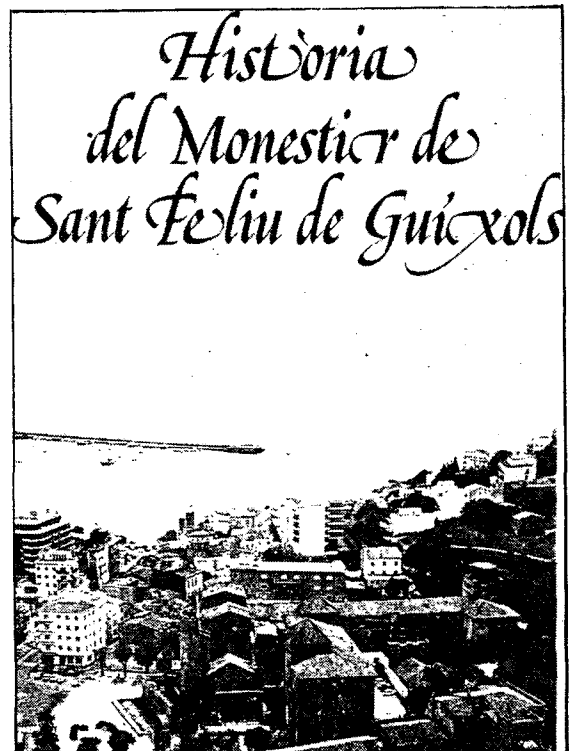
Es tracta d'un documentat recull de la vida i de la fesomia de l'abadia, i en ell s'hi troba una visió global de la història del Monestir, les vicissituds del cenobi al llarg dels segles, vida i fets principals dels abats i monjos il·lustres, les activitats religioses i literàries, els plets entre la vila i el monestir, el patrimoni monàstic, etc.

L'acadèmic Ernest Zaragoza Pascual, O.S.B. de la Reial Acadèmia de la Història, qualifica l'obra d'alta divulgació, ja que les afirmacions i dades —diu l'acadèmic— es basen en la documentació existent en els principals arxius de Catalunya, que l'autor ha consultat personalment.

L'obra ens parla del martiri de sant Feliu, que dona el nom a la Ciutat, l'etimologia de la paraula "guíxols", els orígens de l'abadia. Detalla les penúries i bonances econòmiques, les guerres diverses a Catalunya i les seves repercussions històriques. Descriu, amb admirable realisme, l'incendi de la ciutat en la guerra del 1285, i les tempestes i els cops de mar que aplegaren, com un sol home, en la caritat i en la pregària, poble i monjos, especialment en els desastres del 1732 i 1740.

El llibre, endemés, és una ensenyança social valuosa, un estudi psicològic i humà de la forma de vida del poble català, en general, des dels anys de Carlemany, el 796, als de l'exclaustració, el 1835.

L'edició s'ha realitzat sota el suport de la Caixa d'Estalvis Provincial, i és acuradament il·lustrada

amb diferents plànols del monestir, fotografies, dibuixos i retrats. No cal dir que la recomanem, especialment, a tots els amants de l'art i de la història.

Felicitem l'historiador figuerenc Mossèn Josep M.ª Cervera i Berta per l'encert de l'edició, i l'estimulem a seguir en la seva tasca investigadora i crítica del nostre món i de la nostra història.

FRANCESC A. PICAS

L'estiu ve com la seda

L'alta qualitat de la sèderia espanyola es va posar de manifest altra vegada en ser presentada per l'Associació Nacional de Teixidors Seders, de Barcelona, la nova col·lecció de tendències corresponents a la temporada de primavera-estiu '87.

La seda en les seves qualitats naturals o sintètiques s'ha imposat altra vegada essent present en gairebé totes les col·

leccions estiuenques a través de tota classe de peces, models i estils de vestir en general.

Quatre apartats anomenats "Cupido", "Comando", "Cálido Sur" i "Dollars", ens parlen de les principals característiques que la seda imposa aquesta temporada:

CUPIDO: Presenta una gamma anomenada **semillas** que combina els tons neutres i els pastels clars, donant gran

importància al blanc. Moltes matisacions. Es presenten preferentment teixits molt fins i transparents evitant brillants excessius. Molt crêpe en totes les seves variants, mussolines, aspectes organdis i gèneres brodats. En aquest apartat, presència de ratlles molt fines tipus camiseria i tennis, quadrets, estampats to sobre to i flors romàntiques.

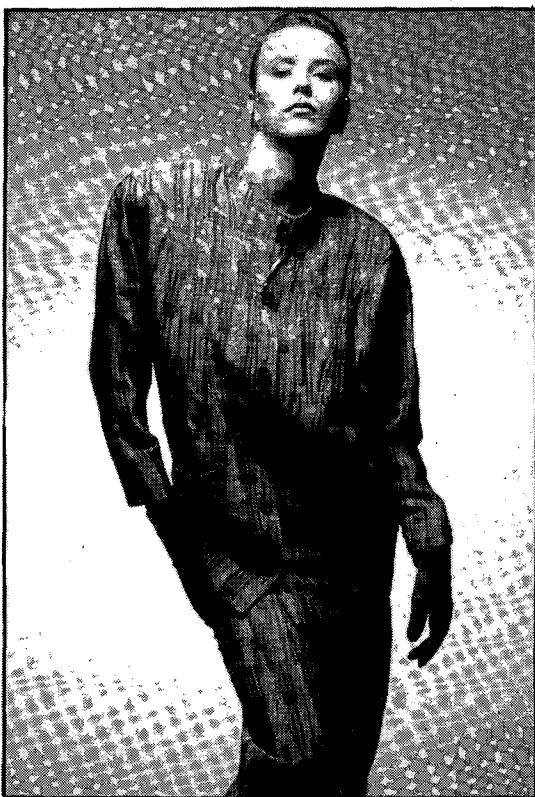
La línia "Cupido" es presenta esmorteïda, afinant volums, amb retorn als vestits de cintura alta, els cossets i les peces amb cert aire romàntic.

COMANDO: Tots els colors terrosos com a tema preferit, destacant el caqui, l'indi i els marrons. Colors foscos. Introducció de fils i matèries sederes en teixits pesats per a peça exterior, sarges estil twill en diverses matèries sederes i jeans de raïó amb totes les seves variants tipu chambray. Dibuixos camuflatge.

La línia "Comando" es basa en peces d'inspiració militar però molt actualitzades. Molt contrast entre llargs i curts i presència de camises, bermudes i sahanianes, com a peces més destacades.

CALIDO SUR: Els colors preferits són d'inspiració hindú i corresponen a la gamma **especies**. Aquests colors combinen amb els tons radiants per obtenir efectes més brillants. Sedes salvatges evitant-se els efectes massa rústics. Gran importància del

Antonio Miró ha creat aquest conjunt en seda treballada bicolor, format per jaqueta amb escot caixa i pantalon recte. Teixit fabricat per la indústria nacional de sèderia.

shantung, de les sedes índies, dels crêpes de Xina i de les alpaques. Temes indis, africans i dels mars del Sud.

"Cálido Sur" presenta una línia d'inspiració hindú, per vestits i túniques, de línia depurada i modernitzada.

DOLLARS: Colors radiants i brillants junt al blanc pur en harmonia de colors. Molt de raïó i temes sintètics destacant el mat. Aspectes arrugats per diverses tècniques. Estampats op-art, flora i

figuratiu tipu Hawai o Tahiti. Còmics esportius.

Per al tema "Dollars", la silueta es torna ultra moderna i es basa en els anys 60-70, predominant les faldilles mini i les mini bruses tipus "boustier". És una línia bàsicament "junior".

Seda, molta seda per a una moda eminentment bonica i femenina. I, que continuï la ratxa.

MARIA JOSE EJARQUE

Jesús del Pozo presenta aquest vestit de seda negra format per jaquetó llarg i faldilla recta. Cos de seda blava amb escot diagonal. Teixit fabricat per la indústria nacional de sèderia.

COSTUMS I TRADICIONS

La Verge del Fanalet

ESTEVE BUSQUETS I MOLAS

A l'església de Santa Maria del Mar, de Barcelona, altrament dita Catedral de la Ribera en temps passats, i a la porta que dóna al passeig del Born, hi ha una imatge de la Puríssima, vulgarment anomenada del Fanalet. Abans, també, del Portal del Born i del Miracle.

Explica una llegenda, que prop d'aquell temple hi residia un jove teixidor anomenat Sever. Una nit va sentir crits d'auxili provinents d'un usurer veí, Lluc de nom. Els crits eren esgarriuosos, i Sever es disposà anar a auxiliar-lo, tot i que la seva mare li aconsellava que ho deixés córrer; que no en fes cas.

Era l'hora de queda i els carrers havien de restar deserts i els llums de les cases apagats. A desgrat d'això, Sever acudí a casa de l'usurer i el trobà mort. Algú l'havia assassinat, segurament per robar-lo. Tornà el noi a casa seva i ho referí tot a Elionor, sa mare. No havia acabat d'explicar-li quan es presentà la ronda a interrogar-los per si havien sentit crits.

Mare i fill, temerosos, digueren que no, però el cap de la ronda mostrà unes tisores que Sever reconegué com a seves i que probablement li havien caigut a casa de l'interfecte.

Detingut i condemnat a mort, el jove havia d'ésser executat a la mateixa plaça del Born, però el dia nefast, quan el duïen al patíbul demanà que el deixessin pregar davant la imatge de la Puríssima. Accediren els executors

de la justícia i Sever demanà auxili a la Verge amb aquestes paraules: —No us demano la llibertat tot i ésser innocent, sinó que tingueu cura de la meua mare que es quedarà sola.

La imatge inclinà el cap i mirà el dissortat amb gest de tendresa i pietat. Tothom restà atònit. En aquell moment sortia de l'església la mare de Sever que hi havia anat a pregar per ell i abraçant el seu fill el féu entrar en el temple acollint-se a sagrat. La gent, entretant proclamava que havia estat un miracle. Allí romangué Sever fins que foren detinguts els veritables assassins i ell indultat.

La imatge, amb els anys fou substituïda per una altra d'igual que el 1909 els incendiaris de l'església no aconseguiren destruir. Els qui sí ho aconseguiren, foren els del 1936. Amb tot, i esforçadament, hom pogué rescatar-ne les restes que es conserven en una urna prop de la imatge actual, reproducció en bronze realitzada per Frederic Marés.

La llegenda o tradició fou recollida en uns goigs escrits pel poeta Josep Maria Rovira Artigues i musicats per mossèn Frederic Maset: Vegeu-ne uns fragments:

"Com la branca que es decanta, / així us heu decantat Vós, / i amorosa la complanta / recollíu del reu confús...". "Ja resta la gent suspesa / pel bell miracle acomplert. / Vós sou font de gentilesa / i sou Mare del llibert. / La vostra testa inclinada / acull el nostre sofrir: "Aclariu-nos el camí, / l'erge Santa Immaculada:"

CUINA

Mousse de taronja

1 pot de llet Ideal molt freda 4 taronges (per suc)
2 fulles de cola de peix 1 paquet de gelatina taronja
225 gr. sucre 1/2 pot mermelada de gerd

Bateu amb el Moulinex la llet Ideal molt freda, fins que es formi nata, afegiu aleshores el sucre. Desfeu el paquet de gelatina de taronja amb una mica de suc de taronja colat. Expremeu totes les taronges i coleu el suc, afegiu-hi una ratlladura d'una d'elles, junteu-lo amb la gelatina preparada, després barregeu-lo amb suavitat amb la llet muntada. Ompliu un motlle Jelly petit i poseu-lo a la nevera. Quan estigui fred, tombeu-lo sobre una plata de servir.

Poseu la meitat del pot de mermelada en un cassó amb 150 c.c. d'aigua, deixeu-la coure un moment, afegiu les dues fulles de cola de peix remullades per endavant, després passeu-lo per un colador fi. Ompliu l'ornament del motlle amb aquesta mermelada i serviu la resta, en una gerra.

MARIA GLORIA MONTAÑOLA

Per a informació de les classes de cuina truqueu al Tel. 215 01 52.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalsccions. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

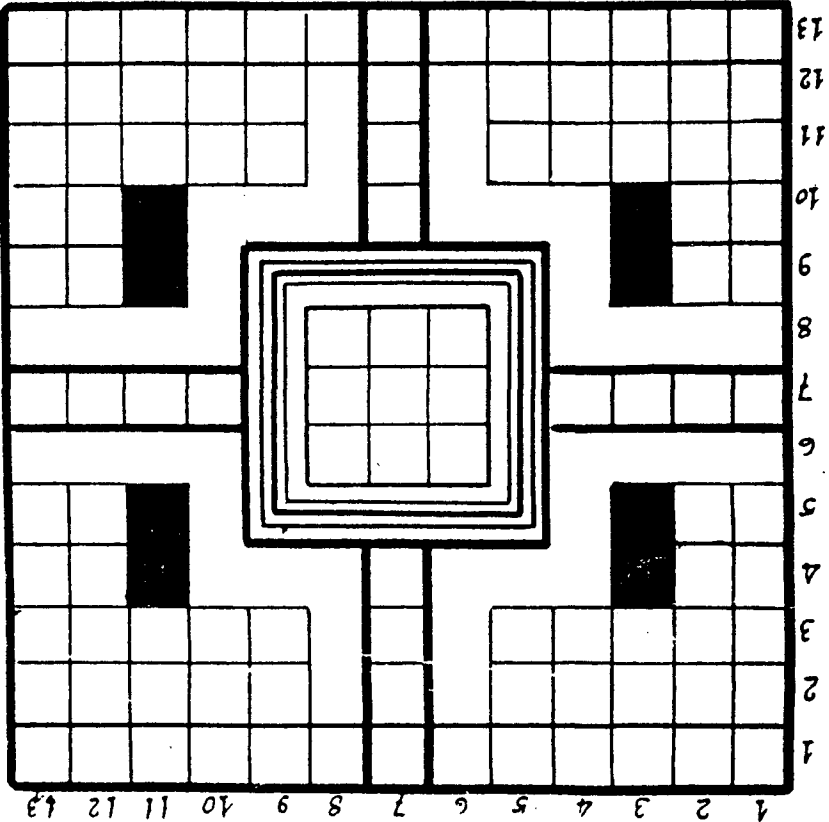
Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador y vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t. Tels. 239 12 92 - 322 31 82. Pref. Concert entrevista.

ENCREUATS

CRUCIGRAMA QUADRAT

Per ROSA COLLELL

HORITZONTALS

- 1.- Dins del crani, plur.
2.- Tipus de monument prehistòric de Sardenya, en forma de torre, anal·leg al talaiot. Vocal.
3.- Representació pictòrica sobre fusta, del Crist, de la Mare de Déu. Consonant. Petita escalet.
4.- Cent-cinquanta. Preposició. Llatí "i".
5.- Dos. Déu egipci.
6.- Moviment espasmòdic dels pulmons.
7.- La capital d'Itàlia. Angl. "un". Cert evan-
8.- No brillant.
9.- Déu egipci. Crit d'atenció.
10.- Acabament d'infinitiu. Vocal. Atom o grup
11.- Poble i municipi d'Osona. Consonants. La-
12.- Joc de cartes simbòliques que agrupa 78 làmi-
13.- Enregistrament de l'activitat elèctrica del cervell constituïda per oscil·lacions com-
plexes.

- 1.- Inici. R. Repte. 2.- Nucli. O. Arran. 3.- Tro. M. Urc. 4.- Ran. A. IOE. 5.- Agà. TTF. 6.- C. Tom. A. 7.- Resa. Ona. Oral. 8.- A. Set. O. 9.- Nil. e CeG. 10.- IML. J. LSR. 11.- Api. O. Ica. 12.- Liber. A. Eixam. 13.- Saita. N. Poeta.
- 1.- Intracranials. 2.- Nurag. E. Impia. 3.- Icona. S. Llibi. 4. CL. A. Et. 5.- ii. Ra. 6.- Tos. 7.- Roma. One. Joan. 8.- Mat. 9.- Ra. Ep. 10.- Er. O. Io. 11.- Pruitt. R. Clixé. 12.- Tarot. A. Escat. 13.- Encefalograma.

ORITZONTALS

VERTICALS

JEROGLÍFIC

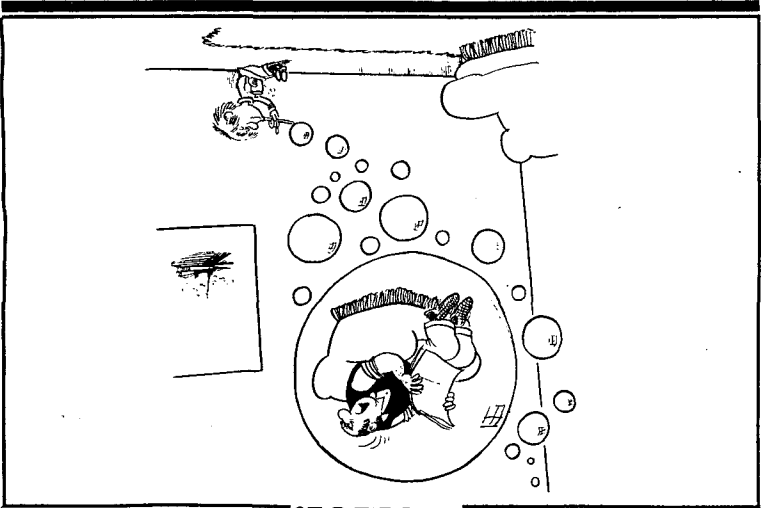
FES-NE CAS D'AQUESTA...

Solució al 397

PES

PES

A

HUMOR

FILATELIA

Per ENRIC GRAUPERA

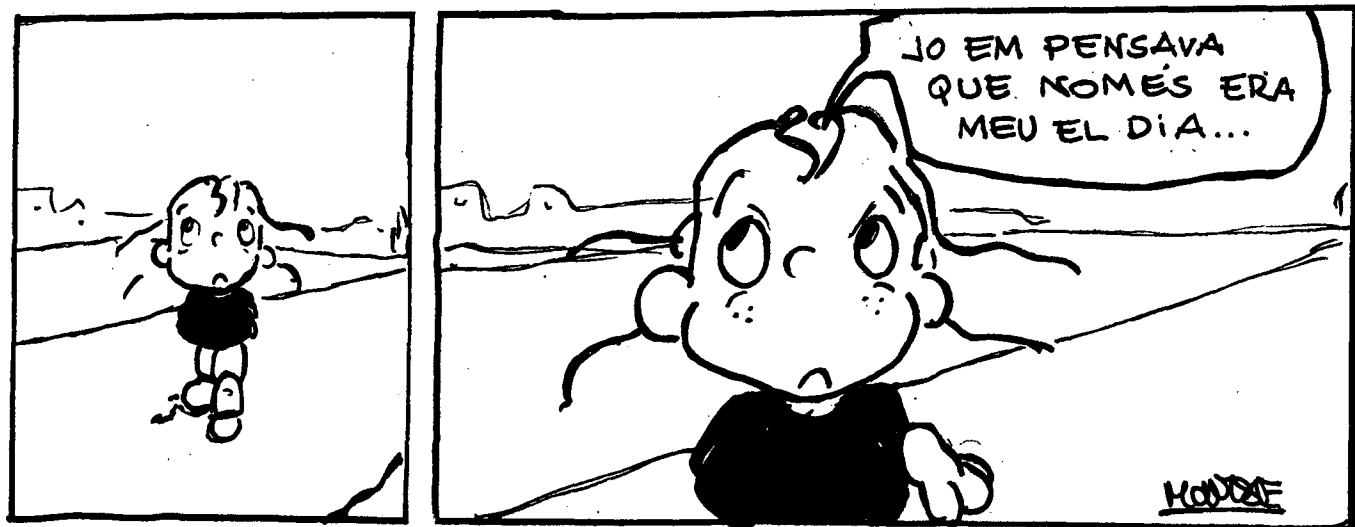
LA CANONJA, 13-14 XII 86

VII EXPO. FILATELICA

BISBE M. BORRAS I FERRER

El dia 13 i 14 de desembre del 1986, a la Canonja, se celebra la VII Exposició Filatèlica, dedicada al seu bisbe M. Borras i Ferrer. Presentem el sobre amb l'efigie del bisbe i el matasegell on hi figura l'escut episcopal. Nasqué a la Canonja, el 9 de setembre del 1880. Fou ordenat sacerdot el 29 de setembre del 1903. L'any 1914, fou nomenat Vicari General de Solsona. L'any 1925 obtingué la dignitat de Canonge-Arxiopresbiter i ocupà diversos càrrecs curials. El 23 d'abril del 1934, fou preconitzat bisbe de Bisca pel Sant Pare Pius XI i Aixiliar de l'Erm. Cardenal-Arquebisbe de Tarragona. Fou el bragdret del Cardenal Vidal i Barraquer. El 21 de juliol del 1936, va a Poble i hi roman fins el 24, en què el Comitè de l'Espluga de Fran- colli el porta a la presó de Montblanc. El 12 d'agost, al migdia, un membre del Comitè el treu de la presó i és immolat al Coll de Lilla, a les 14 h. Agraïeix a l'Orfeó-Grup Filatèlico-Numismàtic de la Canonja la seva valuosa informació.

Resultats	Clasificacions	La travessa	Golejadors	Pròxima jornada
1-1 S. Gijón-Zaragoza	1. R. Madrid 37 66 29 55 + 17	1. Gijón-Zaragoza (X) X	1. Hugo Sánchez (Real Madrid) 27	R. Madrid-Zaragoza
0-0 Español-Barcelona	2. Barcelona 37 52 22 53 + 17	2. Español-Barcelona (X) X	2. Liniker (Barcelona) 17	R. Madrid-Zaragoza
3-0 R. Madrid-R. Mallorca	3. Español 37 54 33 46 + 8	3. R. Madrid-Mallorca (1) 1	3. Magdaleno (Mallorca) 15	Barcelona-S. Gijón
1-1 Valladolid-At. Madrid	4. Valladolid-At. Madrid 37 49 36 33 + 4	4. Valladolid-At. Madrid (X) X	4. Ramón (Sevilla) 15	R. Mallorca-Español
1-3 Sevilla-R. Betis	5. Sevilla-Betis 37 44 40 38	5. Sevilla-Betis (2) 2	5. "Pichi" Alonso (Espanol) 14	R. Sociedad-At. Madrid
2-1 R. Sociedad-R. Murcia	6. R. Sociedad 37 50 37 40 + 2	6. R. Sociedad-Murcia (1) 1	6. Contreras (Las Palmas) 14	R. Betis-Valladolid
1-0 Sabadell-Ath. Bilbao	7. Sabadell-Ath. Bilbao 37 42 40 + 4	7. Sabadell-Ath. Bilbao (X) 1	7. Rincón (Betis) 12	R. Murcia-Sevilla
1-3 Santander-Las Palmas	8. Santander-Las Palmas 37 45 38 + 2	8. Santander-Las Palmas (X) 2	8. Pineda (Espanol) 11	Osasuna-Ath. Bilbao
3-2 Osasuna-Cádiz	9. Osasuna-Cádiz 37 34 35 34 - 4	9. Osasuna-Cádiz (1) 1	9. Julio Salinas (At. Madrid) 11	Las Palmas-Sabadell
	10. Huelva-Logroñés 37 43 32 - 4	10. Huelva-Logroñés (1) 1	10. Sarabia (Ath. Bilbao) 11	
	11. Elche-Hércules 37 46 34 - 3	11. Elche-Hércules (1) 1	11. Andrés (Las Palmas) 10	
	12. Celta-Coruña 37 31 43 31 - 7	12. Celta-Coruña (1) 1	12. Cholo (Sevilla) 10	
	13. Figueras-Barcelona At. 37 30 54 29 - 9	13. Figueras-Barcelona At. (X) 1	13. Peto Alonso (Sabadell) 10	
	14. Jerez-Oviedo 37 26 48 24 - 12	14. Jerez-Oviedo (X) X	14. López Ufarte (Real Sociedad) 9	

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 353

Històries d'Eixerits

El meu gerani creix

La mare sempre em diu que sóc un esverat. Que vull córrer massa a fer les coses. Tot just he començat i ja voldria haver acabat. I les coses no van així. Han de passar moltes hores, dies, setmanes, mesos, perquè una persona arribi a ser gran, perquè s'acabi un edifici de molts pisos, perquè un arbre petit es faci alt i més alt.

A mi em sembla que el meu gerani creix. El miro i remiro pels quatre costats, i... creix, a poc a poc, però creix. Quan li dic a la mare, jo endevino que se li escapa el riure per sota el nas. I m'és igual, perquè ja m'agrada que la mare estigui contenta. Però el meu gerani creix. He amidat la seva alçària, i ha crescut; les fulles són una mica més grans.

El meu gerani creix. I ara us diré el perquè: Perquè hi penso molt, perquè me'n preoccupo cada dia, perquè me l'estimo. És per aquest camí que les coses creixen.

L'Eixerit

PERÒ...

ÉS CLAR

Jesús ens parla

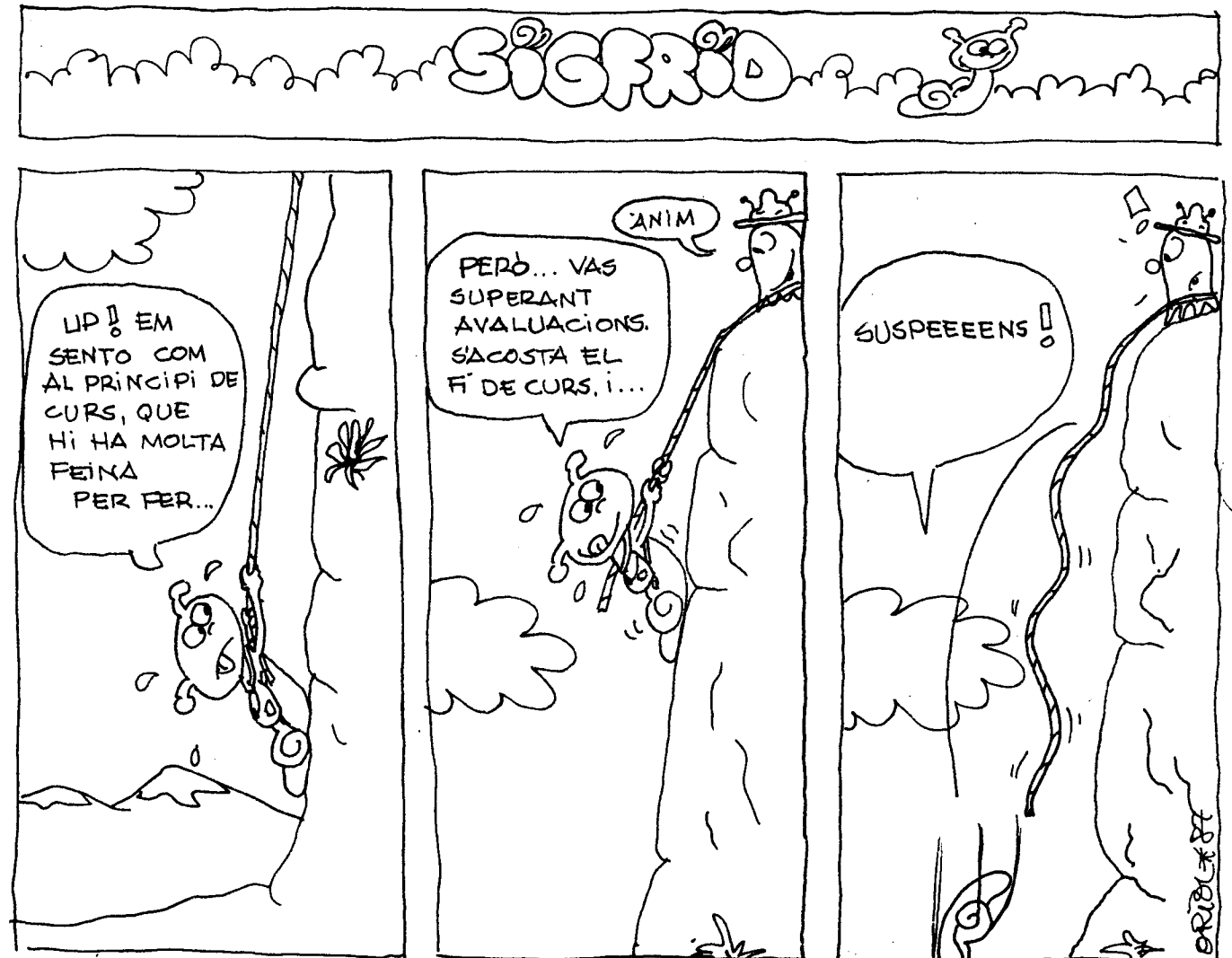
Busquem l'evangelí del diumenge: Evangeli segons Sant Joan, capítol 10, versets de l'1 al 10 (Jo 10:1-10).

Reflexionem: 1. Jesucrist no és un "jefe", que mani això i allò, i s'ha acabat la història. Jesucrist obre la porta, ens coneix, ens crida a cada u pel seu nom i camina al nostre davant. En una paraula, Jesús ens estima.

2. Jesucrist no ha vingut a "manar", sinó a servir. Ha posat la seva vida i la seva mort al servei del bé i de la felicitat de l'home. Hi ha gent que mana i que abusa del seu poder; en lloc d'ajudar, entrebanquen; en lloc de fer el bé que han de fer, donen mal exemple.

3. Jesús ha vingut per alliberar-nos del pecat i de la mort i a donar-nos vida eterna. Jesús és el nostre Cap, el nostre Guia, el nostre Amic. Res ni ningú no ens podrà separar mai del seu amor.

El mossèn

DIUMENGE - 10

11.45 Temps d'esperança.
12.25 Matinal a TV3.
14.00 Avanç informatiu.
14.02 Olímpics en acció.
15.00 Telenotícies.
15.30 Félix, el gat.
16.00 No passa res - Rep.
17.00 N'hi ha que neixen estrellats: Ep. 17.
17.30 Vida salvatge.
18.00 Retrat: "Roger Daltrey".
19.00 Concert de Música Pop.
19.40 Normes d'amor: "Pares i fills".
20.30 Telenotícies.
21.00 30 Minuts.
21.30 A cort obert: "Borrufada".
22.30 Gol a gol.
23.40 Fi d'emissió.

DILLUNS - 11

12.30 Avanç informatiu.
12.32 Universitat oberta: "Anglaterra; un graner per a Roma?".
13.05 TV3, segona vegada: "Gol a Gol".
14.05 Migdia.
14.30 Telenotícies.
15.15 Els palliser - 14.
16.00 La dona biònica: "Influència de Vega".
17.00 Digui, digui... - 56.
17.20 Music Box.
18.00 Birdman i el trio galàctic.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes flash.
19.20 El rei del castell - 6.
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Informatiu cinema.
21.30 Cinema 3: "Diagnòstic assassinat".
23.30 Telenotícies.
23.45 Fi d'emissió.

DIMARTS - 12

12.10 Servei d'informació agrària.
12.30 Avanç informatiu.
12.32 Universitat oberta: "Il·luminant, el funcionament dels làssers".
13.05 TV3, segona vegada: "30 minuts".
13.35 "Informatiu cinema".
14.05 Migdia.
14.30 Telenotícies.
15.15 Els palliser - 15.
16.00 La dona biònica: "Bio-realimentació".
17.00 Music Box.
17.30 Universitat oberta: "Estrelles absurdes: la física de les mans blanques".
18.00 Birdman i el trio galàctic.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes flash.
19.00 Simbad.
19.20 El rei del castell - 7.
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Perry Mason: "El cas de la foto fraudulenta".
22.00 Galeria oberta: "Conte d'hivern".
00.45 Telenotícies.

DIMECRES - 13

12.10 Servei d'informació agrària.
12.30 Avanç informatiu.
12.32 Universitat oberta: "La dolça olor de l'èxit".
13.05 TV3, segona vegada: "Trossos" "Joc de Ciència".
14.05 Migdia.
14.30 Telenotícies.
15.15 Els palliser - 16.
16.00 La dona biònica: "Magia negra".
17.00 Music Box.
17.30 Universitat oberta: "Sn1 o Sn2".
18.00 Caputxeta de pics.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes flash.
19.20 El Nargun i les estrelles: "Simon" (I).
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Simon i Simon: "Només és un joc".
22.00 Angel Casas Show.
23.00 Arsenal-Atlas.
00.15 Telenotícies.
00.30 Fi d'emissió.

DIJOUS - 14

12.10 Servei d'informació agrària.
12.30 Avanç informatiu.
12.32 Universitat oberta: "Forma i funció dels fòssils".

13.05 TV3, segona vegada: "Angel Casas Show".
14.05 Migdia.
14.30 Telenotícies.
15.15 Els palliser - 17.
16.00 La dona biònica: "Moto Boogie".
17.00 Music Box.
17.30 Universitat oberta: "La terra abans de l'home. Un exemple, Gran Bretanya".
18.00 Caputxeta de pics.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes flash.
19.00 Simbad.
19.20 El nargun i les estrelles: "Simon" (II).
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Vostè jutja.
22.30 A tot esport.
23.50 Telenotícies.
00.05 Fi d'emissió.

DIVENDRES - 15

12.30 Avanç informatiu.
12.32 TV3, segona vegada: "A tot esport" - "Botó fluix".
14.05 Migdia.
14.30 Telenotícies.
15.15 Els palliser - 18.
16.00 La dona biònica: "Vola Jaime".
17.00 Divulgatiu.
17.40 Digui, digui... - 26.
18.00 Caputxeta de pics.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes Flash.
19.00 Fes Video flash.
19.20 El nargun i les estrelles: "El Potkoorok".
19.45 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 No passa res.
22.00 TV3, Presenta.
23.00 Trossos.
23.30 Telenotícies.
23.45 Fi d'emissió.

DISSABTE - 16

12.00 Sardanes.
12.30 Universitat oberta: "Repetició".
14.23 Avanç informatiu.
14.25 Circ.
14.45 Dibuixos.
15.00 Telenotícies.
15.30 Els barrufets.
16.00 Els germans Hardy i la Nancy Drew: "Els espies d'Acapulco".
16.50 Olímpics en acció.
17.50 Digui, digui... - 56.
18.10 Or - 5.
19.30 Botó fluix.
20.00 Joc de ciència magazine.
20.30 Telenotícies.
21.00 Pel·lícula: "La casa sin fronteras".
22.45 La bella Otero - 4.
23.45 El món del cinema.
00.30 Fi d'emissió.

DIUMENGE - 10

9.00 A Portada.
9.30 Val més prevenir.
10.00 Santa Missa - El dia del Senyor.
11.00 Concert.
12.00 Poble de Déu.
12.30 El triomf d'Occident.
13.25 Curro Jiménez.
14.35 Set dies.
15.00 Telediari - 1.
15.35 L'inspector Gadget.
16.05 Parada de postes - 5.
16.55 Capitals culturals d'Europa.
17.45 Naturalesa ibèrica.
18.15 El mateix dia a la mateixa hora.
18.45 Estrenes TV: "Invierno en primavera".
20.30 Telediari - 2.
21.05 Volta ciclista a Espanya.
21.20 Revista de viatges.
21.50 Cançó trista d'Hill Street: "Santa claustrofobia".
22.45 Estudi Estadi.
00.15 Especial "Tendido cero".

DILLUNS - 11

7.30 Bon dia.
9.00 Al matí - De
9.05 a 9.20 Follow me - Ep. 51 i 52.
9.35 a 10.00 Els rics també ploreu - 25.
11.35 a 12.35 Home ric i home pobre - 23.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.33 Tres per quatre.
13.30 A tot saber.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Lady Blue: "El cazador".

16.30 Volta ciclista a Espanya.
17.15 La tarda.
17.55 Avanç informatiu.
18.00 Barri Sésamo.
18.30 Positró.
19.00 Mister Belvedere - 4.
19.30 De pel·lícula.
20.30 Telediari - 2.
21.15 Volta ciclista a Espanya.
21.35 Un, dos, tres.
23.15 I vostè què opina?
00.10 A portada.
00.35 Telediari - 3.
00.50 Telesport.
DIMARTS - 12
7.30 Bon dia.
9.00 Al matí - De
9.05 a 9.20 Follow me - 53.
9.35 a 10.00 Els rics també ploreu - 26.
11.35 a 12.35 Home ric, home pobre - 24.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.33 Tres per quatre.
13.30 Terenci a la fresca.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Lady Blue.
16.30 Volta ciclista a Espanya.
17.15 La tarda.
17.55 Avanç informatiu.
18.00 Barri Sésamo.
18.30 Els electrofollets.
19.00 La quarta part.
19.30 Les noies d'or - 28.
19.55 L'hora del lector.
20.30 Telediari - 2.
21.15 Volta ciclista a Espanya.
21.35 Quina nit la d'aquell any.
22.35 Sessió de nit: "Madame Bovary".
00.35 Telediari - 3.
01.05 Testimoni.

DIMECRES - 13

7.30 Bon dia.
9.05 Al matí - De
9.05 a 9.20 Follow me - 54.
9.35 a 10.00 Els rics també ploreu. Ep. 27.
11.35 a 12.35 Home ric, home pobre. Ep. 25.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.33 Tres per quatre.
13.30 Punt de fuga.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Lady Blue.
16.30 Volta ciclista a Espanya.
17.15 La tarda.
17.55 Avanç telediari.
18.00 Barri Sésamo.
18.30 La volta al món de Willy Fog - 8.
19.10 Així fou, així ho conta.
19.30 Al màxim.
20.30 Telediari - 2.
21.15 Volta ciclista a Espanya.
21.35 Aquí et vull veure.
22.35 La història - 3.
23.35 Espanya en Guerra: 1936-1939.
00.30 Telediari - 3.

DIJOUS - 14

7.30 Bon dia.
9.00 Al matí - De
9.05 a 9.20 Follow me - 53.
9.35 a 10.00 Els rics també ploreu - Ep. 28.
11.35 a 12.35 Home ric, home pobre - Ep. 26.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.33 Tres per quatre.
13.30 Què vol veure?
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Lady Blue.

16.30 Volta ciclista a Espanya.
17.15 La tarda.
17.55 Avanç telediari.
18.00 Barri Sésamo.
18.30 El quiosc.
19.00 El bigoti de Babel.
19.30 Amb les mans a la massa.
20.00 MASH: "Rumor en la cumbre".
20.30 Telediari - 2.
21.15 Volta ciclista a Espanya.
21.35 Nort i Sud - 23.
22.35 Debat.
00.05 A mitja veu.
00.30 Telediari - 3.

DIVENDRES - 15

7.30 Bon dia.
9.00 Al matí - De
9.05 a 9.20 Follow me - 54.
9.35 a 10.00 Els rics també ploreu - 29.
11.35 a 12.35 Home ric, home pobre - 27.
12.30 Connexió amb Sant Cugat.
12.33 Tres per quatre.
13.30 Music mots.
14.00 L'informatiu.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Lady Blue.
16.30 Volta ciclista a Espanya.
18.00 L'aldea d'arce: "El robo de la cacerola".
18.30 Món Disney.
19.30 Val més prevenir.
20.00 L'hora de Bill Cosby - 7.
20.30 Telediari - 2.
21.15 Volta ciclista a Espanya.
21.35 En família.
22.35 Divendres cinema: "El mayor espectáculo del mundo".
01.20 Telediari - 3.
01.50 Jazz entre amics.

DISSABTE - 16

9.00 Un, dos, tres.
10.40 Les aventures de Gulliver.
11.00 Gent jove.
11.55 La bola de cristall.
13.15 Loteria.
13.30 Objectiu-92.
14.30 Pel matí... aquesta setmana.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Micky i Donald.
16.05 Primera Sessió: "Un día en las carreras".
18.00 Numero 1.
18.30 La vall secreta - 18.
19.00 Les aventures dels ossos Gummy.
19.35 L'equip "A": "Aprieta, pero no ahogues".
20.30 Telediari - 2.
21.05 Informe setmanal.
22.20 Dissabte cinema.
23.45 Amerika - 4.
01.30 Cinema de mitjanit: "Arrebato".

DIUMENGE - 10

10.00 Santa Missa.
11.00 La bona música.
12.00 Estudi Estadi.
14.45 Recull informatiu.
15.00 Estudi Estadi.
17.30 Connexió amb Madrid.
17.30 Sessió de tarda: "Mamá a la fuerza".
19.00 Connexió amb Sant Cugat.
19.00 Molt personal.
20.00 Connexió amb Madrid.
20.00 Els diminuts.
20.30 Com gat i gos.

22.55 Connexió amb Madrid.
22.55 Diumenge cinema: "La gata borraça".

DILLUNS - 11

17.00 Temes de Catalunya.
17.30 Mirades.
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Fills i filles - 74.
19.30 Escollir una professió.
19.45 Follow through - 10.1.
20.00 Agenda informativa.
20.30 El món dels anys 30.
21.25 Últimes preguntes.
21.55 Cinema club: "Bye, bye Brasil".
23.55 Viure cada dia.

DIMARTS - 12

17.00 Digui digui.
17.15 El carrer de l'espectacle.
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Fills i filles - 75.
19.30 Musiquíssims.
19.45 Follow Through - 10.2.
20.00 Agenda informativa.
20.30 Musica i musics.
21.00 La revolució romàntica.
21.50 El temps és or.
22.50 L'ull de vidre.

DIMECRES - 13

17.00 Temes de Catalunya.
17.30 Mirades.
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Fills i filles - 76.
19.30 Habitat.
19.45 Follow Through - 10.3.
20.00 Dibuixos animats.
20.10 Futbol.
22.15 Fi de segle.
23.45 Tendido cero.
00.15 Temps de creure.

DIJOUS - 14

17.00 Programa especial.
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Fills i filles - 77.
19.30 Tu pots.
19.45 Follow through - 10.4.
20.00 Agenda informativa.
20.30 Ahir i avui de l'aviació.
21.00 L'estació de Perpinyà.
22.05 Dijous cinema: "Un lugar en la cumbre".
00.15 Metròpolis.

DIVENDRES - 15

17.00 Teatre.
19.00 Connexió amb Sant Cugat.
19.00 Fills i filles - 78.
19.30 Els vells amics - 10.
19.45 Follow Through - 10.5.
20.00 Agenda informativa.
20.30 El plumier.
21.00 Els comptes clars.
21.30 L'art de viure.
22.00 Concert.
23.50 Temps moderns.

DISSABTE - 16

10.00 Les aventures de Pepero: (26).
10.30 Picapuça.
11.00 Documental.
11.30 Dibuixants.
12.00 Una història particular.
13.00 Canal 10.
13.30 Duplex per a llogar.
14.00 135 escons.
14.30 Recull informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Estadi 2.
21.00 Rainbow.
22.00 Una illa - 1.
23.00 Documents TV.
00.00 Diàlegs amb la música.

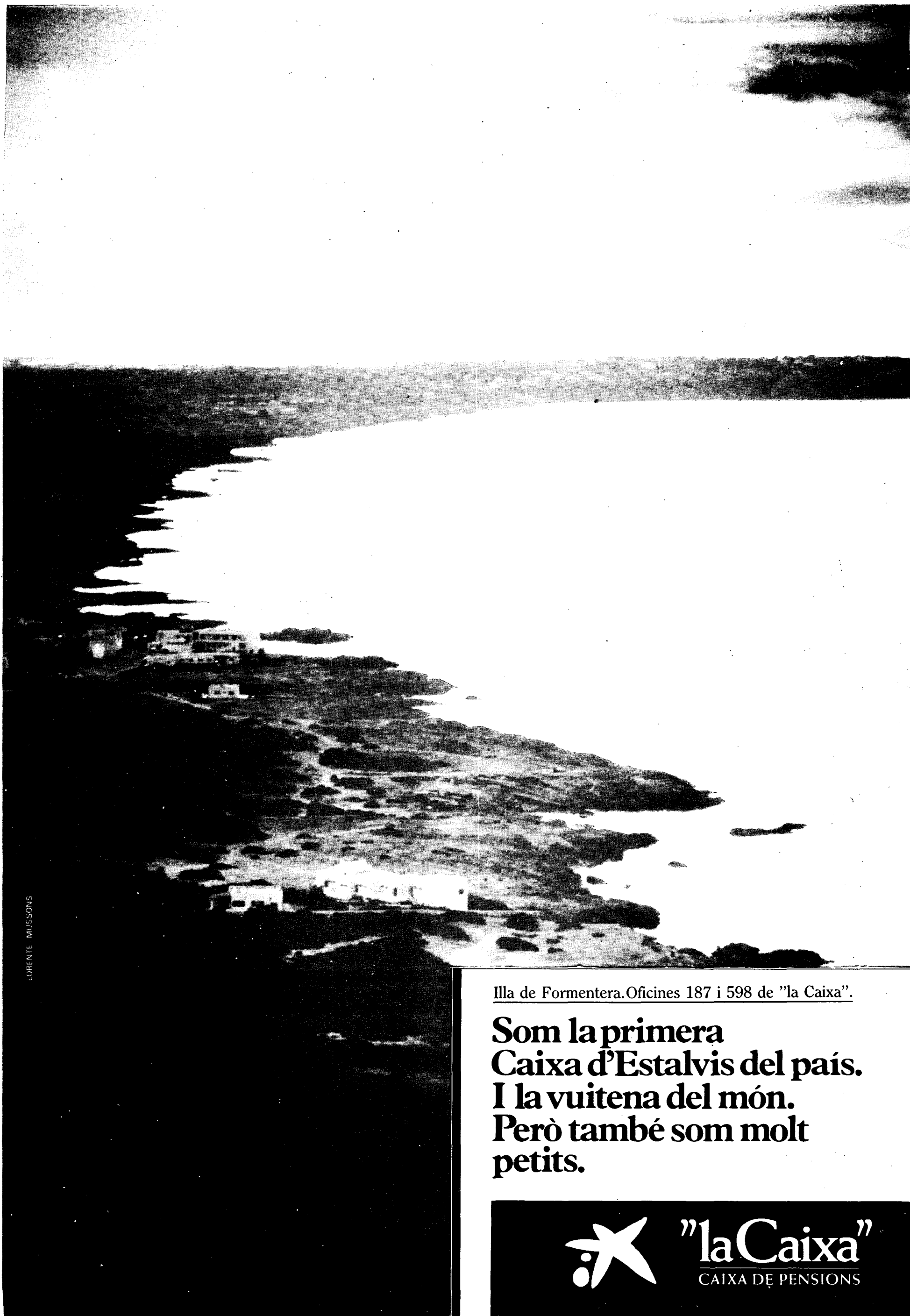
TENIU HORES LLIURES?

A CATALUNYA CRISTIANA TENIM FEINA PER A VÓS

Tant si residiu a una ciutat com a un petit poble de Catalunya, podeu integrar-vos a l'equip de promoció de CATALUNYA CRISTIANA. Solament és necessari que:

- Estimeu CATALUNYA CRISTIANA.
- Us agradi relacionar-vos amb la gent.
- Hi pogueu dedicar amb constància el vostre temps lliure.
- Us faci il·lusió guanyar-vos un sobre-sou.

La tasca és molt senzilla, però us l'hem d'explicar amb detall. Si podeu desplaçar-vos a les nostres oficines de Barcelona, us atendrem amb molt de gust. Si, per raó de la distància del vostre lloc de residència, això no fos possible, us enviarem per escrit totes les instruccions. En qualsevol cas, truqueu en hores d'oficina al (93) 215.28.05, Sta. Puig.

LORENTE MUSSONS

Illa de Formentera. Oficines 187 i 598 de "la Caixa".

**Som la primera
Caixa d'Estalvis del país.
I la vuitena del món.
Però també som molt
petits.**

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS